

СВІТЛАНА КРУТОВА

А & Бі, або

*Кому в цьому світі
потрібна доброта?*

Київ 2020
«Джерело життя»
заступницьке видавництво

УДК 274/278

ББК 86.376

Світлана Крутова

А & Бі, або Кому в цьому світі потрібна доброта? – К.: Джерело життя, 2020. – 160 с.

Олександра потрапляє в аварію і втрачає зір. Спочатку дівчинці дуже складно змиритися з тим, що з нею сталося. Проте в лікарні вона знайомиться зі своєю ровесницею, дівчинкою з інтернату Ізабеллою. Нова знайома нашої героїні виявляється грубіянкою. Чи зможе Олександра подружитися з Ізабеллою? Які пригоди чекають дівчаток після того, як вони випишуться з лікарні? Який геройський вчинок зробить пес Торі? Про все це ви зможете прочитати в цій книзі.

Для дітей старше шести років.

ББК 86.376

© 2020, видавництво «Джерело життя»

РОЗДІЛ 1

Я нічого не боюся!

– Ура! Ура! Ура! – весело вигукувала Алекса, підкидаючи в повітря свій рюкзак.

– Ти що, Олександро?! На тебе ж усі дивляться! – спробував стримати дівчинку її старший брат Гліб.

– Не називай мене так! Не люблю своє довжелезне ім'я. Алекса – значно краще. А щодо того, що дивляться, мені байдуже. Я зробила це! Остання контрольна в цьому році! Уявляєш, ще кілька днів у школі й... ка-ні-ку-ли!

Рожевий, солідної ваги рюкзак знову злетів угору. Гліб не стримався й теж усміхнувся.

– Ага! Ти теж радий, теж радий! – пританцьовувала навколо брата Алекса.

– Так, радий. Хоч без уроків буде нудно, але я справді радий.

– Нудно?! Та ніколи! От-от літо! – Алекса аж розпашіла від своїх нескінченних підскоків і бурхливих виявів радості. Вона надягла рюкзак на плечі і, повчально похитавши вказівним пальцем, додала глибоко-думно: – А влітку нудно не буває!

Трохи посіпавши плечима, аби важкий шкільний «друг» зручніше «вмостився» на спині, Алекса завзято додала:

– Ну ж бо, дожени! Хто останній, той сьогодні мие весь посуд.

Не встиг брат відповісти, як сестра вже кулею летіла в бік перехрестя.

– Стій! – задихаючись від переляку, закричав Гліб. – Зараз червоне загориться!

Однак було вже занадто пізно. Алекса вискочила на дорогу саме в той момент, коли мотоцикліст із гучним ревом помчав через перехрестя. А далі все відбувалося, наче уві сні. Гул мотоцикла, виск гальм, звук глухого удару і... темрява.

Алексо, Алексо, та отямся-бо! – щосили кричав Гліб.

– «Швидку» потрібно викликати! – злякано заголосила якась жінка.

– Тож викликайте мерщій! – втрутився якийсь незнайомиць, а потім додав: – Розійдіться, панове, я лікар. Дайте-но пройти!

Натовп трохи потіснився, але рівно настільки, щоб лікар зміг протиснутися, й одразу ж знову тісно зімкнув свої ряди за його спиною.

– Ох, лебідонько, бідолашна!.. – заголосила прямо над його вухом якась жаліслива бабця.

– Матінко, тихіше! – суворо вигукнув незнайомиць і вийняв із внутрішньої кишені піджака стетоскоп.

Натовп на хвилину затих. Лікар почав уважно оглядати постраждалу. Раптом його руку міцно стиснула дитяча рука. Піднявши очі, Дмитро Павлович зустрівся поглядом із переляканими очима підлітка. Він дивився так благально, що лікар чітко зрозумів його німе запитання.

– Вона жива! Але дихання нерівне. Її слід терміново відправити до лікарні. Чи хтось викликав «швидку»?!

– Так, так, – відгукнувся хлопчина з товстою книжкою в руці.

«Студент, напевно, – промайнуло в голові лікаря, – ще й відповідальний. Одразу швидку допомогу викликав».

Його думки перервав звук сирени. Карета швидкої зупинилася за кілька метрів від постраждалої. Водій швидко розігнав натовп, дозволивши медикам спокійно працювати.

– Я лікар і свідок події. Я поїду з вами та дорогою все розповім, – рішуче заявив Дмитро Павлович.

– Добре, – тільки й відповів медпрацівник, кивнувши головою на знак згоди.

Дмитро Павлович обернувся в пошуках підлітка, що схопив його за руку. Той стояв поруч із каретою швидкої, не відводячи очей від дівчинки, що лежала на ношах...

– Ти – брат?

– А... що?.. Так... це моя сестра, – незв'язно пробурмотів хлопчина. – А можна мені з нею?

– Ні, не треба. Краще якнайшвидше повідом батьків. Куди її повезете? – звернувся він до лікаря швидкої допомоги.

– У дитячу міську, – відгукнувся той.

– Що ж, – поплескав підлітка по плечу Дмитро Павлович, – повідом. А як звати сестричку?

– Олександра, Алекса! – на бігу вигукнув той і зник за рогом багатоповерхівки.

– Що ж, поїхали, – скомандував медпрацівник, і машина відразу ж рушила з місця.

– Удар мотоцикла, мабуть, був несильним, по дотичній, – почав Дмитро Павлович, – але мене хвилює, що вона досі не прийшла до тями. Цілком можливо, що дівчинка під час падіння сильно вдарилася головою. Хоча її ранець повинен був пом'якшити цей удар.

– Надійко, дай нашатир, може, отямиться, – звернувся до своєї колеги лікар невідкладної допомоги.

– О! Мабуть, не знадобиться нашатир, – сказала та й звернулася до дівчинки, коли та опритомніла: – Привіт! Як ти?

– Нічого, – ледь чутно промовила та, спробувавши підвестися.

– Ні-ні! Тобі не можна вставати! – зупинила її медсестра. – Лежи тихо! Як тебе звати?

– Чому темно?! – запитала у відповідь сердега, явно починаючи нервувати. – Невже зараз ніч? Чому я нічого не бачу?!

Її голос зірвався на крик.

– Тихіше, тихіше, ріднесенька, нічого страшного, таке буває.

Надя, як могла, заспокоювала маленьку пацієнтку, а сама з тривогою допитливо поглянула на своїх колег.

– Нічого не можу сказати, – знизував плечима лікар невідкладної допомоги, відповідаючи на німе запитання. – Михайловичу, умикай сирену. Що швидше ми доберемося, то краще.

Дмитро Павлович тим часом вийняв із кишені телефон і набрав номер.

– Тетянко, ти? Дуже добре! Зараз до приймального відділення привезуть дівчинку після ДТП. Підготуй оглядову. Я їду разом із нею в кареті швидкої допомоги. Вихідний... вихідний почекає. Не зміг піти додому. Дуже мені сподобалася моя нова пацієнтка! – пожартував він, злегка стиснувши дитячу долоньку. – Ніяк не можу з нею розлучитися!

На обличчі Алекси промайнула усмішка.

Лікарю?..

– Так.

Вона міцно стисла своєю рукою його велику долоню і не відпустила її.

– Я ж бачитиму?

Дмитро Павлович поплескав її по долоньці й, проковтнувши клубок у горлі, упевненим голосом сказав:

– Звісно!

Дівчинка заспокоїлася і зручніше вмостилася на ношах.

– А як вас звати?

– Дмитро Павлович.

– А мене Алекса. А мої батьки знають, що зі мною трапилося?

– Ти ставиш забагато запитань, – втрутився лікар «швидкої допомоги», – лежи спокійно, усе буде гаразд.

– Думаю, твій брат уже повідомив їм, – відповів дівчинці Дмитро Павлович, – у тебе дуже хороший брат.

– Так, – усміхнулася у відповідь Алекса, – він найкращий у світі брат.

– Ну ось ми і приїхали, – ласкаво промовила Надя, ніжно поправляючи дівчинці пасмо скуйовдженого волосся.

– Ну-с, ласкаво просимо до моїх «апартаментів»! – пожартував Дмитро Павлович і допоміг медикам викотити лікарняний візок із машини.

– А я тепер нічого не боюся, – тихо промовила дівчинка.

– Це чому ж? – здивувалася медсестра.

– Ви всі такі добрі!

Четверо дорослих усміхнулися і дружно взялися до роботи.

РОЗДІЛ 2

Несподіване знайомство

Двері палати тихенько рипнули, але цього звуку вистачило, щоб Алекса зрозуміла, що до неї хтось увійшов.

– Хто тут? – запитала вона й у відповідь почула тонесенький голосок маленької дівчинки.

– Це я. А ти теж хволієш?

Алекса усміхнулася їй безпосередності.

– Ну, по-перше, привіт!

– Пливіт! – не вимовляючи важку букву, сказала дівчинка.

– По-друге, як тебе звати?

– Ляля.

– Що так і звуть – Ляля? – здивувалася Алекса.

– Ні, це мама мене так називає. А моє ім'я складне. «А-лев-ти-на», – насилу по складах вимовила своє ім'я малеча.

– Зрозуміло. Отже, просто Ляля. А ти теж тут... ну, хворієш?

– Ага.

– А чому?

– Не знаю. Плосто хволію і хволію. Мама часто садить мене на коліна і плаче, а потім говорить: «Хволуся ти моя».

– Хто-хто? – не зрозуміла Алекса.

– Хворуся, – сказав біля дверей знайомий голос.

– Дмитро Павлович! – зраділа Алекса.

– А ви вже, бачу, подружилися. З нашою Лялею неможливо не подружитися. Вона в нас наче маленький ангел-охоронець. Усіх підтримає і розвеселить. Лялечко, – звернувся він до маляти, – тебе там мама ніяк не може знайти. Біжи-но мерщій до неї.

– Угу, – тільки й вимовила дівчинка, і віддалений звук її сандаликів долинув уже з коридору.

– Ну-с, як ми себе почуваємо?

– Добре... нічого не болить.

– Чудово!

– А...

– Терпіння, моя хороша, терпіння. Твої очі обов'язково знову все побачать. Ти повинна в це вірити. А от коли – це інше запитання. Тому наберися терпіння й чекай.

Алекса важко зітхнула.

– А на що хворіє Ляля? – запитала вона після невеличкої паузи.

– О, маленька хвора дуже серйозно, – голос Дмитра Павловича здригнувся і став до болю сумним, – у неї лейкомія. Це рак крові.

Обличчя Алекси спотворила гримаса жаху.

– Невже її не можна вилікувати?

– На жаль, ні...

– Але ж щось же можна зробити? – не здавалася Алекса.

– Усе, що було можливо, уже зроблено. Ляля – наш давній пацієнт. Так би мовити, усе своє свідоме життя провела в лікарні.

– Але ж це несправедливо! – Алекса гнівно стукнула кулаком по ковдрі. – Вона ж така маленька!

– Несправедливо... – важко зітхнув лікар. – Проте у хвороби свій вибір. І нам його не зрозуміти.

У палаті на хвилину запанувала тиша.

– Так, а що це ми тут засумували? – схаменувся Дмитро Павлович. – Ну ж бо, вставай, тобі вже можна виходити на вулицю.

– Але... як? – розгублено промовила Алекса.

– З ногами ж у тебе, слава Богу, усе гаразд. Ось з їхньою допомогою і пройдешся.

– Але я не зможу одна.

– Чому ж одна? Там у коридорі на тебе вже давно чекає брат. Тож одягайся й гуляй! Гуляй і ще раз гуляй! А погода на вулиці, м-м-м!

Дмитро Павлович так прицмокнув при цьому губами, ніби спробував погоду «на смак». Алекса всміхнулася на цей жарт і, звисивши ноги з лікарняного ліжка, помацала рукою узголів'я ліжка.

– Ой, звісно ж, – одразу почула вона добрий голос свого тепер уже улюбленого лікаря, – твій одяг на стільці. А стілець зліва від тебе.

– Дякую, – спробувала і далі всміхатися Алекса, – дуже люб'язно з вашого боку.

– Намагаємося, намагаємося! Усе, що завгодно, для улюблених пацієнтів, – пожартував Дмитро Павлович і вийшов з палати, спеціально голосно грюкнувши дверима.

Зрозумівши, що залишилася одна, Алекса почала одягатися.

– Так, – міркувала вона вголос, – складно визначити навіть, де виворіт, не кажучи вже про те, де перед, а де зад. Гаразд, розберемося.

А в коридорі тим часом відбувалася серйозна розмова лікаря з її батьками.

– Дмитре Павловичу, що з нею? – зі сльозами на очах запитувала мама Олександри.

– Якби я не був лікарем, то сказав би, що не маю уявлення. При обстеженні серйозної патології не виявлено. Нічого такого, що могло б спровокувати втрату зору. Я схильний припустити, що це чисто психологічний фактор. Від сильного стресу мозок просто «вимкнув» зір. І коли він його «увімкне» – невідомо. Одне можу порадити сміливо: обмежувати її в чому-небудь категорично заборонено! Якщо вона впевниться в тому, що сліпа, то зір може й не повернутися. Не жалійте її, нехай вона все робить самостійно. Тільки так вона не відчуватиме себе калікою. І головне! У вашому голосі не повинно звучати жодного сумніву щодо її одужання. Ви самі повинні обов'язково в це вірити! Ваша підтримка їй зараз дуже потрібна. Однак, підкреслюю, підтримка, а не жалість. Вона не звільняється від усіх домашніх обов'язків, які донині виконувала. Кожною своєю клітинкою Алекса повинна відчувати, що її сприймають як здорову, повноцінну людину, а не як жалюгідну каліку.

– Дякую вам, Дмитре Павловичу, – міцно стискаючи руку лікаря, сказав батько пацієнтки, – ви дуже нам допомогли.

– Так, і ще – через тиждень ми її виписуємо. Не бачу сенсу тримати дівчинку в лікарні довше. Постарайтеся за цей час підготувати будинок до її приїзду. Усе повинно бути на своїх місцях, але зручно для неї.

– Як це? – не зрозуміла мама.

– Ну, наприклад, якщо в будинку є сходи, застеліть сходинки антиковзким покриттям. Трохи зріжте або якимось згладьте гострі кути меблів, які випирають, але не робіть перестановку.

– Зрозуміло, лікарю. Ми все зробимо, – кивнув головою батько.

– Ну а на тебе, мій друже, – з цими словами Дмитро Павлович звернувся до Гліба, – я покладаю найбільшу відповідальність і найбільшу надію. Ви, як я помітив, дуже дружні із сестрою?

– Так, ми найкращі друзі.

– Ти повинен на час її хвороби зменшити спілкування зі своїми приятелями й більше часу приділяти сестрі. Затямив?

Так, – рішуче кивнув головою підліток.

І Дмитро Павлович зрозумів, що Гліб зробить для своєї сестри все: і можливе, і неможливе.

– Дуже добре! – поплескав він хлопчину по плечу та ввічливо кивнув батькам Алекси, даючи зрозуміти, що розмову закінчено.

РОЗДІЛ 3

Смирення – це не бездіяльність!

– Глібе, заходь! – голосно вигукнула Алекса, швидко відреагувавши на легкий стукіт у двері палати.

– Як ти дізналася, що це я? – здивовано запитав брат.

– О! Я тебе відчуваю за три версти, – пожартувала сестра.

– Ну, а якщо чесно?

– Ох, ти, Шерлоку Холмсе. По-перше, у тебе своєрідна хода. Дуже швидка, стрімка. По-друге, я на тебе чекала, адже ти сказав, що прийдеш перед дванадцятою. Ну, а, по-третє...

– І що ж по-третє?

Сестра розсміялася.

– Мені медсестра повідомила, що ти підіймаєшся.

Брат зрозумів, у чому річ, і теж розсміявся.

– Ну що, йдемо?

– Так, мерщій на свіже повітря з цієї задушливої палати.

Діти спустилися вниз і вийшли в лікарняний сквер. Алекса йшла мовчки, міцно тримаючись за руку брата, явно про щось розмірковуючи.

– Глібе, – нарешті вимовила вона, – опиши мені, що навколо.

— Ну... дерева, лавочки...

— Ні, не так! Кольори... Які кольори у трави, листочків на деревах, у неба і квітів?

— Е-е... газон зелений, небо блакитне, квіти червоні.

— Ох, — сумно усміхнулася сестра, — не бути тобі ху-
дожником. Ну чому, чому це зі мною трапилося?!

— Але...

— Не відповідай, — відразу ж перебила Алекса Гліба, — я знаю, що сама в цьому винна. Але чому?!

Вона не витримала й розридалася.

— Ти просто не уявляєш, як це, коли навколо тебе су-
цільна темрява! — майже кричала від розпачу дівчинка.

Гліб обійняв сестру за плечі й погладив по голові.

— Усе буде гаразд.

— Я це вже сто разів чула! — вирвалася з його обіймів
Алекса. — Усі навколо тільки й говорять: «Терпи, змири-
ся». А я не хочу миритися! Змиритися — означає не ді-
яти, але це ж неправильно!

— Сасо, — несподівано пролунало в них за спинами, —
чому ти плакала?

Алекса присіла навпочіпки, і Ляля — а це була саме
вона — підійшла й обійняла її.

— Не плач! Мама теж увесь час плаче. А я не хочу пла-
кати. Дядечко мені сказав не плакати.

— Який дядечко, малю? — витираючи сльози, запи-
тала її Алекса. — Дмитро Павлович?

— Ні, не дядько Діма, інший дядько.

— А як його звати?

— Не знаю, — знизала худенькими плечиками Ляля, —
він такий великий і дуже доблий.

— А звідки ти його знаєш? — Алексі було дуже цікаво
про все дізнатися.

— Він плиходить уночі і лозповідає мені казки. Він доблий.

– Дивно, – тихо прошепотіла Алекса братові, випро-
ставшись, – я точно знаю, що вночі в лікарню нікого не
пускають.

– Можливо, це хтось із медиків? – припустив Гліб.

Замість відповіді Алекса лише знизала плечима.
А мала тим часом засмикала її за поділ сукні. Алекса
знову до неї нахилилася.

– Т-с-с! – смішно приклала палець до губ Ляля і таєм-
ничим шепотом запитала:

– Нікому не скажеш?!

– Ні, – так само таємниче пошепки відповіла їй Алекса.

– Він – ангел! Він такий доблий!

– Це він сказав тобі?

– Так.

– А що ще він тобі сказав?

– Що мені тлеба допомагати іншим, – урочисто про-
мовила дівчинка і затупала своїми маленькими ніж-
ками по алеї, залишивши Гліба й Алексу в цілковитій
нестямі.

– Не знаю, що там за ангел, але Ляля і справді підняла
мені настрій, – усміхнулася Алекса, – вона, як сонечко,
усім допомагає.

– Я нею захоплююся! Така маленька, а вже має справ-
жнє смирення, – сказав Дмитро Павлович, з'явившись
неначе з-під землі.

– Яке ж це смирення? Вона ж не сидить склавши руки
і не оплакує себе, – заперечила Алекса.

– Наважусь зауважити, що ти неправильно розумієш
суть смирення. Смирення не повинно, як ти кажеш, «си-
діти склавши руки». Справжнє смирення діє. Справжнє
смирення приймає негаразди такими, якими вони при-
ходять, а не оплакує свою гірку доленьку, воно несе всім
людям добро. І наша Лялечка чудовий тому приклад.

Дівчинка замислилася над словами несподіваного співрозмовника, а лікар тим часом звернувся до Гліба:

– Ну а ти, кавалере, чому не розважаєш свою сестру?

Гліб опустив очі, нічого не відповівши.

– Ну-ну, веселіше! Усе буде не просто добре, усе буде чудово! Завтра додому!

– Правда?! – підскочила від радості Алекса.

– Правда-правда!

– Біжімо збиратися! – потягнула вона за руку брата, і діти швидко попрямували до головного входу.

РОЗДІЛ 4

Неспокійна ніч

Тиху лікарняну ніч раптово збудили швидкі кроки, неголосні розмови і гуркіт неповоротких шпитальних візків. Усе говорило про те, що комусь із пацієнтів стало погано.

Алекса давно прокинулася від усієї цієї метушні. Її слух із втратою зору став дуже чутливим. Вона тихо лежала в ліжку, уважно дослухаючись до звуків, що долинали ззовні.

«Ні, це не Інна, – перебирала вона в пам'яті пацієнтів, – її палата в кінці коридору, а звуки набагато ближче. Хто ж це? О ні! Невже Ляля?!»

Дівчинка зірвала із себе ковдру і, як була, в одній нічній сорочці, босоніж, швидко попрямувала до вхідних дверей. Відчинивши їх і зробивши крок уперед, вона відразу ж наткнулася на щось тверде й холодне. Витягнувши руку, Алекса обмацала перешкоду. Лікарняний візок... хто ж його тут залишив?

– Олександро?! – гукнула напівпошепки чергова медсестра Тоня. – Ти чого не спиш? А ну марш в палату!

– Тонечко, мила, що з Лялечкою?

– А ти звідки знаєш?.. Ох, гаразд, – перебила сама себе медсестра, – погано їй дуже. Уже годину реанімують.

– Вона помре?! – насилу ковтнувши клубок у горлі, вимовила Алекса.

Тоня тільки знизала плечима й відвела погляд, зовсім забувши про те, що дівчинка нічого не бачить.

– Ти лягай, а то застудишся. Мені ще потрібно всіх обійти, перевірити. А Ляля... на все воля Божа.

Не чекаючи відповіді, медсестра підійшла до сусідньої палати й тихо процинила двері.

Алекса ще якусь мить постояла в коридорі та повернулася до палати. Чи то від холоду, чи то від нервового напруження все її тіло здригалось, як від ознобу. Намагаючись зігрітися, дівчинка загорнулася в ковдру з головою. Однак заснути їй ніяк не вдавалося. Раптом до її слуху долинули слова. Говорив Дмитро Павлович: «Тоню, мерщій телефонуйте в банк крові! Нам потрібна четверта негативна! Терміново!»

– У мене, у мене четверта негативна! – одразу ж вирвалося в Алекси.

Дівчинка швидко зіскочила з ліжка і знову відчинила двері палати.

– Дмитре Павловичу! – голосно покликала вона й почувала у відповідь голос лікаря, що долинав здалеку:

– Бігом у ліжко, Олександро! Не до тебе зараз!

– У мене четверта негативна!

– Що?! Стій на місці!

Алекса почула його кроки, які стрімко наближалися.

– Кажеш, у тебе четверта? Точно знаєш?

– Так, мама часто говорить, що я особлива, тому що в мене кров найрідкіснішої групи.

– Добре, йди до палати і чекай. Постарайся не засинати. Я зателефоную твоїм батькам.

– Та навіщо?! Потрібно ж якнайшвидше!

– Не маю права без дозволу батьків, ти неповнолітня. Усе, біжи, а то замерзнеш! – уже на ходу додав Дмитро

Павлович, і Алекса зрозуміла зі звуку його кроків, що він пішов до ординаторської.

Не встигла вона влягтися в ліжко, як двері її палати рипнули.

– Алексо, мила, вставай! – по голосу дівчинка впізнала медсестру Антоніну. – Пішли, моя хороша.

Тепла рука доторкнулась до її плеча й потягнула за собою.

– Батьки дозволили? – на ходу запитала Алекса.

– Не знаю. Дмитро Павлович їм телефонує. Ми поки тебе підготуємо. Зараз кожна секунда дорога!

– Тоді ходімо хутчиш! – покватила її Алекса, і вони пришвидшили крок.

І ось вона вже на холодній лікарняній кушетці. Поруч щось дзвенить і пересувається. Нарешті до процедурної увійшов Дмитро Павлович. Алекса впізнала його по кроках.

– Беремо до операційної, – коротко скомандував він Тоні.

– Тільки нічого не бійся, просто лежи спокійно, – торкнувшись теплою рукою волосся Алекси, звернувся до неї лікар.

– А я і не боюся! – впевнено сказала дівчинка, взявши його за руку. – А це допоможе Лялі?

– Ми на це дуже сподіваємося.

Лікарняний візок смикався і трясся від кожної нерівності підлоги, вдаряючи Алексу по замерзлому тілу. Нарешті вона збагнула, що її вкотили до операційної. Десь тут лежала бідна Лялечка. Як же Алексі хотілося допомогти бідлашній! Думки про малечу постійно роїлися в її голові. Переживаючи за неї все більше і більше, дівчинка ніяк не могла заспокоїтися, на неї знову напали дрижаки. Раптом над самим її вухом хтось чітко сказав: «На все воля Божа».

– Хто це? – здивувалася дівчинка.

– Ти про що, моя хороша? – запитала її Тоня. – Щось турбує?

– Ні. А це ти мені щойно щось на вухо сказала?

– Я?.. Ні, я нічого не говорила. Тобі здалося.

Проте Алекса була впевнена, що їй не почулося. «Воля Божа, воля Божа...» – несвідомо повторювала вона ці два слова. Раптом дівчинка відчула величезне спонукання поговорити, розповісти про все це невідомому їй Богу.

Якогома міцніше заплющивши очі, наче від цього залежав результат її прохання, Алекса мовила про себе: «Боже, якщо Ти справді існуєш і можеш допомогти Лялі, допоможи! Прошу дуже Тебе!»

Гарячі сльози обпекли її холодні щоки, а тіло почало швидко зігріватися, неначе ртуть у термометрі, який засунули до окропу. Раптом вона відчула чиюсь присутність, і це був Хтось, крім медперсоналу, який рятував життя маленької. Незрозуміло чому, але на серці в Алекси стало раптом так легко і спокійно, що їй захотілося стрибати й танцювати від захоплення! Тепер вона була впевнена, що все буде добре!

Непомітно для себе дівчинка розслабилася й заснула. Розбудив її знайомий голос, який сміявся:

– Як спалося нашій героїні? Тебе треба було назвати не Олександрою, а Сонею!

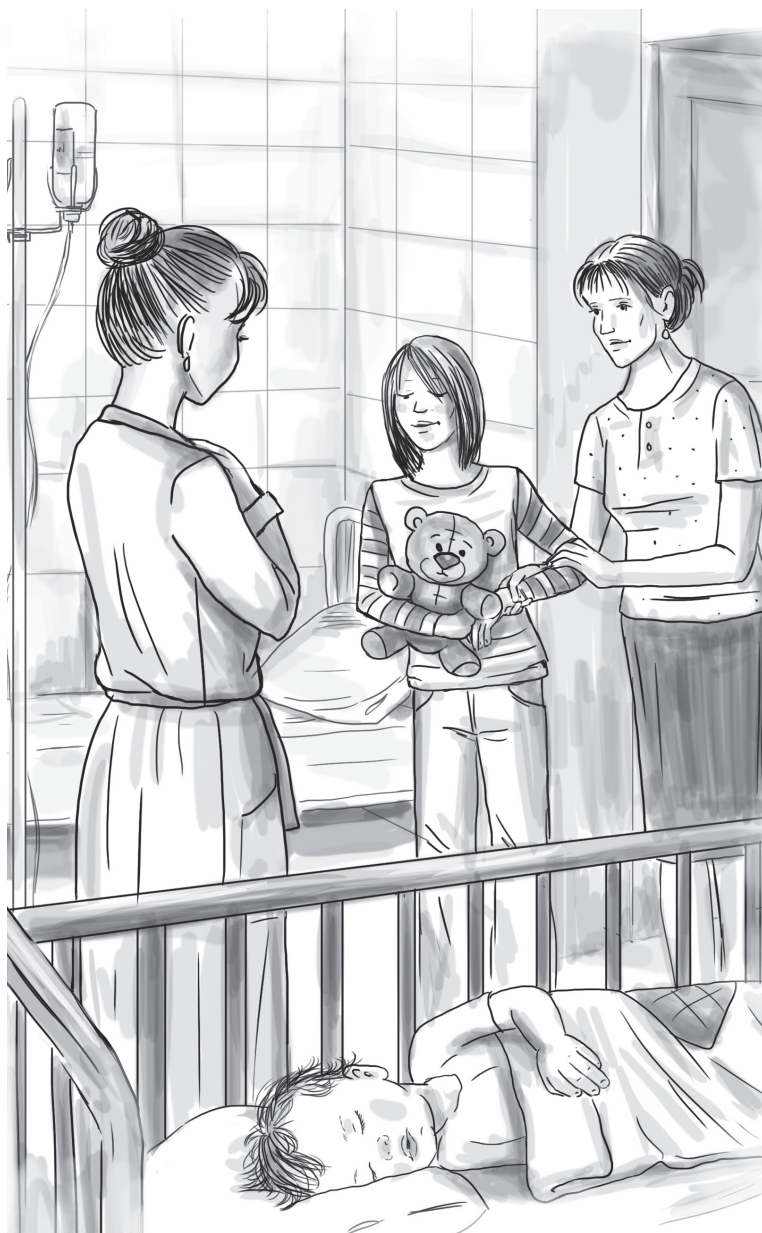
– Га? Що? – Алекса поступово приходила до тями після безтурботного глибокого сну.

Раптом у її пам'яті чітко спливали всі події минулої ночі, і вона злякано запитала:

– Дмитре Павловичу, як Ляля?

– З Лялею все добре! І почасти завдяки тобі!

– А... – Алекса ніяк не могла сформулювати своє запитання. – Ляля, вона... тобто е-е... не було вночі чогось незвичайного?

– Незвичайного? – замислився лікар. – Незвичайним було те, що ти не спала і змогла дати свою кров. Тільки завдяки цьому ми змогли її врятувати. Ти вже доросла дівчинка і все розумієш. Уночі в Лялечки був криз. Якщо чесно, я думав, що це кінець. Проте якимось дивом ти не спала й почула про кров, дивом твої батьки теж не спали та без вагання дали згоду. Усе якимось швидко само собою вирішувалося. А потім усі Лялині показники стрімко нормалізувалися. І тиск, і пульс, і... ми раптом почули її рівне дихання, дихання сонної дитини, начебто нічого не було й вона просто заснула. Так, це було досить незвичайним! А що? – схаменувся лікар. – Чому ти запитала?

Алекса вагалася якусь мить, а потім розповіла Дмитру Павловичу про всі дивні події минулої ночі.

– Так, цікаво-цікаво, – постукуючи кінчиками пальців по тумбочці, тихо сказав лікар, – ну гаразд. А як ти себе відчуваєш?

– Добре.

– А чому тоді ми ще в ліжку? Тебе чекає останній сніданок у цьому закладі, і не тільки він.

– Мама з татом?! – радісно вигукнула дівчинка.

– І мама, і тато, і брат... Повний комплект родичів. Позаздриш деяким.

З цими словами він легенько дав щиглика Алексиному кінчику носа й погладив її по голові.

– Дякую тобі, дитино. Ти молодець!

На обличчі дівчинки засяяла задоволена усмішка.

– Ну-с, – посмакував Дмитро Павлович своє улюблене словце, – не буду більше вам заважати, панночко. Будьте ласкаві-с одягатися.

– Дякую! – радісно відгукнулася Алекса. – Я хутко! Тільки...

Дмитро Павлович пригальмував біля самих дверей.

– І що ж означає це «тільки»?

– Можна мені буде забігти до Лялі? Лише на одну хвилиночку!

Алекса склала благально руки. Лікареві це здалося таким смішним, що він мало не розреготався прямо в палаті.

– Ну, – ледве стримуючись, сказав він, – якщо тільки на хвилиночку. Але тихо! Як мишка!

– Добре! Буду як мишеня! – застрибала від радості Алекса.

* * *

І ось тато й Гліб уже несли її сумки довгим лікарняним коридором до виходу, а Алекса з мамою пішли до палати малечі.

– А, це ти, Сашенько, заходь-заходь, – привітала її пошепки тітка Катя, мама Лялі.

– Я на секундочку, – так само пошепки відповіла Алекса. – Як вона?

– Спить... Дякую тобі, мила! – і на очах втомленої жінки забриніли сльози.

Алекса зрозуміла це якимось шостим чуттям.

– Не плачте! Усе ж тепер добре. Ось, передайте їй від мене, будь ласка.

З цими словами вона дістала з кишені маленького плюшевого ведмедика.

– Це мій улюблений ведмедик. Я знаю, що малюки люблять маленькі іграшки. Передайте їй від мене.

– Дякую, Сашенько! Дякую мила! Нехай Господь і тебе благословить!

Жінка та дівчинка міцно обнялися й попрощалися.

На Алексу чекав рідний дім. Такий знайомий і незнайомий водночас. Однак усе це поки було попереду.

РОЗДІЛ 5

Сюрприз

Нарешті Алекса вдома! Вона увійшла до будинку впевненою ходою і обійняла свого кудлатого улюбленця Торі, який підійшов їй назустріч.

— Привіт, маленький! — потріпала вона за холку свого вихованця. — Як же я за тобою скучила!

Цуценя лабрадора повискувало від щастя й невпинно лизало обличчя своєї господині.

— Але...

— Як я його знайшла? — перебила брата Алекса. — Ти забуваєш, що мій слух і нюх покращилися.

— Ти що, почула його запах?

— Так, — невимушено відповіла сестра, — а ще відчула вітерець по ногах. Загалом, Торі видав себе! Ну-с, я піднімуся до себе?

— Звичайно, — прокинулася від подиву мама, — але через півгодини обід, не затримуйся.

Усі затихли та взялися за свої справи. А через пів години сім'я в повному складі вже сиділа за великим обіднім столом. Мама розливала в тарілки ароматний борщ.

— М-м-м... Мій улюблений! — зраділа Алекса. — Мамусенько, я так скучила за твоєю їжею. А що на друге?

— Побачиш! — вигукнув Гліб і відразу ж замовк.

Запанувало напружене мовчання.

– А в мене є для всіх вас сюрприз! – спробував врятувати ситуацію тато.

– Його я теж побачу?! – не витримала дочка і схопилася з-за столу.

Як на зло Торі ліг біля самого її стільця. Він так скучив за своєю меншою господинею, що всюди ходив за нею слідом. Алекса зробила крок, але відразу ж спіткнулася об свого улюбленця і впала. Усе це сталося так раптово, що ніхто не встиг відреагувати. І ось Алекса вже сиділа на дивані з величезною гулею на голові.

– Тримай лід міцніше, він допоможе, – метушилася біля дочки мама.

– Повертайтеся до столу, не стійте над душею, – ледве стримуючи сльози, вимовила Алекса.

– А ти? – співчутливо запитав Гліб.

– А я не голодна! Сита по горло!

Невідомо, чим би це все закінчилося, але тут знову втрутився батько.

– Пропоную влаштувати імпровізований стіл прямо тут. Тоді Алекса теж зможе пообідати. Заперечення не приймаються!

Через кілька хвилин усі зручно влаштувалися на дивані з тарілками в руках, зокрема й Алекса.

– Ну а тепер, коли ми всі мирно споживаємо нашу їжу, я все-таки дозволю собі повернутися до сюрпризу. Упевнений, він сподобається всім без винятку. У мене в кишені путівка до санаторію на чотирьох. І не просто до якогось там санаторію, а до санаторію на березі Чорного моря!

– Ти не жартуєш? – невпевнено запитала його мама.

– Аж ніяк! Ми всі їдемо на два тижні до моря!

У цей момент на підлогу з шумом упала ложка Алекси. Усі, як за командою, обернулися до неї.

– Таточку, милий... – задихалася дочка від шквалу емоцій. – Це ж моя найзаповітніша мрія!

– Ох! – тільки й зміг вимовити батько. Він так переживав, що його сюрприз буде невдалим, що хвилювався, як школяр перед іспитом.

– Оце так-так! Ми їдемо на море! – захоплено вигукнув Гліб. – А коли?

– Так, коли? – підхопила мама.

– Завтра!

– Уже?! – очі Алекси вирячилися від такої новини. – Так треба ж збиратися!

– Так, треба, і що швидше, то краще, – підтримав її тато.

– А ми ж поїздом, так?

– Угу, – кивнув батько, намагаючись їсти та відповідати одночасно.

– Чудово! – пританцьовував на місці Гліб.

Він уже встиг забути і про тарілку з борщем, і про рагу, яке своїм ароматом заповнило весь дім. Усі його думки були лише про море. Алекса повністю розділяла настрій брата. Скільки разів вона мріяла їхати в поїзді довго-довго, спостерігаючи за тим, як змінюється пейзаж за вікном!

«Пейзаж за вікном...» – подумки повторила вона слова своєї мрії, і сльози градом потекли з її очей. Вона проковтнула клубок у горлі, рішуче випросталася і сказала:

– Я не поїду!

Тато від несподіванки поперхнувся, а мама після великої паузи тихо запитала:

– Але чому?

Алекса не витримала й різко відповіла:

– Не бачу сенсу. Тепер милуватися морськими красотою – не для мене.

Вона встала з дивана і якомога швидше піднялася до себе в кімнату. Зачинивши за собою двері, Алекса впала на ліжку і дала волю сльозам. Вона не помітила, як заснула, а коли прокинулася, то відчула поруч чийось присутність.

– Хто тут?

– Я, – відгукнувся брат.

– Але як ти увійшов, я ж зачинила двері?

– Ну ти даєш, сестричко!

– А-а-а, – обхопила голову руками Алекса, – у тебе запасний ключ. Ну то чого тобі?

– А ти не розумієш? Тоді слухай. Тільки без образ.

Сестра лише кивнула. І Гліб продовжив:

– Хто з нас винен у твоїй сліпоті? Можливо, мама, тато чи я?

– Ні, я сама винна... – тихо зізналася Алекса.

– Добре. Тобі погано через те, що ти сама накоїла. Але ж ми не зробили тобі нічого поганого. Ти страждаєш сама через себе, але тобі цього мало. Ти збираєшся зробити нестерпним і наше життя? Чому мама повинна страждати або чому тато повинен переживати через твої вибрики? Вони ж ні в чому не винні. Ти думаєш тільки про себе! Носишся зі своїм боєм і нікого навколо більше не помічаєш! А ти знаєш, що щоночі, поки ти лежала в лікарні, мама ридала в спальні, а тато намагався її заспокоїти? А тобі відомо, як вони готувалися до твоєї виписки? У будинку все перевернули шкереберть, щоб тільки донечці було максимально зручно! – Гліб майже перейшов на крик. – А тато? Ти задумалася про те, звідки взяли гроші на поїздку? Він же продав свій улюблений «Урал»!

– Тато продав мотоцикл?! – голос Алекси затремтів.

– Отже, так, сестричко, – відчеканив Гліб, – якщо ти не поїдеш, то в тебе більше немає брата!

Не сказавши більше ні слова, він вийшов з кімнати, голосно грюкнувши дверима.

Алекса залишилася одна. Їй було дуже соромно. Адже вона справді постійно думала тільки про себе, жаліла тільки себе, жила лише своєю проблемою і навіть не помічала, як ранила цим своїх близьких. У її голові чомусь промайнув голос Лялечки: «Мені тлеба допомагати іншим». Цього я ніколи не робила. А вона така маленька й завжди думає про інших. Маленька дівчинка ніколи не скаржиться, що їй боляче, нудно, важко...

— Яка ж я егоїстка! — вирвалося в Алекси з грудей. — Усе! Усе! Усе! Відтепер я хочу жити для інших, а не для себе!

І невідомий досі імпульс спонукав її схилитися на коліна.

— Боже, допоможи мені! — тільки й змогла вимовити Алекса.

Через тишу в будинку вона зрозуміла, що всі вже сплять.

«Можливо, це й на краще», — подумала вона й почала збиратись.

РОЗДІЛ 6

Море

Поїзд ритмічно вистукував колесами, присипляючи своїх пасажирів. Однак Алексі не хотілося дрімати. Зручно влаштувавшись на своїй полиці, вона писала «Дорожні нотатки» – так вона назвала свою майбутню книгу. Під час цієї тривалої поїздки Алекса зрозуміла: щоб отримати насолоду від подорожі, не обов'язково бачити те, що відбувається навколо. Вона часто запитувала у брата про пейзажі за вікном. І навіть за його скупими описами: «ліс, поле, стовпи, дерева...» у її пам'яті зринали яскраві картинки з раннього дитинства. Вони були настільки мальовничими й реальними, що Алекса могла описати все до дрібниць. Їй здалося це настільки цікавим і захопливим, що вона взялася за «перо».

Однак писати в поїзді, не маючи змоги бачити, виявилось справою нелегою. І Алекса знову засумувала. Їй на допомогу відразу прийшов тато. Він узяв картон і вирізав із нього трафарет з лінійками. Тепер, поставивши ручку в «рядок», Алекса знала, що він нікуди не «попливе». Написавши так декілька рядків для проби, вона дала їх прочитати брату. Гліб без зусиль упорався з читанням. Дівчинка залишилася задоволена й тепер використовувала кожну вільну хвилину для творчості. Занурившись у це заняття з головою, вона відчувала себе щасливою та задоволеною. Тож до кінця поїздки в зошиті залишилося лише кілька чистих аркушів.

Море зустріло туристів ласкавим скрипом піску і свіжим бризом.

– Глібе, – потягнула Алекса брата за руку, – яке воно?

– Гарне! – захоплено відповів той і більше не промовив ані слова.

На допомогу дочці прийшла мама.

– Воно сліпуче виблискує в променях полуденного сонця, дуже тихе і привітне. Удалині майорить вітрило білосніжної яхти. Вона дуже гарно виглядає на тлі синьо-зеленої води та блакитного неба. Зараз можна навіть побачити, де яка глибина. Ось там, – вона взяла руку дочки і витягнула її у напрямку моря, – воно темно-синє. Напевно, там глибоко. А ось тут, біля берега, воно зеленувате. Думаю, спуск буде пологим.

– Дякую, мамусю! – захоплено подякувала дочка. – Я все «побачила».

Знайшовши місце на пляжі санаторію, уся сім'я зручно влаштувалася на лежаках.

– Ну і скільки нам так лежати? – не витримав Гліб. – Так і в морі не побуваємо.

– Ще хвилин десять, – відповів тато, ледь приховуючи усмішку.

– А хоча б зайти у воду ноги помочити можна? – не здавався незадоволений підліток.

– Ноги помочити можна, – відгукнувся батько: – Алекс, підеш із братом?

– Залюбки!

Діти, обережно пробираючись крізь натовп відпочивальників, пішли до води. Алекса зайшла в море так, щоб хвилі діставали до її колін.

– Чудово! Просто неймовірно! – промовила вона, доторкнувшись до руки брата.

– Так, чудово! – тільки й встиг відповісти Гліб.

– Ой! – скрикнула Алекса і, не втримавши рівноваги, упала в набіглу хвилю.

Гліб зрозумів, що огрядний відпочивальник, проходячи повз, грубо штурхнув його сестру й навіть не вибачився.

– Чоловіче, – сміливо звернувся він до кривдника, – обережніше! І вибачитися було б непогано.

– За що?! – заревів густим басом незнайомець.

А потім він безцеремонно звернувся до здивованої Алекси, яка все ще сиділа на мокрому піску:

– Чого встала на проході? Не бачиш, тут люди ходять?! – і, сплюнувши у воду, грубіян пішов.

На очі Алекси навернулися сльози. Ох, як їй хотілося зараз провалитися крізь землю або, принаймні, влаштувати істерику. Проте раптом у глибині душі знову чітко пролунав голос маленької Лялі: «Дядя мені сказав не плакати. Мені твоя допомога іншим». Сльози відразу ж відступили.

Вона піднялася й почала обтрушуватися, а слова малечі стирчали в її голові, немов цвях.

«Кому я можу допомогти? Я – каліка! Це мені постійно необхідна допомога». Однак ще не встигли ці думки промайнути в голові дівчинки, як вона почула тихий схлип. Алекса напружила свій слух.

– Глібе, ти чуєш?

– Що?

– Хтось плаче.

– Як у такому шумі можна щось почути?! Тобі, напевно, здалося.

– Ні-ні, хтось точно плаче. І цей хтось – дитина. Це дитячий плач. Поглянь-но навкруги. Це десь зліва від нас.

Гліб обвів поглядом територію пляжу. Дивно, але буквально на відстані п'яти метрів від них на піску сиділа маленька дівчинка й розтирала брудними кулачками сльози, які градом котилися по її личку.

- Так, зліва від нас якась маленька плаче.
 - Підведи мене до неї, – попросила сестра брата. А коли він виконав її прохання, вона сіла поруч з дитиною на пісок.
 - Привіт! Як тебе звати?
 - Віта, – ледь чутно промовила дівчинка.
 - Віка! Гарне ім'я.
 - Ні, мене звати Віта.
 - Вибач, не розчула. Дуже гарне й незвичайне ім'я!
- А чому ти плачеш, Віточко?
- Он той дядько наступив на мій замок.
 - Це той нахабний чолов'яга, що й тебе штурхнув! – різко прокоментував Гліб.
 - Не лайся при дитині, – зупинила його Алекса, – не чолов'яга, а чоловік.
- А потім вона звернулася до малечі.
- Не переймайся, моя хороша! Просто дядько не вміє себе поводити. А мене звуть Алекса. І мені абсолютно нічим зайнятися. Так нудно!
 - Тобі нудно? – щиро здивувалася дівчинка. – Роби замок із піску.
 - Я не вмію, – розвела руками Алекса.
 - Хочеш навчу?
 - О! Це було б чудово! Тільки я повинна відкрити тобі одну велику таємницю.
- У передчутті таємниці малеча округлила оченята, а Алекса тим часом продовжила:
- Мої очі вирішили трохи відпочити, тому я поки нічого не бачу. Ти візьми мене за ручки й показуй, що і як потрібно робити.
- Від почутого дівчинка розтулила ротика й почала уважно розглядати обличчя своєї співрозмовниці. Вона явно сумнівалася.
- Зовсім-зовсім нічого не бачиш? – нарешті запитала вона.

– Зовсім-зовсім... – сумно зітхнула Алекса.

– Це означає, що вони в тебе дуже сильно втомилися, – розмірковуючи по-дорослому, промовила Віта, – у мене так буває з ручками й ніжками. Але нічого, твої очки відпочинуть і прокинуться. Я коли прокидаюся, у мене нічого не болить.

Алекса усміхнулася наївності дитини, але в її серці ці простенькі щирі слова оживили надію, яку вона вже починала втрачати.

– Дякую, Віточко! Тож, де мені ліпити?

– Ось тут, – дівчинка взяла її руки у свої долоньки.

* * *

Вечоріло, а дві новоспечені подружки все ще будували свої замки.

– Алексо, – почула дочка голос мами, – ми йдемо на вечерю.

– Віточко, – звернулася Алекса до малої, – а де твої батьки?

– Не знаю, – знизала та плечима, – мама привела мене сюди й наказала нікуди не йти. Ось я її і чекаю.

– А ви з мамою в цьому санаторії відпочиваєте? – запитала маля мама Олександрі.

– Так, ось на тому поверсі, – вона витягла руку в бік головного корпусу, – бачите там мою червону хустинку?

– Думаю, нам варто взяти Віту з собою, – запропонувала мама, – і запитати про її маму в адміністратора. Не можна залишати дитину одну на пляжі.

– Я цілком за, – погодився з нею тато.

І дружна компанія вирушила до центрального корпусу санаторію.

Подаруй радість!

— І де ваша з мамою кімната? — звернувся тато Олександр до маленької подружки дочки.

Малеча впевнено взяла його за руку й повела за собою. Алекса, Гліб і мама залишилися чекати в холі. Хвилину через десять тато спустився. Його обличчя сильно почервоніло. Було видно, що він обурений до глибини душі.

— Що трапилося? — рушила йому назустріч мама.

— Вона... вона забула про дитину! — ледве вимовив батько. — Забула! Як носову хустинку на зупинці!..

— Не нервуй так, заспокойся, — лагідним голосом зупинила його мама, — не при дітях.

Тато хотів сказати ще щось, але осікся і промовчав. А пізно ввечері в кімнату до дітей зайшла мама.

Алексо, Глібе, ви вже великі й повинні багато розуміти. Віточка, ну... як би це сказати...

— Заважає своїй мамі, — підказав Гліб.

— Ну, можна сказати й так. Загалом, чи не могли б ви...

— Так, мамусю, не хвилюйся, — перебила її Алекса, — ми за нею наглянемо, і я з нею бавитимуся.

— Дякую, рідні, — мама обійняла й поцілувала дочку та сина.

— На добраніч, мамо! — ніжно вимовила Алекса.

— І татові передай добраніч, — додав Гліб.

* * *

Наступного ранку брат із сестрою зайшли за Вітою і втрьох попрямували на пляж, де на них уже чекали батьки.

– А сьогодні море інше, – тихо промовила Алекса, прислухаючись.

– Так, – погодився тато, – уночі падав дощ, і хвилі трохи побільшали. З білими баранчиками, наче мережані капелюшки модниць. Усе, як ти любиш.

Дочка всміхнулася такому чудовому порівнянню. Вона міцно стиснула маленьку ручку своєї нової подруги, і вони пішли у воду.

– Будьте обережні! – крикнула їм услід мама.

– Будемо! У нас із Вітою такий чудовий надувний круг!

– Пильнуй їх, Глібе.

– Добре, тату, не хвилюйтеся.

Хвилі зустріли Алексу, як свою давню подругу. Вони торкалися її зліва і справа, спереду і ззаду, огортаючи приємною солоною пеленою. «Ш-ш-ш», – чулося їй з усіх боків. «Жух-жух», – закінчувався їхній акорд на березі.

Зайшовши у воду по пояс, Алекса зупинилася. Адже Віта, хоч і була з надувним кругом, уже ледь діставала до дна.

– Нумо хлюпатися?! – закричала їй Віта в саме вухо.

– Нумо! – Алекса тихенько бризнула водою в бік дівчинки.

– Не влучила, не влучила! – дзвінко розсміялася мала.

І не встигла Алекса отямитися, як солона морська вода хлюпнула їй в обличчя.

– А я влучила! – уже щосили реготала Віта.

Так вони плескалися і кружляли, узявшись за руки. Алекса вже було зачерпнула чергову жменю води, як раптом почула зляканий крик дівчинки.

– Що трапилося?! Віточко, де ти?!

Алекса крутилася навколо себе з витягнутими руками, але ніяк не могла знайти свою маленьку подружку. Раптом хтось потягнув її сильно за руку. Вийшовши з води, вона зрозуміла, що це був Гліб. Мабуть, він однією рукою ніс Віту, а другою схопив сестру.

– Ого! – почула вона голос мами.

– Так що ж трапилося?! – уже серйозно занервувала Алекса.

– Це медуза, – долинув до неї голос батька, – вона її обпекла.

– Медуза?.. А хіба тут є медузи? – запитав здивований Гліб.

– Так, особливо після шторму або сильного дощу. Шкіра у Віточки дуже ніжна, ось їй і дісталось.

– Це мине? – злякано запитала Алекса.

– Звісно, – відповів їй батько, – але, думаю, на сьогодні купання закінчено.

– Так, так, звичайно! Ми з Вітою просто трохи полежимо в затінку. Чи не так, Віталінко?

– Угу, – крізь схлипи прогугнявила дівчинка.

– Добре, але спочатку Віті потрібно надати невідкладну допомогу, – додав тато, і по звуку клацання Алекса зрозуміла, що він розкрив складаний ніж.

– Тату, що ти хочеш робити?! – злякалася дочка.

– Не переживай, я просто хочу прибрати з ноги Віти залишки жалючих залоз медузи, а потім промити рану.

І тато почав обробляти дитині ранку, водночас розповідаючи про медуз.

– А знаєш, Віто, медузи дуже гарні створіння.

– Вони злі, – схлипувала дівчинка, – вони кусаються!

Тато розсміявся.

– Зовсім ні, ось послухай. Медузи дуже ніжні та слабкі. Будь-яка людина або морський мешканець міг би з легкістю їм нашкодити. Проте Бог про них подбав. У них з'явилися спеціальні мішечки з отрутою. Завдяки їм медуза ловить свою їжу та перетравлює її.

– Але мене вона образила! – не погоджувалася Віта.

– Вона не хотіла, просто хвилину її принесло до твоєї ніжки, і ти доторкнулася до отруйних мішечків.

– А вона правда не хотіла? – шморгнувши носом, запитала дівчинка.

– Ні. Їй зараз теж боляче. Подивися на свою ніжку. Бачиш, на ній залишилися шматочки «шкірки» самої медузи.

– Так, – задумалась малеча, – а їй не дуже боляче?

– Сподіваюся, що ні.

– Гаразд, я їй вибачу.

Петро Семенович знову всміхнувся й обережно зішкрябав ножом залишки залоз із ноги Віти.

– Глібе, – звернувся він до сина, – набери морської води в порожню пляшку. Потрібно промити ранку.

– Може, питної? – відгукнувся той.

– Ні, від прісної води буде тільки гірше. Залози від неї полопаються, і отрути буде ще більше, а отже, біль посилиться.

Обробивши рану, Петро Семенович узяв із рук дружини засіб від опіків і поприскав на Вітчину ногу.

– А ось тепер ви з Олександром спокійненько поляжіть під парасолькою.

– Добре, – погодилася дівчинка, – тільки присуньте наші лежаки ближче один до одного. Алекса обіцяла мені казку розповісти.

Алекса всміхнулася, почувши слова Віти, і без заперечень зручно влаштувалася на лежку, взявши руку малечі у свою.

– Ну, що тобі розповісти?

– Розкажи, чому твої очі втомилися. Вони ще довго відпочиватимуть?

Гірко усміхнувшись, Алекса все ж взяла себе в руки.

– Щодо моїх очей нічого не знаю, а ось про рибок у морі розповім.

– Хіба про рибок цікаво? – засумнівалася Віта.

– Ще б пак! Ось, слухай. Десь у морі плаває дуже-дуже яскрава риба зеленушка.

– Ой! – засміялася мала. – Невже її так і називають – зеленушка?

– Так, – теж розсміялася Алекса, – сама рибка жовтенька з синіми плавниками, а голова в неї зелененька. А знаєш, як хитро вона їсть?

– Як? – ледве переводячи подих від такої таємниці, запитала Віта.

– Вона їсть молюсків. Це такі маленькі істоти, що живуть у мушлях. Ось зеленушка відкусить від каменю мушлю, розгризе її і виплюне.

– Ой! А навіщо? Навіщо випльовувати?

– А ось це найцікавіше. Мушля важка, її уламки швидко падають на дно, а молюск легкий. Він довго опускається. Ось тут його наша риба підхоплює та з’їдає.

Алекса зробила паузу, але не почула жодної реакції від своєї маленької слухачки.

– Віточко, ти тут?

– Та-ак, – тихим завороженим голосом пошепки відгукнулася та, – чудово! А ще? Що ти ще знаєш?

– М-м-м... дай подумати... А, ось! В Атлантичному океані є ще одні дивовижні рибки – білокрівкові.

– У них біла кров?! – захоплено вигукнула дівчинка.

– Майже вгадала. Вона в них прозора. У ній немає еритроцитів.

– Чого немає?

– Ну, – замислилася Алекса, як же пояснити дитині це складне слово, – немає таких маленьких «тюбиків» із червоною фарбою.

– А в нас вони є?

– Звісно!

– Саме тю-би-ки? – ледве вимовила Віта нове для неї слово.

– Ні, звичайно. Це просто маленькі червоні грудочки. Їх у нас дуже багато, тому кров у нас червона. А в білокріткових їх немає, і тому кров у них схожа на каламутну водичку.

– Оце так!

– А ще в Тихому океані живе риба-крапля.

– Вона що, на краплю схожа? – розсміялася Віта.

– Ні, але її мордочка дуже схожа на людське обличчя, уявляєш?

– Ого!

– Риба-крапля дуже ледача. Вона лежить на дні з відкритим ротом і чекає, поки маленькі рибки самі запливуть їй до рота.

– І запливають?!

– Думаю, що так. Адже якби не запливали, усі рибі-краплі давно б померли з голоду.

– А я в мультику бачила рибку-клоуна. Правда смішна назва?

– Так, правда. Цю рибку так називають через яскравий смугастий малюнок.

– Звідки ти все знаєш?

– Читаю багато, – почала було Алекса, – тобто читала.

Віта не помітила зміни настрою у своєї старшої подруги й почала наспівувати якусь веселу пісеньку.

Алекса спробувала опанувати себе. Вона проковтнула клубок у горлі й запитала:

– Ну а як твоя ніжка?

– Ой! – схопилася дівчинка. – Вона більше не болять! Тітко Агато, тітко Агато, – голосно покликала вона маму Олександри, – а можна мені купатися?

Мама підійшла до дівчинки й уважно оглянула ногу.

– О! Як швидко гоїться. Думаю, ненадовго можна.

– Ура! Алексо, гайда купатися!

– Я ще на сонечку погріюся, – сумно усміхнулася та у відповідь, – Глібе, подивися за Вітою.

Коли вони пішли, мама пересіла на лежак до дочки.

– Що з тобою, кошенятко? – вона ніжно погладила її по голові.

– Мамо! – не витримала Алекса й розридалася. – Мені так важко з цим жити!

– Сашенько, мила моя, потерпи трохи! Усе буде добре, повір. Я не знаю, чому так відбувається, але в Бога все під контролем. Ти обов'язково бачитимеш.

– Ти так дивно говориш. Ти віриш у Бога?

– Моя мама вірила.

– Бабуся? – здивувалася дочка. – А як ти думаєш, Він є?

– Думаю, так. І не просто є. Він дуже нас любить. Мені так твоя бабуся говорила. А тебе – особливо.

– Це чому?

– Ось глянь, ти зараз дуже страждаєш, а Він переживає разом із тобою й завжди готовий допомогти. І допомагає.

– Так, напевно, ти маєш рацію, – замислилася Алекса. А потім розповіла мамі про випадок у лікарні.

– Відтоді, – закінчила вона свою розповідь, – я вирішила допомагати всім, хто цього потребує, так само, як маленька Ляля.

Замість відповіді мама міцно обійняла доньку.

РОЗДІЛ 8

Яка краса!

Ранок видався просто дивовижним. Вставши з ліжка, Алекса відчула на собі ніжне тепло сонячних променів. Мимоволі на її губах заграла усмішка.

– Глібе! – потягнула вона ковдру брата. – Вставай-но, сонько!

– Ну чого ти? Дай поспати!

– Увесь відпочинок проспий! Мама з татом уже на пляжі! Море чекає, гайда, підйом!

– Гаразд, гаразд, здаюся, – ліжко брата заскрипіло, – уже встаю.

І через кілька хвилин вони весело прямували до пляжу.

– Привіт, мамо! Привіт, тату! – світилася від щастя Алекса. – А Віта де?

– Вона вчора трохи загралася, ще спить. Заберемо її після обіду, – відгукнулася мама.

– Ого! Як захопливо! – почула Алекса репліку батька.

– Тату? – торкнулася вона його руки.

– Га? То я замилювався парашутистами. Їх катером піднімають у повітря й катають над морем.

– Схоже, ти теж хочеш? – підняла брови мама.

– А що, ось візьму й полечу!

– Я тобі компанію не складу, навіть і не мрій!

– А я би полетіла, – несподівано для всіх заявила Алекса.

– Правда?! – здивовано сказав батько.

І не встигла дочка опам'ятатися, як він уже тягнув її до води. А потім усе відбувалося з блискавичною швидкістю. На неї надягли рятувальний жилет, швидко застібнули ремені й посадили в щось м'яке. Клацнули замки.

– Тримайся за стропи! – тільки й встиг крикнути її батько, як вони рушили. Спочатку ремені напружилися й сіпнулися. Алекса вчепилася в них щосили.

– Ноги підігни! – знову почула вона голос батька. – Ні, не так! Випрямляй їх як на гойдалці та сідай зручніше.

Не встигла Алекса все це виконати, як її тіло ніби саме собою затермосилось, наче ганчір'яна лялька на вітрі. Спочатку Алекса взагалі не розуміла, куди вони рухаються. Проте незабаром усі різкі поштовхи змінилися приємним плавним погойдуванням, від якого трохи паморочилося в голові. І тут дівчинка зрозуміла, що летить.

– Тату, ми вже на висоті?

– Так! – захоплено відповів той і міцно стиснув її руку.

Алекса спробувала уявити собі панораму, що розгорнулася під ними.

– Море, напевно, блищить на сонці.

– Так, аж очі ріже.

– А від катера білий слід... і хвилі б'ють об берег тихо і спокійно.

Тато уважно подивився на дочку. Йому на мить здалося, що вона все бачить.

– Ні, таточку, – немов би прочитала його думки Алекса, – я просто дуже яскраво собі все це уявляю. Я «бачу» це в своїй голові.

– А людей ти теж бачиш?

Алекса всміхнулася.

– Вони якось не вписуються в мою мальовничу картинку. Та якщо спробувати...

– Не намагайся, краще насолоджуйся «картиною» природи.

Свіжий солоний вітер зовсім розтріпав неслухняні каштанові кучерики Алекси. Він обпалював їй обличчя, свистів у вухах і лоскотав ніздрі.

– І чому людина не літає?! – голосно вигукнула Алекса. – Літати в небі – це ж так чудово!

– Так, – відгукнувся батько, – аж дух забиває!

Алекса випростала руки, наче крила.

– Я – птах! Я лечу!

– І я! – голосно вигукнув батько.

І чисте прозоре повітря наповнилося їхнім радісним сміхом. А чайки, що пролітали неподалік, голосно відгукнулися, начебто погоджуючись з цією чудовою думкою. «У небі краще! Тут прекрасно!» – чулося Алексі в їхніх криках.

– Як би я хотіла залишитися в небі назавжди!

– Хто знає, – раптом сказав батько, – можливо, твоє бажання здійсниться.

Дочка з подивом повернулася до батька, а він лише ніжно поплескав її по долоні.

– Тату, а чому ти замовк? – запитала Алекса батька через кілька хвилин тиші.

– Стропи, стропи тягни! – долинув до неї ледь чутний уривок фрази, що прорвався з землі крізь шум прибою.

– Алексо, усе добре, – незвично спокійним голосом сказав батько.

– Тато, ну досить уже, кажи як є!

– Ми приземляємося, точніше, сідаємо у воду.

– Що?! – злякалася дочка.

– Нічого не бійся, на тобі рятувальний жилет. Коли я скажу «нумо», набери в легені побільше повітря і заплющ очі.

Алекса не встигла ще нічого осмислити, як тато вже загукав: «Нумо!» І за мить після того, як дівчинка вдихнула й затиснула носа, вона вже опинилася у воді. Однак рятувальний жилет одразу ж зробив свою справу. Вода буквально «виплюнула» її зі своїх глибин, і дівчинка зрозуміла, що спокійно погойдується на хвилях. А ще за декілька хвилин її вже витягав з води рятувальник.

– Злякалася? – почула вона його приємний голос.

– Не встигла, – пожартувала Алекса й відчула під ногами хитку поверхню.

– Ми на катері?

– Так, а ти що сама... – почав було молодий чоловік, але, побачивши як відчайдушно жестикулює батько, зрозумів, що дівчинка не бачить, – так, на катері, і зараз я вас покатаю з вітерцем.

Солоні бризки раз у раз покривали обличчя Алекси, але це було так приємно. І навіть намоклі шорти й футболка не змогли зіпсувати їй враження від цієї пригоди.

– Дякую, тату! Це було просто приголомшливо!

Земля ж зустріла дівчинку сильним «хитанням». У голові паморочилося, а ноги не слухалися. Похитуючись, Алекса спробувала твердо встати на ноги.

– Як політ? – почула вона голос брата.

– Скажу лише одне, – відповів за обох тато, – ти багато втратив. Це було захопливо, навіть із такою посадкою!

Гліб нічого не сказав, але Алекса відчула, як брат узяв її під руку.

– Дякую, – усміхнулася вона, – це правда було чудово!

РОЗДІЛ 9

Вона зникла!

Раптовий стук у номер змусив усіх стрепенутися.

– Хто б це міг бути в такий час? – запитала вголос мама, підходячи до дверей.

– Так, досить пізно, – додав батько, подивившись на свій улюблений командирський годинник, – одинадцять година вже.

Не встигла мама відчинити двері, як до кімнати увірвалася перелякана на смерть жінка.

– Вона пропала! Її ніде немає! – одразу з порога закричала пізня гостя.

– Хто вона?! Хто ви?! – здивовано запитала жінку мама.

– Агаточко, усе гаразд! – поклав руку на плече дружині Петро Семенович. – Це Раїса, мама Віти.

– Тобто, Віта пропала?! – втрутилася в розмову Алекса.

– Так, так... – ридала гостя. – Її ніде немає!

– Так, давайте заспокоїмося! – закликав усіх до порядку тато, а потім звернувся до Раїси. – Коли ви бачили її востаннє?

– Ну ось коли ви її привели.

– Але це ж більше шести годин тому! – з жахом вигукнула мама.

– Вона кудись виходила? – якомога спокійніше, запитав Петро Семенович.

– Ні... не знаю... я забороняю їй виходити з номера.

– А де були ви?

– У номері... я нікуди не відлучалася.

– А як же ви могли не помітити, куди поділася дитина?! – знову не витримала мама.

– Але вона завжди така тиха, – почала було виправдовуватися Раїса.

– Усе, досить запитань! – перервав її тато. – Картина цілком зрозуміла. Глібе, спустися вниз і запитай у чергового адміністратора, чи не бачив він Віту. А ми з мамою підійдемося до номера Раїси. Алексю, чекай нашого дзвінка.

– А можна мені з вами? Я не зможу залишитися тут сама.

– Добре, йдемо.

Першим до номера увійшов тато й уважно все оглянув. Потім він зайшов до ванни й туалету.

– Тихіше! – раптом промовила Алекса.

Усі затихли. Вслухаючись у тишу, Алекса показала рукою в лівий кут кімнати й запитала:

– Що там?

– Ліжко.

– Подивіться під ліжком.

Раїса відразу кинулася вперед і відкинула ковдру. А там, наче нічого й не трапилося, мирно спала на підлозі Віта, згорнувшись калачиком, як кошеня.

– Віто! – вигукнула Раїса.

– Тихіше-тихіше! – відсунув її від ліжка Петро Семенович і нагнувся, щоб дістати дитину. – Приготуйте їй ліжечко.

Мама Віти без заперечень підкорилася, і вже за мить її дочка лежала в затишному ліжечку, тихо сопучи кирпатим носиком. Раїса ж тремтіла всім тілом.

– Так, – взяла ситуацію в свої руки мама, – Віточка спить, а вам потрібно повернутися до тяти. Може, підемо до нас?

З цими словами вона зняла з себе теплу кофту і накинула її на плечі тремтячої жінки.

– Ходімо, – погодилася Раїса, і вся компанія рушила.

– Я заварю вам м'ятного чаю, – запропонувала мама Алексі змученій жінці.

Та кивнула на знак згоди. А потім, присівши на зручний диванчик, Раїса раптом тихо й безутішно заплакала. Її сльози лилися суцільними потоками, але вона їх навіть не витирала.

– Ви знаєте, у мене ніколи не було чоловіка, – тихо почала вона. – Батько Віти покинув мене, щойно дізнався, що я чекаю дитину. Більше я його ніколи не бачила. Батьків у мене немає, вони загинули в автокатастрофі. І я не мала жодного поняття, як самій виховувати дитину. Доводилося залишати Віту на друзів, сусідів, просто знайомих... Зрештою я звикла сприймати її як перешкоду в особистому житті, кар'єрі... А сьогодні, коли я вже думала, що втратила її, наче полуда спала з моїх очей.

Раїса замовкла. Вона не могла стримати сліз і розридалася.

– Ну-ну, усе буде добре, – заспокоювала її Агата Віталіївна, обіймаючи за плечі. – Ви все зрозуміли, і Віточка тепер буде найщасливішою дитиною. Ви подаруєте їй свою любов.

– Так-так! Я все для неї зроблю! Дякую всім вам. Ви такі добрі до нас, особливо до Віти.

– Ну тепер ми за дитину спокійні, – обійняв дружину Петро Семенович, – а то я вже, зізнаюся, подумував повідомити про вас... куди слід.

У відповідь Раїса сумно всміхнулася.

– Так, мама з мене була нікудишня. Але повірте, я виправлюся! Чесно-чесно! – зовсім як маленька дитина закінчила вона свою промову.

– Віримо, – тихо промовила мама. – Ну а тепер усім, на добраніч! Пора відпочивати. Я вас проведу.

– Дякую, – усміхнулася їй Раїса, і обидві жінки вийшли з номера.

Преображення Торі

– Та-ту, – вигукнула Алекса зі своєї кімнати, де вона розбирала валізу після поїздки, – а коли Торі привезуть?

– За декілька днів, моя люба, потерпи ще трохи! – голос у тата був дуже таємничим.

– Що діється? У чому річ? – занепокоїлася дочка.

– Це мій сюрприз! І я більше не промовлю ані слова! Рот на замок!

– Ти, правда, як маленький, – відгукнулася з кухні мама.

– Ні слова, ні пів слова, – сміявся тато.

– Але я так за ним скучила! – спробувала надавити на жалість Алекса, але у відповідь почула лише наспівування якоїсь дитячої пісеньки. Вона важко зітхнула і продовжила розбирати речі.

* * *

А через два дні...

– Ой, що це? – Алекса прокинулася від того, що хтось облизував її ніс і щоки. – Торі! Мій хороший! Ти повернувся! Тебе там не кривдили? О, так у тебе обнова – новий нашійник.

– Так, – почула вона зовсім поруч голос тата, – і це не просто нашійник. Це своєрідний диплом.

– Він що, університет закінчив? – розсміялася Алекса.

– Не віриш? Він закінчив курси собак-поводирів!

– Що? – здивувалася дівчинка.

– Так-так! Тепер наш Торі – дипломований собака-поводир. З ним ти можеш ходити де, коли і куди завгодно! Його навіть навчили переходити через дорогу. Правда, тобі теж доведеться трохи повчитися, але, думаю, ти впораєшся.

– Торі! – почухала собаку за вухом Алекса. – Ти чудо! І ти, татусю, теж! Дякую!

– Це «дякую» переадресуй насамперед Глібу. Йому першому це спало на думку.

– І тепер мені не потрібно буде чекати когось з вас, щоб піти погуляти?!

– Ага, – відгукнувся брат, який проходив повз її кімнату. – Тільки тобі потрібно буде освоїти спеціальний повідець і нові команди. Батько Гени – кінолог, він заїде до нас завтра, щоб навчити тебе.

– Дякую! Дякую вам усім!

– Будь ласка! – Гліб із батьком усміхнулися один одному та вийшли з кімнати.

Алекса кулею зіскочила з ліжка й почала швидко одягатися. Уже через десять хвилин вони з Торі весело бавилися у дворі.

– Дивися, а собака і правда дуже здібний. Він уже поводиться з нею не як щасливе цуценя, а як навчений поводити, – міркував тато, дивлячись у вікно.

Мама теж підійшла до вікна і придивилася.

– Ти маєш рацію! Він уже не кидається їй під ноги, як раніше. Тепер постійно тримається збоку. Розумничок, Торі!

– Так, справді, дуже розумний пес! І за такий короткий час. Правду кажуть, що лабрадори – одні з найкра-

щих собак-поводирів. Нам дуже пощастило, що ми придбали саме цю породу.

– Слава Богу! Тепер в Алекси буде пара гострих очей, а я не буду так сильно за неї переживати.

А тим часом Алекса від душі насолоджувалася життям. Кожній його миті! Вона тепер ясно усвідомила, що, жаліючи себе, лише псує не тільки своє і без того нелегке життя, а й життя найдорожчих для неї людей. І дівчинка вирішила, що її щоденним девізом будуть слова: «Усьому радіти і всім допомагати!» Тепер її життя наповниться новим змістом!

І знову лікарня

— О, кого я бачу! — почула Алекса знайомий голос, входячи до кабінету Дмитра Павловича. — Так тебе просто не впізнати! Виросла, засмагла. Справжня панянка. Ну-с, як себе почуваємо?

— Дуже добре, лікарю! — усміхнулася дівчинка.

— Так-с, так-с... Та ти, бачу, не тільки зовні змінилася, але ще й всередині. Розповідай-но, як тобі вдалося стати такою щасливою?!

— Не знаю. Просто я радію всьому-всьому! І...

— І що ж? Продовжуй, я слухаю.

— Я намагаюся жити, як Лялечка, допомагати іншим.

— Цікаво-цікаво... і вдається?

— Трохи, — скромно відповіла Алекса й почервоніла до коренів волосся.

— Не соромся. Коли робиш добрі справи, вони самі за тебе все скажуть.

— Дмитре Павловичу, а про Лялю щось чути?

— О! У Лялечки все чудово. Їм із мамою, мабуть, Бог допомагає.

— Тобто?

— Так ось, тільки-но вона тоді вийшла з коми після переливання крові, мені на пошту надійшло повідомлення. У Німеччині один лікар літнього віку зацікавився нашою Лялею, точніше, чимось у її хворобі. Не буду тобі

пояснювати медичні терміни, та він запросив їх із мамою до своєї клініки на обстеження.

– А як він узагалі про неї дізнався?

– Я поділився в одному співтоваристві історією її хвороби. А Генріх, так звати того лікаря, прочитав. Виявилося, він чудово знає російську. Уявляєш, у нього бабуся з Поволжя. І в його родині всіх дітей навчали російської мови!

– Ось це так-так! Навмисне не придумаєш! А зараз вона де і як?

– Там, у Німеччині. Генріх мені написав, що зараз вони з мамою живуть у нього за містом. Відпочивають після лікування. А потім знову ляжуть у лікарню. А Генріх який, га?! До себе жити запросив. Це просто чудо якесь!

Від щастя Алекса навіть заплескала в долоні.

– Ура! Лялечка буде здорова!

– Сподіваємося, якщо все піде, як треба!

– Господи, хоч би все пішло «як треба»! Допоможи! – не втрималася від вигуку Алекса.

Дмитро Павлович уважно подивився на свою пацієнтку, але нічого не сказав.

– А що мені робити? – похопилася Алекса. – Додому йти?

– Ну вже ні! Раз у «гості» зайшла, то треба «погостювати». У мене щодо тебе з'явилася одна думка, її здалося б перевірити. Тому на кілька днів затримаю тебе в лікарні. Тобі яку палату? Окрему чи загальну?

– Давайте в загальну. В одномісній так нудно!

– Буде виконано! – розсміявся Дмитро Павлович і вийшов у коридор.

До слуху Алекси долинули його слова:

– Тонечко, приготуй п'яту палату. Сашенька до нас завітала.

– Ой, Сашенька лягла! Зараз-зараз усе зроблю!

А через секунду Алекса вловила своїм чуйним слухом наступну їхню приглушену бесіду.

– Дмитре Павловичу, – перейшла майже на шепіт медсестра, – а може, не треба в п'яту? Там ця... хуліганка.

– Треба, Тонечко, – перебив її лікар, – саме в п'яту!

– Це чому ж саме в п'яту?

– Тому що наша Алекса зможе на Ізабеллу добре вплинути.

– А раптом навпаки? Ізабелла ж така бойова!

– Не думаю. Алекса не дасть себе скривдити. А всередині цієї, як ти її називаєш, хуліганки добро сидить. Тільки воно поки в бідолашної дівчинки з колючками.

– Скажете теж – «добро з колючками»... Хай, як знаєте. Моя справа виконувати.

– Ось і виконуй, Тоню, виконуй.

«Оце так-так! – подумала Алекса. – Цікаво, що ж це за Ізабелла?»

Увійшовши до палати, вона прислухалася. Сусідки, мабуть, там не було. І поки її улюблена медсестра Антоніна заправляла їй ліжку, дівчинка задумалася.

«Що я хочу? Pozнайомитися з цією Беллою, чи як там її? Ні, я хочу їй допомогти! Адже Дмитро Павлович сказав, що вона добра „всередині“. Цікаво, що це за „колючки“ такі? І чому це вона „бідолашна“? Гарзд, розберемося». І не встигла її остання думка розправити крила і полетіти, як двері в палату з шумом відчинилися.

– Ну ось! – почула Алекса трохи басовитий голос. – Цього тільки не вистачало! Сусідку на мою голову принесло! Тітко Тоню, а що, в іншу палату не можна було?

– Значить, не можна! Прикуси-но свого язичка, золотце, ти не одна! – суворо відповіла їй медсестра.

– Усе добре, Тонечко, не хвилюйся, – долучилася до розмови Алекса.

І своїм чуйним слухом одразу ж вловила ледь чутні слова сусідки, яка вимовила їх майже лише рухом губ.

– «Тонечка»! Терпіти не можу підлиз і удавальниць.

Сітка на старому ліжку різко зарипіла.

– Обережніше, – усміхнулася Алекса, – а то на підлозі опинишся.

– Яюсь обійдуся без розумних порад! – зло парилувала Ізабелла, і діалог на цьому на деякий час завершився.

– Ну, Сашенько, влаштуйся, – Тоня закінчила заправляти ліжко і, погрозивши Ізабеллі пальцем, вийшла.

Алекса підійшла до того місця, де щойно копошилися Тося, і намацала ліжко. Ступивши далі, ногою вона натикнулася на перешкоду. «Тумбочка», – подумала дівчинка про себе і простягнула руку.

– Так, правильно! – промовила вона вголос, навіть не помітивши цього.

– Так ти що, сліпа?! – безцеремонно запитала сусідка по палаті.

– Ну так... – знизала плечима Алекса. Вона досі не могла звикнути до думки, що вона сліпа.

– Оце так, – продовжила Ізабелла, – але, я дивлюся, ти непогано з цим справляєшся. З народження?

– Що з народження?

– Сліпа?

– Ні, трохи більше місяця.

– Ого! А як же?..

Дівчинка не договорила, спіткнувшись на півслові. Алекса їй допомогла.

– Як пристосувалася? Не знаю. Само собою яюсь вдалося. Просто чути стала краще і... як би мовити... Колівання повітря від руху. Я його відчуваю.

– Неймовірно! – щиро здивувалася Ізабелла. – А ще якісь таланти в тебе відкрилися?

– Поки що ні, – усміхнулася Алекса.

– Слухай, ну, тобі, як би це сказати, треба е-е... сидіти раз, сльози лити, жаліти себе, лаяти інших... а ти весела...

– І таке було. Утім, слава Богу, я зрозуміла, що так тільки гірше. Найважче.

– Оце так... – тільки й змогла вимовити Ізабелла.

– Може, познайомимся чи як? – запропонувала Алекса.

– Добре. Як тебе звати, подруго?

– А хто як зве, – знову усміхнулася та, – хто Олександрю, хто Сашею. Тільки мені більше подобається Алекса.

– Зрозуміло. Алекса. А я І-за-бел-ла! – вона вимовила своє ім'я по складах, немов випльовувала гірку гидоту з рота. – Назвали. Наче немає нормальних імен.

– А мені подобається. Ізабелла! Таке повітряне, як хмаринка.

– Ну не знаю... Коротше, клич мене просто Бі.

– Бі?! – здивувалася Алекса. – А чому не Белла?

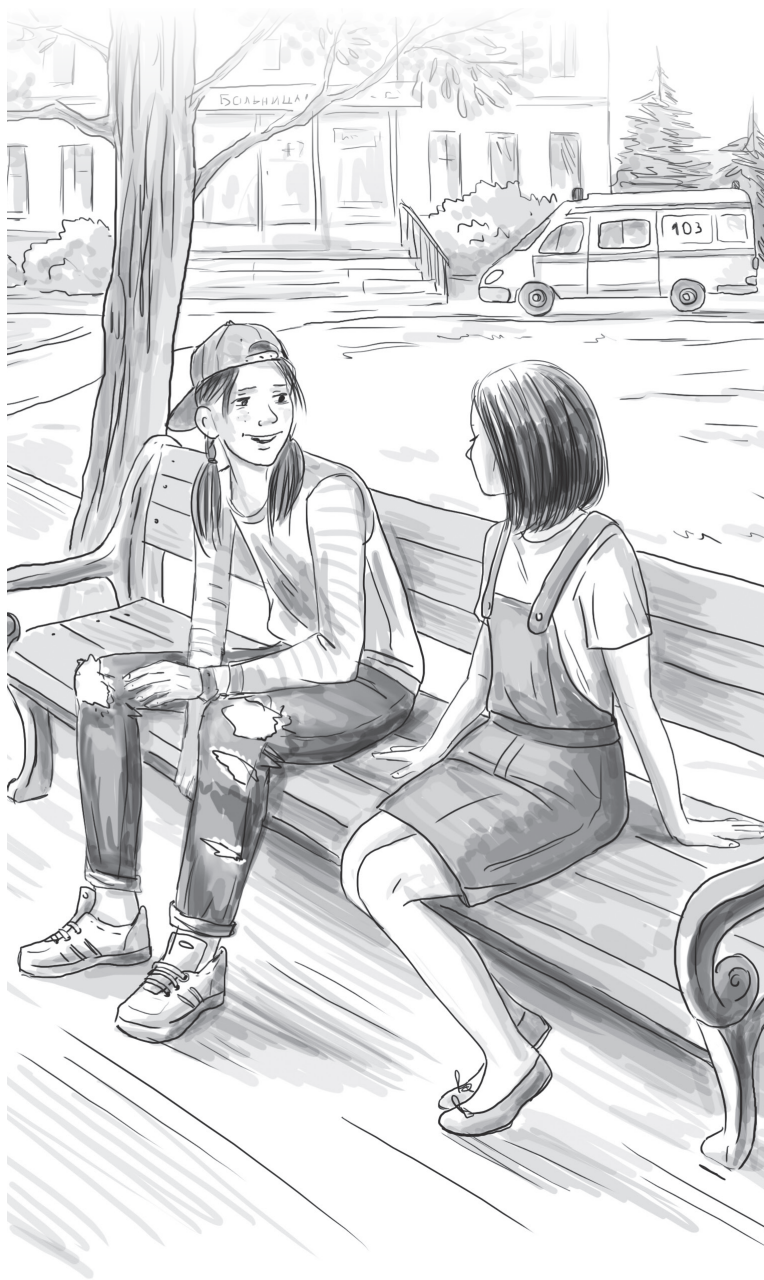
– Чому-чому... – розлютилася сусідка. – Бі, і крапка!

– Гарзд, як скажеш. А що з тобою? Чому ти тут опинилася?

– Та... – відмахнулася Ізабелла. – У мене все банально. Звичайний гастрит від кухні дитбудинку. На днях випишуть.

– А... – Алекса хотіла поставити запитання, але зрозуміла, що воно нетактовне й запнулася. Однак Бі їй допомогла:

– Хочеш дізнатися, чому я в дитбудинку? Не соромся. Я вже звикла. Кажуть, мамка моя померла, а татко не захотів зі мною возитися. Просто взяв і віддав до дитбудинку, як якийсь непотріб!

Алекса відчула, як її співрозмовниця буквально запалала від гніву. Ця злість наче витала в повітрі, отруюючи все навколо. І дівчинка вирішила змінити тему.

– А подруги в тебе є?

– Подруги?! Ти жартуєш? У дитбудинку немає ні подруг, ні друзів. Усі один для одного, як хижі звірі. Кожен сам за себе. А інакше не виживеш. А... це... ти як стала, ну, такою? Що ж трапилося?

– Вибігла на дорогу і невдало зіткнулася з мотоциклістом, – спробувала пожартувати Алекса.

У кімнаті повисла тиша. Скориставшись паузою, Ізабелла уважно розглядала обличчя сусідки.

– Що не так? – раптом запитала Алекса.

– Що? – не зрозуміла Бі.

– Що не так із моїм обличчям? Ти так пильно його розглядаєш.

– А ти і це бачиш? Ні... як це... відчуваєш? Неймовірно! Ні, я просто дивлюся. Чудово, що в тебе ніс кирпичний, як і в мене. І... родимка, у тебе на лівій щоці, а в мене на правій, як у дзеркалі відображення.

Алекса машинально доторкнулася до щоки. Вона пам'ятала свою маленьку родимку і спробувала уявити собі обличчя сусідки.

– Слухай, – відірвала її від цих думок Ізабелла, – а тобі гуляти ж можна?

– Звісно.

– Підемо! Навіщо в палаті стирчати.

– Так, робити тут нічого, – Алекса особливо виділила голосом слово «робити». Її слух неприємно дратували «неякісні», як вона їх називала, слова.

І ось дівчатка вже із задоволенням прогулювалися в лікарняному сквері.

– Стривай-но, сядьмо тут на лавочці, – запропонувала Ізабелла.

Алекса кивнула, намацала рукою високу спинку вуличної лавки і присіла.

До її слуху долинуло чиркання сірника, і не встигла вона опам'ятатися, як їй прямо в ніс вдарив неприємний запах сигаретного диму.

– Ти що, куриш?! – округливши від подиву очі, ледве видихнула слова Алекса.

– Тихіше, ти чого кричиш? Ну курю... Це ви, татові і мамині донечки, всі такі зніжені.

– До чого тут це?! Куріння не є ознакою того, що ти сильна.

– Це круто! І ти, якщо так говориш, значить, нічого не розумієш!

– Круто – це коли ти не чиниш, як усі, а маєш свою голову на плечах! – твердо сказала Алекса, встала з лавки і впевненим кроком попрямувала геть.

– Ну і йди! Уся така правильна! – крикнула їй услід Ізабелла.

Проте слова дивної сліпої дівчинки міцно засіли в її голові. Не зумівши позбутися цих роздумів, Бі різко загасила цигарку об металевий поручень лавки і вкинула її до найближчої урни.

– Увесь настрій зіпсувала!

Подруги?

Увійшовши до палати, Ізабелла застала там відвувача.

– Бі, – наче нічого й не трапилося, звернулася до неї Алекса, – познайомся, це мій «правильний» братик Гліб. Глібе, це моя сусідка Бі.

– Я думала, що «найправильніша» тут ти, – із сарказмом відповіла їй Ізабелла.

– Ні, не я, – розсміялася Алекса й поплескала брата по плечу, – він!

– Куди вже ще правильніше, – пробубоніла Ізабелла із злістю.

– А Бі – це скорочення від якого імені? – з поважним виглядом запитав Гліб.

– Від Ізабелла, – випредила свою сусідку Алекса.

– Неправильне скорочення, там немає такого поєднання букв!

– Що ж їй тепер «Бе-е» себе називати? – весело розреготалася сестра, а разом із нею й Ізабелла.

– Імена скорочуються за певними правилами, – не поступався Гліб.

– Ось бачиш, – витираючи від сміху сльози, вимовила Алекса, – я ж казала!

Після цієї репліки наспів ще один вибух сміху. Однак Гліб залишився серйозним.

– Немає нічого смішного. А я, між іншим, прийшов сказати тобі, сестричко, чудову новину.

– Яку?! – з цікавістю запитала Алекса.

– Тато збирає нас усіх у похід.

– У похід! Ура! Чудово! Обожаю походи!

– Авжеж, чудово, – буркнула Бі, яка враз посмутніла, і відвернулася до стінки.

– Я повинна зробити один дзвінок, – звернулася Алекса до брата, – а ти сиди тут і нікуди не йди!

Дівчинка швидко знайшла на тумбочці свій телефон і випурхнула в коридор.

– Ніяк не можу звикнути, – спостерігаючи за сестрою, здивовано сказав Гліб, – як їй це вдається? Не бачити, а...

– Відчувати і запам'ятовувати, – перебила його Бі. – У тебе суперсестра! І не тільки через здібності. Вона, вона... загалом, вона неймовірна. Я б дуже хотіла мати таку подругу.

– Так у чому ж справа? – просто запитав Гліб.

– Моя компанія не для неї. Я з дитбудинку...

– Ти людина, така ж сама, як і вона. Не бачу жодних перешкод для вашої дружби.

Ізабелла гірко всміхнулася.

– Я не думаю, що вона захоче зі мною дружити.

– А ти запитай.

У цей момент до палати буквально влетіла Алекса, мало не зачепивши стільця, що стояв посередині.

– Кого і про що потрібно запитати?

– Тебе, – відгукнувся брат і, не давши Ізабеллі жодного шансу перебити його, швидко сказав:

– Бі хоче дізнатися, чи годиться вона тобі в подруги.

Від такої прямолінійності в Ізабелли перехопило подих.

– Слухай, у тебе що, зовсім гальм немає?! – обурилася вона до глибини душі.

– Так-так-так! – замахала руками Алекса. – Тільки не лаятися! У мене надзвичайна новина.

І вона повернулася до сусідки.

– Можеш висловити своє невдоволення, але «Белла» мені подобається більше. Так ось, – вона зробила паузу, – шановна моя сусідко Белло, від імені моїх батьків і від мене особисто я запрошую тебе в наш сімейний похід!

– Вау! – заусміхався Гліб. – Це буде чудово!

Ізабелла сиділа мовчки й навіть не поворухнулася. Алекса занепокоїлася.

– Бі, ти не хочеш? Чи не поїдеш?

З очей «хуліганки» Бі полилися сльози, а в горлі застряг клубок. Не стримавшись, вона шморгнула носом, і Алекса все зрозуміла. Вона мовчки підійшла до Ізабелли, нахилилася й міцно її обійняла. А потім простягнула їй свою руку і запитала:

– Подруги?

Замість відповіді Бі міцно обійняла Алексу.

– А коли йдемо в похід, ти у батьків запитала? – вирішив перервати ці обіймання Гліб.

– Так, дізналася. Через чотири дні. У неділю. Тебе ж випишуть до цього часу? – звернулася вона вже до нової подруги.

– Так, випишуть. Тільки ось у дитбудинку, не знаю, чи відпустять?

– Тато сказав, що все владнає.

– Дякую, – ледь чутно подякувала Бі.

– Ну, я вас залишаю. Час мені своїми справами зайнятися, – діловито сказав Гліб і знову почув у відповідь веселий сміх.

* * *

А коли дівчатка залишилися одні, Ізабелла тихо покликала подругу:

– Алексо?

– Що?

– Я тобі клянуся, що відтепер не викурю жодної цигарки за все своє життя! Ось...

І Алекса почула шурхіт целофану на пачці цигарок і глухий стукіт запальнички.

– Я все це викидаю!

– Молодець! – щиро заусміхалася їй Алекса. – Я так пишаюся тобою! Це дуже крутий, – вона спеціально виділила голосом це слово, – вчинок!

РОЗДІЛ 13

У похід!

Новенький двигун машини рівно гарчав під капотом, а на задньому сидінні ніяк не вгамовувалася дитяча метушня.

– Торі, лягай мені в ноги! – уклала свого улюбленця Алекса.

– Він не хоче сидіти в ногах, – засміялася Бі, – йому потрібно все бачити.

– Візьми його на коліна, – порадив Гліб.

– Добре, але тоді він танцюватиме не тільки на моїх, але й на ваших ногах.

Нарешті всі, зокрема й чотирилапий улюбленець, вмостилися, і машина плавно рушила.

– Тату, а ми на старе місце їдемо? – запитала Алекса.

– Ні.

– А куди?

– О, я знайшов таке місце! Думаю, ви всі будете в захопленні.

Через кілька годин їзди машина звернула з траси на ґрунтову дорогу.

– Пропоную зупинитися і трохи попоїсти, – голосно сказав тато, зупиняючи машину на узбіччі.

Усі із задоволенням вийшли на свіже повітря. Торі притулився до ніг господині, терпляче чекаючи її команди.

– Молодчина! Хороший хлопчик! – почухала його за вухом Алекса. – Біжи погуляй.

Торі ткнувся своїм мокрим носом їй у коліна, начебто питав, чи правильно він усе зрозумів.

– Іди-іди, гуляй!

Пес щодуху кинувся до найближчих кущів, і незабаром усі почули його несамошитий гавкіт.

– Щось знайшов, – спокійно прокоментував тато.

Відповіддю на його слова стали такі жалібні завивання вихованця, що він, не роздумуючи, кинувся йому на допомогу.

– Тату, що там? – занепокоїлася донька.

– Не повірите! – відгукнувся батько, вибираючись з кущів разом із Торі. – Пригоди цього пса вже почалися. Він встиг відшукати сімейку їжаків. І мама їжачиха його атакувала.

– Ого! – здивовано вигукнула Бі. – У нього так ніс набряк!

– Авжеж, вона поцілила йому прямо в носа, – підтвердив тато, – потрібно прикласти йому до морди холод.

– У термосумці пляшки з холодною водою, – підказала мама. – Надайте бідоласі невідкладну допомогу – і за стіл. Ізабелло, допоможи мені, будь ласка.

– Так точно! – як за командою відповіли тато й Гліб.

Ізабелла з подивом подивилася на них і сумно усмінулася. Як би їй хотілося мати таку ж дружну сім'ю. Неслухняні сльозинки навернулися їй на очі. Бі швидко змахнула їх рукою і глянула на інших. Кожен займався своєю справою, і на неї ніхто не дивився. Тож вона полегшено зітхнула.

А тим часом команда «швидкої допомоги» розгорнула бурхливу діяльність. Гліб дістав воду і змочував носовичок. А тато з дочкою намагалися зручніше посадити

Торі, щоб полегшити його біль. Проте Торі був молодий і такий наляканий, що ніяк не хотів сідати. Він ще сильніше розтирав лапою свій і без того набряклий ніс, раз у раз чхаючи.

– Спокійно, Торі! – намагалася утримати свого улюбленця Алекса. – Сидіти!

Нарешті вже на чималий ніс собаки вдалося прикласти мокру хустинку. Сіпнувши кілька разів мордою, пес заспокоївся й подивився на господарів вдячними очима.

– Ну ось, дурненький! Тобі ж казали стояти спокійно, – погладжуючи Торі по голові, сказав Гліб, – сам же тепер вдячний.

– Він що, усміхається? – запитала Алекса.

– Поки що ні, – відгукнувся тато, – але вже задоволений.

– Обідати! – почули вони в себе за спиною мамин голос. – З Торі все буде гаразд, а нам треба поїсти. Дивіться, який «стіл» ми з Ізабеллою тут накрили.

– Я тільки допомогла все розкласти, – зніяковіла та.

– Дякую, Бі! – весело сказала Алекса. – Матусю, ти в нас най-найкраща!

– От і добре, – усміхнулася мама, – усім смачного!

– Вау! Як смачно! – з щирим захопленням вигукнула Бі. – А з чим бутерброди?

– Одні з квасоляним паштетом, а інші з сиром тофу, – пояснила Алекса.

– Яким-яким сиром?

– Тофу, – розсміялася подруга, – це вегетаріанський сир із соєвого молока. А ще зараз розріжемо макаронний «торт»! Це дуже смачно!

І вже за декілька хвилин від їжі залишилися лише порожні контейнери.

– А тепер можна і в дорогу, – задоволено всміхаючись, сказав батько.

Усі знову сіли до машини, і подорож продовжилася. Однак усього за кілька кілометрів всі почули різкий хлопок, і автомобіль повело вліво.

— У нас новий привал, — чухаючи потилицю, розгублено сказав батько, — здається, ми прокололи колесо. Глібе, допоможи мені. А ласкавих панянок попрошу трохи погуляти.

— Мамо, а можна ми до лісу пройдемося?

— Тільки недалеко, щоб вас не шукали.

Дівчата взялися за руки і, не поспішаючи, рушили в приємну тінь дерев.

— Як тут багато квіточок! — здивовано захоплювалася Бі. — Я думала, у лісі їх не буває.

Алекса зупинилася як укопана.

— А ти ніколи не була в лісі?!

— Ні, тільки в парку біля дитбудинку. Там теж дерева ростуть.

— Тоді я проведу тобі екскурсію, правда, не без твоєї допомоги. Ти описуватимеш мені квітку, а я розповідатиму про неї.

— Ти що, усі квіти знаєш? — здивувалася Ізабелла.

— Звичайно ні. Але багато. Просто мені було цікаво про них читати.

— Гаразд, ходімо. Там такі жовтенькі квіточки. Раз, два... п'ять пелюсточків. І, як на мене, вони в суцвітті.

— Нуж-бо, зірви одну і дай її мені.

Ізабелла слухняно зірвала один кущик рослини й передала його Алексі.

— Ага. Це звіробиї. Найзвичайнісінький і водночас незвичайний.

— Це як?

— Звичайний, тому що зустрічається скрізь і всюди.

— А чому незвичайний?

– Тому що це квітка щастя.

– Невже? Ти жартуєш? – недовіжливо промовила Бі.

– Та правда ж! Ця квіточка допомагає мозку виробляти гормон щастя. Принаймні, є таке припущення.

– Клас! Тобто якщо я заварю чайок із цієї травички, то відразу стану щасливою і задоволеною?

– Звісно ні. Щастя не в цьому. Але заспокоїтися від нервового стресу – це запросто. Звіробій навіть від депресії прописують. Але, – Алекса зробила суворе обличчя й похитала вказівним пальцем, – перш ніж приймати лікарські рослини, необхідно проконсультуватися з лікарем.

– А ось це що за квіточки? Фіолетові такі, схожі на музичний дзвіночок.

– А це дзвіночок і є. Простенька квіточка.

– Тобто, нічого цікавого?

– Ну чому ж? Хоч на нього майже не звертають уваги, він, однак, дуже корисний. За допомогою дзвіночка можна лікувати ангіну і стоматит. Знаєш, ослаблених малюків купують у його відварі.

– І що?

– Ця квіточка дає їм сили.

– Ти не жартуєш?.. Хіба таке можливо?

– Не знаю, купатися в ньому я сама не пробувала, але горло полоскала, допомагає.

– Слухай, та ти прямо як «ходяча енциклопедія». А ще про брата говориш.

– Ні... я не він. Я запам'ятовую тільки те, що мені цікаво. Просто цієї зими, саме на Новий рік, я зламала ногу. А чим удома займатися? Ось і перерила весь інтернет. Що було цікавим, те й запам'яталося.

– Ну не знаю, схоже, мене нічого не цікавить.

– Такого не може бути. Просто ти ще не зрозуміла, що тебе цікавить.

– Ой, а ось цю травичку я, здається, знаю! Це подорожник! Тільки він не квітучий.

– Піднеси-но мою руку до цієї травички, я доторкнуся до неї.

Алекса швидко понишпорила рукою в траві й зірвала стеблинку.

– А кажеш, що не цвіте! Ось його квітка.

– Яка ж це квітка? – здивувалася Бі. – Це простий пухнастенький стовпчик.

– Так, правильно, пухнастий. А чому він пухнастий? Придивись краще, це його дрібненькі квіточки.

– І правда... Ну про подорожник я знаю, він загоює ранки та садна. Ми в дитбудинку часто ним користуємося.

– Не тільки, – усміхнулася Алекса, – це суперзасіб від кашлю. Також відвар подорожника зазвичай призначають при захворюваннях шлунка, але потрібно бути дуже обережним, оскільки є протипоказання.

– І... що робити?

– Його можна приймати тільки за рекомендацією лікаря...

– Агов, ботаніки, гайда в машину, – несподівано почувли вони голос Гліба, – ми поміняли колесо.

– Шкода... – тихо, щоб не почув Гліб, вимовила Ізабелла.

– Чого шкода? – так само тихо запитала її Алекса.

– Я б іще щось послухала. Це, виявляється, не як у шкільному підручнику. Це цікаво.

Алекса знову усміхнулася.

– Ми продовжимо урок на місці біваку.

– На місці чого?! – округлила очі від подиву Бі.

Тут у розмову безцеремонно втрутився Гліб і поважним голосом викладача-всезнайки сказав:

– Бівак – від французького слова «табір». А українською воно означає «привал» або «стоянку». Це місце, де таборують. У нашому випадку ставлять намети.

Дівчата, не змовляючись, пирснули від сміху.

– Та ну вас! – махнув рукою Гліб і попрямував до машини.

Останній відрізок шляху мандрівники подолали швидко, без пригод. І ось за черговим рогом вибоїстої лісової дороги відкрився приголомшливий пейзаж. На схилі невеликого пагорба густо росли сосни, а біля його підніжжя затишно вляглося невелике, але дуже чисте і прозоре озерце, у якому видно було кожен камінчик на дні.

– Яка краса! – сплеснула руками мама. – Ти найкращий шукач чудових куточків на світі!

– Я радий, що тобі сподобалося, – задоволено всміхнувся їй у відповідь тато.

А тим часом хлопці повиходили з машини, і першим, звичайно ж, був Торі. З гучним щенячим гавкотом він кинувся оббігати територію, геть забувши про свій набряклий ніс.

– Навіть дресированому псу природа запаморочила голову, – задоволено озираючись навколо, сказав батько.

– Тихіше, Торі, не можна гавкати! – строго наказала йому Алекса.

І пустун одразу ж притих, замахав хвостом. Зі смішним виглядом він підповз до ніг господині, неначе вибачаючись. Бі розсміялася.

– Поглянь-но, який у нього кумедний вигляд! – смикнула вона за руку Алексу й одразу осіклася, зрозумівши, що сказала.

– Нічого, – спокійно відповіла подруга, – у мене доволі фантазії, щоб усе це собі уявити. Імовірно, його мордочка дуже кумедно виглядає.

– Таборуймося! – голосно скомандував батько. – Гліб зміцнює намети, Ізабелла йому допомагає, Алекса перевіряє вузли.

– Я що, сам не можу їх зав'язати? – образився син.

– Минулого разу через твої вузли намет ледь не віднесло вітром, – втрутилася в розмову мама, – а Алекса у нас спеціаліст по вузлах.

– Гаразд, зрозумів, ви мені тепер той випадок усе життя згадуватиме.

– Усе-усе, не сперечаємося. До заходу сонця зовсім трохи залишилося, а в нас ще нічого не зроблено, – підганяв усіх тато, – до роботи!

Сім'я дружно взялася до праці. Напрочуд Бі дуже добре влилася в команду. Вона розуміла Гліба з пів слова і без зайвої метушні допомагала там, де потрібно. І ось два акуратні намети вже стояли пліч-о-пліч, тішачи око туристів.

– Заселяємося! – скомандував тато. – Дівчата у великий намет, хлопці у двомісний. Тільки умова! Усі речі із собою не тягнути, а то там місця не залишиться. Їм і в машині непогано буде.

За всією цією метушнею ніхто й не помітив, що Ізабелла кудись відійшла.

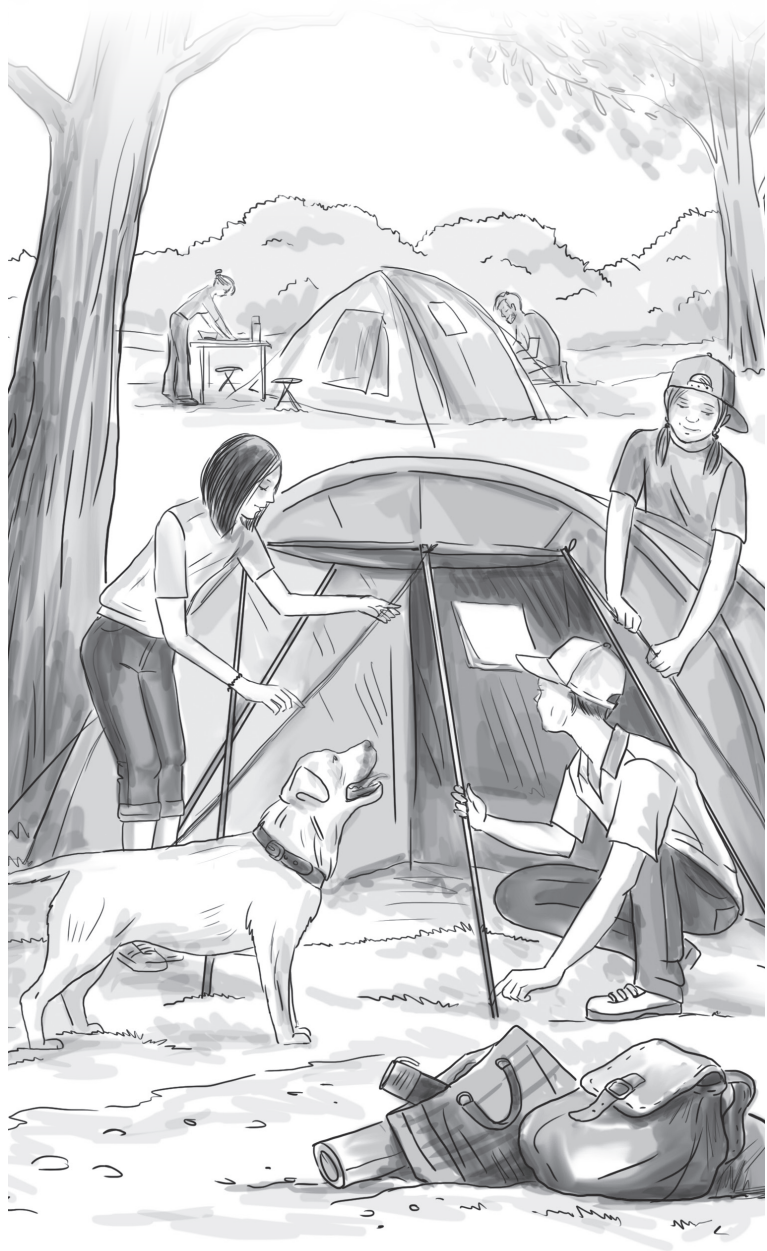
– А де Бі? – спохопилася нарешті Алекса. – Я її не чую.

– Я тут, – ледве стримуючи сльози, – пробурмотіла подруга, – у мене на нозі якийсь равлик. Я ніяк не можу його відчепити!

Батько відразу підійшов до них.

– Дозволь-но глянути. О, та це п'явка! А де ти її знайшла?

– Це вона мене знайшла, – шморгнула носом дівчинка, – я просто пішла на озеро подивитися. А там уздовж берега не пройти, ось я і звернула до лісу. А біля якоїсь

калюжі спіткнулася й по коліно в неї впала. А потім побачила цю... як там її? П'явку. Петре Семеновичу, а зняти її можна?

Чоловік не втримався від усмішки.

– Я не сумніваюся! Зараз ми її приберемо.

– Агаточко, – звернувся він до дружини, – що в тебе ближче під рукою: сіль чи йод?

– Сіль, – відгукнулася та, – але і йод недалеко.

– Глібе, візьми в мами сіль і передай мені.

Щойно банка із сіллю опинилася в його руках, він одразу ж щедро посипав нею п'явку.

– Але мені все одно потрібна буде аптечка. Там повинні бути перекис і бинт.

– Ось і аптечка, – подала йому контейнер із медикаментами мама, – допомога потрібна?

– Так, поки я дістаю перекис, зніми пінцетом п'явку. Глібе, – звернувся він до сина, – а ти подай чистої води. Потрібно промити ранку.

– Ого! П'явка сама відпала! – здивувалася мама.

– Сіль творить чудеса! – усміхнувся батько. – Але насправді тільце п'явки дуже ніжне, і сіль його сильно роз'їдає. Це її паралізує, і вона відчіплюється.

Бі стояла з роззявленим від подиву ротом. Вона навіть не відчула болю, так була всім приголомшена.

– А ви все-все знаєте? – отямившись від заціпеніння, запитала вона у батька Алекси.

– Звісно ні! Просто я любитель походів. А в поході всяке буває.

– А як, наприклад, кліща зняти, теж знаєте?

– Звичайно, – обробляючи ранку перекисом, відповів Петро Семенович: – Це насправді дуже просто. Спочатку, щоб паралізувати кліща, потрібно капнути на нього олією. Від нестачі повітря він послабшає. І через декілька

хвилин береш пінцет і викручуєш його, рідного, проти годинникової стрілки.

– А навіщо крутити?

– У нього не один хоботок, як у комара, наприклад, а два. І він їх угвинчує за годинниковою стрілкою. Отже, викручувати його потрібно у зворотний бік. І ще дуже важливо міцно затиснути кліща пінцетом і не відпускати, інакше він знову швидко вкрутиться.

– А навіщо ви мені таку тугу пов'язку зробили? – не вгамовувалася Бі.

– Ого! – прошепотіла Алекса до мами. – Здається, Ізабелла не на жарт зацікавилася біологією та медициною.

Мама тільки всміхнулася у відповідь і стиснула руку дочки. Батько ж у цей час продовжував:

– У слині цього паразита міститься речовина, яка заважає крові згортатися, щоб п'явці було легше її висмоктувати. Кров ще деякий час не зможе згорнутися, ось для цього і потрібна туга пов'язка, щоб стримати кровотечу...

– А це дуже небезпечно? – не дослухавши відповіді, поставила Бі нове запитання.

– Не думаю, адже ранка маленька, а пов'язка туга.

– Це все так цікаво! А розкажіть іще щось.

– Добре, тільки за однієї умови. Ми з тобою підемо за хмизом для багаття, дорогою і розповім.

– У неї ж нога забинтована, – заперечила мама.

– Ой! Це нічого! – махнула рукою Ізабелла. – Я зовсім-зовсім нічого не відчуваю.

І з цими словами «вчитель» та його нова «учениця» пішли до лісу.

– Ну а ми з Глібом займемося вечерею, – розмірковуючи вголос, промовила мама.

– Не займай його, – звернулася до неї Алекса, – нехай відпочине. Адже він намети ставив.

– Але...

– Я допоможу.

Мама уважно подивилася на дочку й запитала:

– І картоплю зможеш почистити?

– І почистити, і порізати! Я тренувалася. Ось поглянь.

Алекса намацала на похідному столику ніж та картоплину й почала спритно зчищати шкірку. Гліб, який підійшов у цей час із відром води, мало не впустив його з рук від подиву.

– Оце так! Спритно!

– Вчися! – засміялася сестра і, перевіривши ще раз картоплину пальцями, акуратно опустила її в каструльку з водою, завбачливо приготовлену мамою.

Перший день походу закінчився чудовою вечерею біля багаття. Усі були задоволені та щасливі. Проте що готував їм новий день?

Вірний друг

– Вставай, Бі, – термосила Алекса подругу за плече.

– Що? Куди? – не розуміючи спросоння, що відбувається, пробурмотіла Ізабелла, протираючи очі. – Темно ще ж...

– Зараз саме клює! Ходімо, не пошкодуєш. Тато і Гліб уже йдуть.

Подрузі стало цікаво. І вже через десять хвилин вони з вудками, які їм видав батько, пробиралися до берега озера. Над водною гладдю клубочився туман.

– Як таємниче і загадково! – захоплювалася вголос Ізабелла.

– Розкажи, що навколо. Туман, так? Як молочні хмари? І клубочаться, напевно... як дим від сирого хмизу, тільки повільно, плавно... Це мусить бути приголомшливо!

– Та ти вже сама все описала краще за мене, – усмінулася Бі: – А звідки ти про туман дізналася?

Ізабелла ніяк не могла звикнути до «ненормальних» здібностей подруги.

– Я його відчуваю. Заплющ очі та спробуй вловити дотик вологи на щоках.

Бі одразу ж заплющила очі і вже через кілька секунд вигукнула:

– І правда! Я теж відчуваю туман!

Від радості вона навіть застрибала на місці.

– Тихіше, тихіше, – зупинив її Петро Семенович.

– Усю рибу сполохаєш! – додав Гліб.

Усі притихнули й так би і пройшли частину шляху мовчки, якби не Алекса.

– Розкажи, що навколо, – прошепотіла вона на вухо Ізабеллі.

– Зараз спробую, – так само тихо відповіла та. – Ліс дуже високий. Небо видно, як би це сказати...

– Шматочками, як пазли, еге ж?

– Так, тобі треба письменником бути. Ти так добре все описуєш.

Алекса всміхнулася:

– Думаю, я розгляну твою пропозицію. Але продовжуй. Що ти ще бачиш?

– Туман над озером... він як живий. Ти маєш рацію, він рухається!

– Клубáми?

– Так-так, завитками такими...

– Красиво!..

– І ти можеш усе це собі уявити?

– Так. А розкажи про воду.

– У тебе хороша уява! Вода... воду ще не дуже видно. Але там, де видно, вона... виблискує на сонці.

– Якби я вирішила про це написати, то сказала б так: «Бліді промені світанкового сонця розсипали по водній гладі чудового озера бризки рухливих відблисків».

– Оце так! Я так і подумати не можу, не те що сказати.

Алекса тихенько розсміялася.

– Просто я дуже люблю читати.

– Хочеш сказати, якщо я багато читатиму, то теж так зможу?

– Цілком. А може, читання розвине в тебе ще якісь задатки, що поки дрімають.

– Треба спробувати, – серйозно промовила Бі й задумалась.

– Ось ми і прийшли, – перервав їхні роздуми тато.

– Я піду далі вздовж берега, – одразу ж промовив Гліб.

– Петре Семеновичу, а можна мені залишитися з вами? – попросила Бі.

– Звичайно! Алексо, а ти?

– І я тут посиджу. Я взяла із собою блокнот.

– Добре. Що ж, – звернувся батько Алекси до Ізабелли, – розчохла спінінг, буду вчити тебе, як із ним поводитися.

– Дуже добре! – відгукнулася та.

Очі Бі загорілися живими вогниками. Їй усе це було явно дуже цікаво.

– Вудку потрібно тримати в правій руці, – почав навчання Петро Семенович.

– А я лівша.

– Ну... – трохи розгубився тато, – тоді в лівій. Іншою рукою треба взяти ліску біля гачка. Та ось так. Тепер замахуємося пра... лівою рукою й одночасно відпускаємо ліску. О-о-ось так...

– А хіба на гачок не потрібно нічого начепити?

– По-перше, не начепити, а насадити, а по-друге, ні, на цю рибу не потрібно.

– А... – і не встигла Бі ще навіть поставити запитання, як Петро Семенович закричав:

– Підсікай, підсікай, клює!

Досить спритним рухом він вихопив із рук Ізабелли спінінг і смикнув його на себе. На кінці ліски блиснула невелика рибка. Від несподіванки та всього, що відбувається, Бі розтулила рота.

– А ось і перший улов! Знайомся, йорж звичайний! Ну ду-у-уже ненажерливий!

– Ой, а можна його помацати?! – схаменулася Ізабелла.

– Спробуй, тільки будь дуже обережна! Ці рибки страшенно колючі. Сашуля не дасть мені збрехати.

– О, так! – відгукнулася Алекса. – Я цього ніколи не забуду. Мій бідний палець тоді так набряк, що мені довелося прибинтовувати його до долоні.

– А до долоні навіщо? – здивувалася Бі.

– Щоб, бува, не обламався, – розсміявся тато.

– Ага, вам було смішно, а мені – ні. Він увесь час кудись потрапляв, заважав і бився.

– Ой! Він і справді дуже колючий, – усміхнулася Бі, обережно помацавши рибку. – І все ж, чому йоржу не потрібна наживка? Він що, справді такий ненажера?

– Чесно, навіть не знаю, – задумався Петро Семенович, – чи то він дуже голодний і кидається на все, що рухається, чи то дуже допитливий...

– Або він великий пустун! – додала Алекса. – Особисто мені подобається такий варіант.

– Тільки його грайливість йому боком вилазить, – відгукнувся батько на жарт дочки.

– «Веселий йорж». Як тобі така назва для розповіді? – звернулася Бі до подруги. – Як на мене, непогано.

– Не знаю. Я про таке оповідання якось не думала.

– А ти подумай, – усміхнувся тато, – це дуже навіть непогана ідея.

Алекса справді замислилася й полинула у своїх думках далеко-далеко, залишивши Ізабеллу з батьком насолоджуватися усіма принадами риболовлі. Раптом щось мокре та холодне доторкнулося до її руки, і вона тут же почула напівсвист-напівпосапування. Так тихо й підлесливо скиглив її улюбленець Торі, коли йому було дуже нудно.

— Привіт, малюче! — прокинулась від своїх думок Алекса. — Я зовсім про тебе забула. Ось якби в мене був твій спеціальний повідець, можна було б разом піти погуляти.

Торі, почувши слово «гуляти», почав скиглити ще сильніше.

— Гаразд-гаразд... Гайда шось придумаємо. Так, — міркувала Алекса вголос, — ага, здається, придумала.

З цими словами вона зняла із себе пояс від сарафана і прив'язала його до нашійника собаки.

— Ну-с, — посмакувала вона слівце свого чудового лікаря, яке полюбилося їй, — уперед! Тільки не біжи. Спокійніше, спокійніше!

Торі рвонув було від радості щосили, але згадав про свої обов'язки й пішов уперед не поспішаючи.

— Так, Торі, нам із тобою ще пощастило, що ліс тут чистий і бурелому майже немає. Чи це ти ведеш мене так акуратно?

Пес, почувши своє ім'я з вуст улюбленої господині, завзято завиляв хвостом.

— У тебе не хвіст, а вентилятор, зовсім мені ноги відморозив, — засміялася Алекса, — я зрозуміла, що ти задоволений. І я тобою теж дуже задоволена. Хороший хлопчик!

І не встигла Алекса похвалити свого вихованця, як його ніби підмінили. Спочатку Торі зробив стійку, раптово зупинивши свою господиню. А потім став сильно смикати за імпровізований повідець.

— Та що з тобою, Торі! — голосно крикнула на нього Алекса, як раптом пес збив її з ніг.

Боляче вдарившись коліном об суху гілку, дівчинка не на жарт розгнівалася. Однак перш ніж вона встигла щось крикнути, до її чуйного слуху долинув дивний свист. А потім глухий удар, гарчання пса і... тиша.

– Що це? Я таке вже, здається, чула. Торі, до мене! Де ти?!
І тут же в її руку ткнувся мокрий ніс собаки.

– Що відбувається, малюче? Яка муха тебе вкусила?

Алекса намацала голову свого улюбленця й потермосила його холку. Але тут її друга рука торкнулася чогось слизького й холодного. Це «щось», як зрозуміла Алекса, Торі міцно тримав у зубах.

– О ні! Ні, ні, Торі! Це ж змія!!!

Злякавшись, що ця рептилія її вкусить, Алекса схопилася на ноги й кинулася бігти. Але, зробивши кілька кроків, вона різко зупинилася.

«Ти не можеш бігати в лісі, ти ж сліпа!» – промайнуло у неї в голові. Тоді Алекса витягнула руки і пішла вперед якомога швидше. Але і так вона раз у раз натикалася на стовбури дерев, гілки та чагарники. Украй знесилившись, вона закричала:

– Тату, де ви? Допоможіть!

І тут же спіткнулася і впала на щось м'яке й тепле.

– Торі, це ти?

У відповідь вірний пес лизнув її в обличчя. Не стримавшись, Алекса розридалася. Раптом десь далеко вона почула чийсь кволий голос. Так, це звали її. Торі тут же гучно загавкав.

– Я тут! – закричала Алекса, і вже через кілька хвилин її підхопили сильні татові руки.

– Як ти?! – почула вона стривожений голос батька.

– Нічого, бувало й гірше, – спробувала усміхнутися дочка.

– Тату, глянь-но сюди, – почула Алекса голос Гліба.

– Ого! Молодчина, Торі! Страшно подумати, що могло б статися!

– Та що там?! – почала вириватися з батькових рук Алекса. – Скажіть уже!

Але тато не встиг нічого відповісти. Замість нього Алекса почула захеканий голос Бі.

— Нічого собі зміюка! Торі, та ти розумник! Алексо, — звернулася вона до подруги, — це чудовисько тебе не вкусило?

— Н-ні... — з останніх сил відповіла та й «знепритомніла».

Прокинулася вона на м'якому похідному матрацику в себе в наметі. Простягнувши руку вперед, дівчинка намацала біля свого боку Торі. Її вірний кудлатий рятівник, згорнувшись клубочком, віддано охороняв сон своєї господині. Остаточно оговтавшись, Алекса почула приглушені голоси неподалік і потріскування хмизу в багатті.

— А чому вона так боїться змій? — запитала Бі. — Хоча я і сама їх боюся. Жах який! Я, чесно кажучи, до сьогодні ніколи їх не бачила вживу.

— Олександр у дитинстві сильно налякав вуж, — пояснила мама, — їй тоді було чотири роки. Ми вперше взяли її до лісу. Сашенька побачила величезного вужа, що спав на сонечку, і схопила його.

— А він?! — задихаючись від хвилювання, запитала Бі.

— Він... він, звісно, стукнув її хвостом. Вона, бідолашна, так злякалася, що навіть упала.

— Так, — додав тато, — ми в ту мить і зробити нічого не встигли, усе відбулося просто блискавично.

— Так, — підтвердила мама, важко зітхнувши, — Алекса з переляку говорити перестала. Ох, як ми тоді переживали. І зараз теж...

— Петре Семеновичу, а що за змію Торі вбив сьогодні? — помовчавши трохи, запитала Ізабелла.

— О, це гадюка! Я боюся собі навіть уявити, що могло б статися, якби не наш Торі.

— Так, — замислено промовила мама, — як він тільки з нею впорався?

– Отож бо й воно! – підтримала її Бі. – Вона ж довжелезна і товстезна!

– Слава Богу, що все добре закінчилося! – додав тато: – Тут явно не обійшлося без втручання згори.

– Алекса прийде до тями? – занепокоїлася Ізабелла.

– Так, звичайно, – відповіла їй мама. – Їй зараз нічого не загрожує. Просто спить. Хоча це був серйозний удар для її нервів. Сподіватимемося, що все закінчиться добре. Зараз їй потрібен спокій.

– Агато Віталіївно, а можна подивитися, як вона там?

– Звичайно, Беллочно! Піди подивися.

І через хвилину Алекса почула, як Бі відкидає «двері» намету.

– Я не сплю, заходь, – усміхнулася вона подрузі.

– А як ти дізналася, що це я?

– Почула вашу розмову.

– То ти давно не спиш?

– Ні, щойно прокинулася. Довго я проспала?

– Та години три вже. Я так за тебе злякалася!

– Я сама перелякалася. Змій я справді дуже боюся. А найважче в усьому цьому те, що я їх тепер ще й не бачу.

Бі важко і співчутливо зітхнула.

– Але з тобою був Торі. Він сьогодні був героєм! Тато, ой, тобто Петро Семенович, – зніяковіла Ізабелла, – сказав, що він змію лапою задушив. Прямо біля голови затиснув, тому вона його й не встигла вкусити. Уявляєш, який сильний цей «малюк»!

– Так, Торі сьогодні врятував мені життя. Якби не він, я б сама не впоралася.

– Молодчина, Торі! – погладила Ізабелла пса по голові.

На хвилину в наметі запанувала тиша. Алекса відчула, що подруга хоче їй щось сказати, але ніяк не може зібратися з духом. Нарешті Бі все-таки вимовила:

– Хороша у тебе сім'я!

– Так, вони класні!

Бі помовчала, а потім, проковтнувши клубок у горлі, додала:

– Мені б теж хотілося мати таку сім'ю! Цінуй їх, тобі так пощастило...

– Я ціную... і... – Алекса набрала побільше повітря в легені, – ти теж моя сім'я. Знай, ти для мене не просто подруга. З найпершого дня я маю до тебе якісь дивні, дуже добрі та світлі почуття. Так-так, не смійся. Наче ти моя старша сестра.

– Просто ти сама дуже добра, – перебила її подруга.

– Ні-ні! Пам'ятаєш, коли ти при мені закурила... пробач, я не те, щоб дорікаю... Комусь іншому я цього б не пробачила. Просто б викреслила цю людину зі свого життя та й усе.

– Ну це навряд, – розсміялася Бі. – Ти не просто добра, ти супердобра!

Алекса намацала руку Ізабелли й теж засміялася.

– О! Які ви молодці! Так переливчасто смієтеся! – заглянув до намету Петро Семенович. – Сміх знімає стрес. А я за вами. Думаю, ми всі зголодніли. Тому мама запрошує нас до столу. Сашунечко, ти зможеш іти сама?

– Так, татусю, – усміхнулася йому у відповідь дочка, – ми зараз ідемо.

Прощавай, школо?

Кілька днів походу пролетіли дуже швидко. Усі з жалем готувалися до від'їзду, прощалися з чудовим озером, лісом і природою.

Увечері у себе в кімнаті Алекса довго перебирала в пам'яті події цих чудових днів і щось ретельно записувала до свого блокноту.

– На добраніч, Алексо, – почула вона біля дверей своєї кімнати спокійний мамин голос.

– І тобі, – дочка зробила крок назустріч і відразу опинилася в теплих маминих обіймах. – А правда, Ізабелла гарна?

– О, так! Ця дівчинка – просто скарб.

– А всі навколо вважають її хуліганкою.

– Напевно, це така в неї захисна реакція. Адже життя без сім'ї – не мед.

– Мамусю, я така щаслива, що в мене є ви всі! А Беллу дуже шкода.

– Ми можемо подарувати їй свою любов, і тоді на світі стане...

– Однією щасливою людиною більше! – підхопила Алекса улюблений мамин девіз.

– Гаразд, лягай. Уже пізно.

– Так, добре. Я тебе дуже, дуже люблю!

– І я тебе.

Мама поцілувала дочку та вийшла з кімнати. А через кілька секунд Алекса почула її тихий стук до кімнати брата.

— Так, я дуже щаслива людина! — промовила вона вголос. — У мене є такі чудові батьки! І брат!

З цими словами вона прошмигнула до свого м'якого ліжка й відразу ж заснула.

Ранок зустрів Олександру теплом яскравого сонця. Вона встала з ліжка й вирішила піти привітатися з татом і мамою. Тихо спускаючись сходами, вона почула слова мами:

— І як же тепер нам бути? Вона ж не зможе навчатися у звичайній школі.

— Так, я теж думав про це. Напевно, нам потрібно буде перевести її на домашнє навчання.

— Це коли вчителі приходять додому?

— Так, як не сумно. Поміркуй сама, Алекса не зможе побачити ту частину матеріалу, яку писатимуть на дошці, показуватимуть на відео або плакатах. Вона навіть не зможе працювати з підручниками.

Мама важко зітхнула.

— А як же її шкільні друзі?! Адже вона так любить спілкуватися з однокласниками. Боюся, їй цього не вистачатиме.

Увесь цей час Алекса стояла на сходах як укопана. Ідея про те, що їй доведеться піти зі школи, вибила її з колії. Вона не зможе ходити на уроки, спілкуватися з друзями, брати участь у шкільних спектаклях і... ще так багато чого! Ці думки свердлили її мозок, наче противна бор-машинна. Вона встигла настільки звикнути до свого «нового» життя, що зовсім не думала про такі складнощі. А вони справді існували. І тепер ці проблеми з'явилися нізвідки й загородили їй шлях до звичайного шкільного життя кам'яною стіною.

– Що ж робити? – розгублено промовила Алекса вголос, навіть не усвідомлюючи, що це були її слова, а не думки.

Почувши голос дочки, батьки із жахом зрозуміли, що вона стала свідком їхньої розмови.

– Алексо? Ти... вже встала? – намагаючись додати своєму голосу життєрадісності, запитав тато.

– Так, – безсило опустилася дочка прямо на сходинку, – і все чула.

– Можливо, це й на краще, – опанував себе батько, і його голос зазвучав упевненіше: – Ну що ж, дівчатка, снідаємо та їдемо.

– Куди? – ледве вимовила Алекса.

– До школи, куди ж іще? Думаю, учителі зможуть нам допомогти. І вже через годину Алекса з батьками сиділи в кабінеті директора.

– Я зрозумів вашу проблему, – підвівся зі свого зручного крісла Юрій Михайлович і задумливо почав міряти кімнату своїми великими кроками.

– А ти, Олександро? Ти теж хотіла б навчатися вдома?

– Ні! – майже вигукнула Алекса. – Тут мої друзі, вчителі!

– Що ж, ви прийшли дуже вчасно. Буквально за десять хвилин у нас почнеться педрада. Думаю, ми порушимо ваше питання першим.

– А нам можна бути присутніми? – тихо запитала мама.

– Звичайно! Імовірно, вчителі захочуть вас вислухати і поставити запитання. Не сумуй, Сашо, – звернувся він до своєї учениці, – не вішай носа!

У просторій учительській знайшлося місце всім. Учителі ввічливо й співчутливо зиркали на Алексу та її батьків. І ось у дверях з'явився Юрій Михайлович і прямо з порога почав засідання педради.

– Шановні колеги і... – він на секунду запнувся, – гості. У нас із вами сьогодні дуже непросте питання. Наша учениця Олександра Добродєєва, яка присутня тут зі своїми батьками, потрапила в дуже складні життєві обставини. І ми всі як єдиний дружний колектив повинні допомогти їй вирішити деякі питання. Усі в курсі ситуації? Гаразд. Тоді прошу висловлюватися або ставити запитання.

– Сашенько, – звернулася до своєї учениці Ірина В'ячеславівна – учитель біології, – а сама б ти як хотіла вчитися? Удома чи в школі?

– У школі, – відповіла Алекса, ледве вимовляючи слова через пересохлий від хвилювання язик.

– А в мене запитання до батьків, вибач, Олександро, що ставлю його при тобі, – тактовно звернулася до них завуч Тетяна Іванівна. – Який прогноз надалі? Що кажуть лікарі?

Петро Семенович відкашлявся і сказав:

– Лікарі не дають ніяких прогнозів. Вони всі говорять, що з очима в неї все гаразд. Можливо, це психологічний фактор. Іншими словами, зір може повернутися в будь-який момент.

– Колеги, я знаю Олександрю як дуже старанну ученицю. Думаю, ви всі з цим погодитеся, – почав директор.

Присутні вчителі, як один, закивали головами на знак згоди.

– Пропоную зробити все, що від нас залежить, щоб створити комфортні умови для її навчання.

– Так, – відгукнулася завуч, – ми всі раді будемо це зробити, але як?

– А ось із цим розберімося. Отже, з усіма предметами проблем не буде? – звернувся він до Алекси, торкнувшись її плеча.

– Я постараюся все уважно слухати і навіть записувати.

– О! – здивувався директор. – Ти й це вже освоїла? Добре!

– А я читатиму їй записи та підручник, – додала мама.

– Добре, дуже добре, – знову сказав Юрій Михайлович, задумливо постукуючи кінчиками пальців по столу, – а тепер обговорімо письмові предмети.

– Писати я зможу, – не стримавшись, вигукнула Алекса, – тільки от із дошки не побачу...

– Думаю, що зможу тобі в цьому допомогти, – відгукнувся директор, – у мене є можливість дістати хороший аудіокурс із усіх письмових, і не тільки, предметів. Це спеціальний курс для дітей з аналогічними проблемами.

– А... звідки ви знали, що він знадобиться? – ніяково вставив батько Алекси.

– У мене було кілька хвилин для дзвінка другу, – усміхнувся директор, – після нашої з вами розмови.

Обличчя Алекси засяяло.

– Отже, підіб'ємо підсумки, – звернувся до всіх присутніх директор школи, – у тій частині уроку, де буде робота на дошці або з підручником, Олександра слухатиме аудіоуроки. У зв'язку з цим прошу вчителів готувати такий блок заздалегідь. Матеріали предметів я роздам кожному з вас пізніше. А тепер, якщо всім зрозуміла ситуація, хочу запитати вчителів: чи всі згодні підтримати такий, я б сказав, трудомісткий експеримент? Проголосуймо. Хто «за»?

Алекса сиділа як на голках. Саме зараз учителі могли відмовитися від додаткових труднощів. Однак на радість дівчинці ця невідомість тривала недовго.

– Одноголосно! – констатував Юрій Михайлович.

На душі в Олександри відразу стало легко, світло й радісно. А директор тим часом продовжив, звертаючись до неї та її батьків:

– Якщо більше запитань немає, ви можете бути вільні.

Коли Алекса вийшла зі школи на вулицю, їй здалося, що все цього дня саме для неї. Для неї світить сонце, теплі промені якого вона відчувала на своєму обличчі, для неї співають усі птахи, саме заради неї легкий теплий вітерець вирішив погратися з її темними густими локонами. Для неї! Усе в цьому світі було для неї!

– Дякую, Боже! – мимоволі вирвалося з її грудей.

– Так, – погодився тато, – слава Богу!

РОЗДІЛ 16

А & Бі

– Усім привіт! – з порога заявив про себе тато. – У мене є сюрприз!

– Який? – одразу відгукнулася донька.

Батько трохи зрушив із місця, і до кімнати ввійшла Ізабелла.

– Бі! Як я рада! – вигукнула Алекса й розпростерла руки для обіймів.

– Але... як ти мене впізнала?!

– Ти пахнеш по-особливому і трохи човгаєш ногами.

– Ти хочеш сказати, що я ходжу, як стара, і при цьому жахливо пахну?

Алекса від душі розсміялася.

– Занизька в тебе самооцінка. Звісно ні! Ходімо до мене. Ти надовго?

– Стоп, стоп! – замахав руками тато. – Поки ви ще не пішли: мені вдалося вмовити директора, щоб Ізабелла пожила у нас місяць!

– Чудово! – радісно вигукнула Алекса й заплескала в долоні.

– Але це ще не все, – хитро примруживши очі, продовжив батько.

– Ого! Так у тебе, мабуть, сьогодні ціла валіза сюрпризів, – усміхнулася до нього мама.

– Так, і всі вони приємні.

– Тату, не зволікай, говори вже! – нетерпляче переминаючись із ноги на ногу, зажадала Алекса.

– За згодою самої Белли та всіх директорів, вона тепер учениця вашої з Глібом школи і твого класу. Ви навчатиметеся разом!

– Ура!!! – застрибала від радості Алекса одразу ж завмерла. – Але Бі, ти ж старша за мене на цілих два роки! Невже ти через мене на другий рік залишилася?!

– Ну навіщо аж такі пристрасті! – розсміявся батько, випередивши відповідь Белли. – Просто... – він не договорив і звернувся до подруги дочки: – Може, сама скажеш?

– Добре, – заусміхалася та. – Просто я пішла в школу майже у вісім років, а ти в шість. Ось і виходить, що ми з тобою однокласниці.

– Дуже добре! Ось це так сюрприз! Татусю, дякую щиро! Я тебе обожнюю! Мамусю, і тебе теж. Але, з вашого дозволу, ми підемо.

Вона театральньо розкланялася, схопила Ізабеллу за руку й потягла нагору.

– Дякую, тату, – звернувся до батька Гліб, який досі мовчав. – Це правда суперідея! Тепер Алексі буде не так важко. Бі завжди зможе їй допомогти. А я вже не на жарт розхвилювався. Усе думав, як допомогти сестричці.

– Ти турботливий брат, Глібе, – поплескав його по плечу батько, – але тобі теж доведеться піднатужитися. Ти будеш для них обох особистим домашнім репетитором.

– Ого! – засміявся син. – Я вже й на роботу встиг влаштуватися! А яка в мене буде зарплата?

– На громадських засадах, синку, – підтримав його жарт батько.

– Згода! – простягнув батькові долоню Гліб, і той міцно потиснув її.

* * *

А тим часом у кімнаті Алекси йшло бурхливе обговорення планів на весь майбутній навчальний рік.

– Це так чудово! – ніяк не могла отямитися від щастя Алекса. – Я так переживала, усе думала, чи впораюся, а тепер із тобою... взагалі не страшно.

– Тобі було страшно?! – щиро здивувалася Бі. – Як на мене, ти і страх – поняття несумісні. Ти ж боєць!

– Ага! Особливо зі зміями! – розреготалася Алекса. – Найсильніша зброя проти змій – зомліти!

Ізабелла теж розсміялася.

– У всіх є невеликі недоліки!

– Слухай, нам потрібно сісти за одну парту, щоб ти могла мені допомагати. Ти ж не проти?

Бі легенько дала Алексі щіглика по носі.

– Ти дурненька! З радістю! Я мало не танцювала, коли ми з твоїм татом вийшли з кабінету директора.

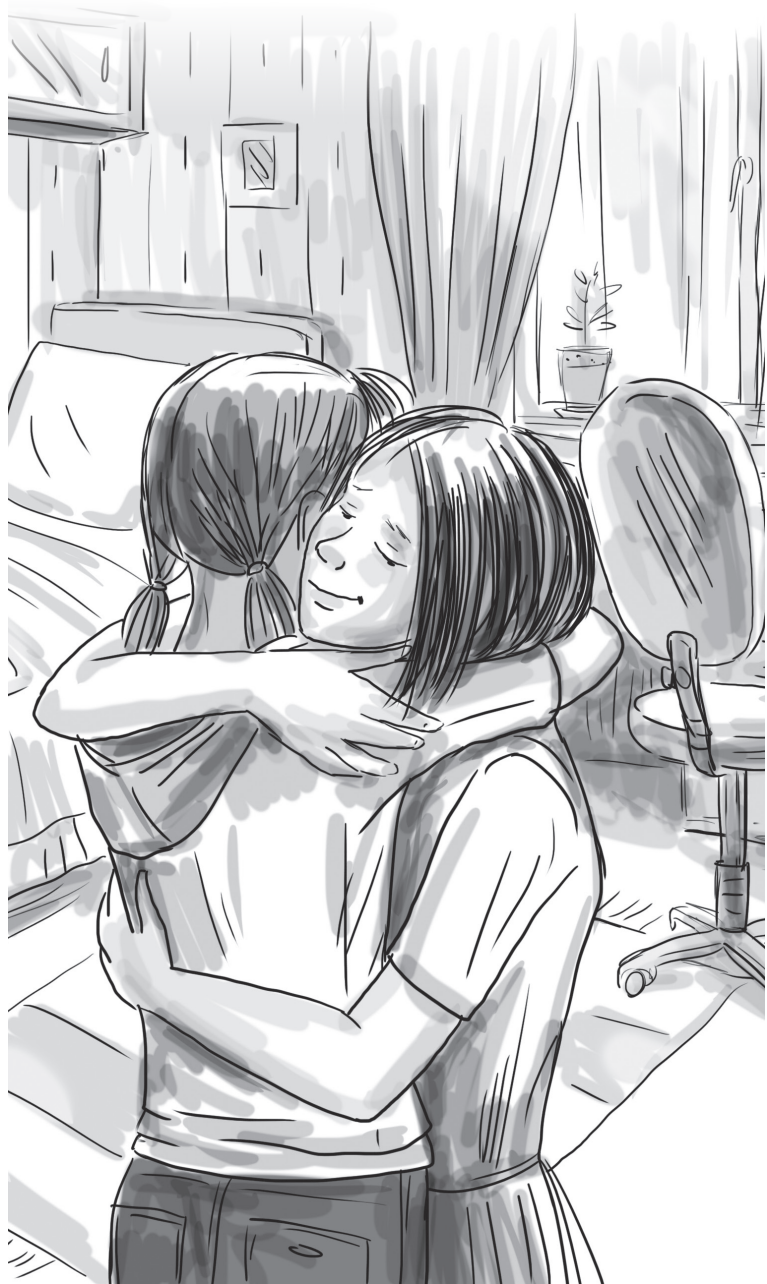
– Дякую, Бі! Ти – справжня подруга, а ще... – Алекса на секунду змовкла, але, проковтнувши клубок у горлі, продовжила: – Ти мені більше, ніж подруга, ти мені як сестра!

– І ти мені! – відповіла Ізабелла, і дівчатка міцно обійнялися.

Невідомо, скільки б вони так простояли, але їхні обійми обірвав телефонний дзвінок. Алекса підійшла до столу і відповіла:

– Так, слухаю, Дмитре Павловичу, здрастуйте! Я так рада вас чути! Що?! Лялечка у вас?! А можна нам її провідати? Коли? Та прямо сьогодні. Зараз запитаю в тата, коли він зможе нас відвезти, і ми відразу приїдемо. Кого «нас»? О! Це великий сюрприз! Трохи терпіння – і ви все побачите самі. Добре, до зустрічі.

Алекса вимкнула телефон і радісно повідомила Бі:

– Ми їдемо до лікарні!

– Це я вже зрозуміла, тільки ж я цю Лялю не знаю. Чи буде вона мені рада?

– Ляля? – весело запитала Алекса. – Ляля – це сама радість і доброта! Вона рада всім і кожному. Їй чотири роки. Це так чудово, що ви зможете познайомитися! Я давно про це мріяла.

– Не розумію, що такого може бути в маленькій дівчинці? – дивувалася Бі.

– А ось побачиш і зрозумієш! А якщо чесно, – серйозно продовжила Алекса, – то саме ця маленька дівчинка навчила мене, що потрібно робити добро не тільки тому, хто гідний цього, хто хороший, а всім. Кожна людина, якою б поганою не здавалася, гідна гарного ставлення.

– Ти про мене?

– І про тебе теж, – засміялася Алекса, – знаєш, як тебе називали медсестри?

– Так, це вже цікаво! І як?

– Хуліганка!

– Визнаю, тоді вони мали рацію.

– Так, тоді, але не зараз!

– Ти справді так вважаєш? – з тремтінням у голосі запитала Ізабелла в подруги.

Замість відповіді Алекса порилася рукою у верхній шухлядці свого столу й дістала звідти маленьке дзеркальце.

– На, поглянь.

– І що ж я там повинна побачити?

– Не «що», а «кого». Добру та чуйну людину, а не хуліганку та забіяку.

Алекса помовчала, розмірковуючи, чи казати подрузі наступну фразу. Нарешті все ж таки зважилася.

– Ти знаєш, я багато віддала б, аби ще тільки разочок побачити обличчя мами, тата, брата... Але ще більше

мені хочеться побачити тебе і Лялю. Я так яскраво собі вас уявляю, але...

– Ти побачиш! Обов'язково побачиш! – міцно стискаючи руку подруги, вигукнула Бі.

– Ой, – раптом схаменулася Алекса, – треба ж до лікарні їхати. Ходімо запитаво в тата, що він робить.

* * *

І ось теплий вітерець ласкаво обвіває подруг із напіввідкритого вікна авто.

– Не повіриш, – звернулася Алекса до Ізабелли, – мені спала на думку чудова назва для нашого з тобою тандему.

– Що-що? – перепитала подруга.

– Тандем, ну або союз, спільна діяльність. Дослівно перекладається «один за одним».

– Так... і чомусь я не здивована, що ти знаєш такі слова, – пожартувала Бі.

– Так ось, нашу команду потрібно назвати «А & Бі»!

– Алекса та Ізабелла?! Круто!

– Так, мені теж сподобалося.

– Але де ж тут іще один персонаж?

– Який?

– Не який, а хто! – передражнила Бі подругу. – Я про Гліба.

– О, Гліб – це супербрат. Він... як би це сказати? Якщо по-простому, то він – наставник нашої команди.

– Тоді «Гліб & А & Бі».

– Ні! Він стоїть окремо. Він – старший брат!

– Гаразд! «А & Бі» звучить прикольно!

– Не «прикольно», а чудово, прекрасно... Та хіба мало ще гарних слів у нашій мові?

– Здаюся, – усміхнулася Бі, – чудово!

І заднє сидіння «вибухнуло» від сміху.

Радісна зустріч

Не відчуваючи під собою ніг, Алекса влетіла на другий поверх лікарні та впевнено попрямувала до кабінету Дмитра Павловича. Бі ледве встигала за своєю подругою.

– А ось і наша Шурочка!

Алекса всміхнулася.

– Мене ще так не називали!

– Мені дуже подобається цей варіант твого імені. Так Саш називали в давнину, – широко всміхаючись, сказав лікар і знову посмакував іменем: – Шурочка... ох, гарно звучить!

– Гарно, тільки незвично.

– Ну, тоді здрастуй, Олександро! Батечку мій! – зауважив він нарешті Бі, що стояла за спиною Алекси. – От уже й справді, сюрприз так сюрприз! Ізабелло, дівчинко, невже це ти?

Бі всміхнулася й зашарілася. Їй було приємно бачити радість Дмитра Павловича, але вона явно збентежилася від такої пильної до себе уваги.

– А чому ви разом?

– Дмитре Павловичу, милий, потім, усе потім! Відведіть нас, будь ласка, до Лялечки.

– Із задоволенням, панянки. Тільки умова: потім до мене!

– Гаразд, домовилися! – відгукнулася Алекса.

Лікар підійшов до дівчаток і взяв обох під руки. Проїшовши з ними по коридору буквально кілька кроків, він, легенько постукавши, галантно відчинив перед ними двері в палату.

– Це справді королівський жест, – пожартувала Ізабелла.

– А я і є тутешній король! – відповів їй жартома Дмитро Павлович.

І цієї ж миті вони почули радісний дитячий голосок:

– Алекса, Алекса плийшла!

Назустріч гостям підстрибом вибігла маленька дівчинка.

– Здрастуй, Лялечко! Здрастуй, моя хороша! – спіймала її в свої обійми Алекса. – Тітко Катю, здрастуйте!

– Твої очі тепел бачать? – уважно розглядаючи обличчя Олександри, запитала дівчинка.

– Ні, я твою маму почула, – змовницьки мовила гостя.

Лялечка округлила від подиву оченята, але, схаменившись, запитала:

– А ця дівчинка хто?

– Ой, вибач, Бі, я зовсім забула... – звернулася вона до подруги, а тоді знову повернулася до Лялі: – Це моя найкраща подруга. Її звуть Ізабелла.

– Ой! Яка холоша! – заплескала в долоні дівчинка: – Тепел у мене дві подлуги буде!

І не встигла Бі отямитися, як Ляля вже повисла в неї на шиї.

– Розкажи, як ти з'їздила за кордон, – попросила її Алекса.

Ляля діловито зіслзла з рук Ізабелли на підлогу і, кумедно жестикулюючи, почала свою розповідь.

– Спелшу ми залізли на величезний... літак, – ледве вимовила мала, – і він як вжу-ух!

Її рука злетіла вгору, зображуючи літак.

– Там так шуміло! Але я не боялася. Мені Тошка допомагав.

– А хто такий Тошка? – здивувалася Алекса.

– Твій мидведик. Ти шо, все забула?!

Ляля обхопила своє миле личко маленькими долоньками й похитала головою. Бі не втрималася й пирснула зо сміху. Малеча суворо подивилася на неї і пригрозила вказівним пальчиком.

– Пробач, маленька, мені смішинка до рота залетіла.

– А-а, – одразу ж розм'якла Ляля й широко всміхнулася, – і мені смішинки до лота залітають. І я тоді сміюся і сміюся.

– А що далі було? – запитала Алекса.

– А потім маму запитував дядько такий. Стлогий-плестлогий!!! Він говолив дуже погано. Я ні-чо-го не зловула.

– Це на митниці в аеропорту, – пояснила тітка Катя.

– Так, так, в лополту. А потім мені на пальчик пліцепили таку штучку, і я лежала довго-довго. А потім я зовсім заснула. Мамуся говорила, що мені лобили опеляцію. І я одужала. Там ще дядько був. Він такий сталенький і весь білий!

– Халат білий? – перепитала Алекса.

– Ні, – усміхнулася тітка Катя, – він сивий. Повністю.

– А-а, тоді зрозуміло.

– Дядько Генліх доблий. Він мені ляльку подачував, і в мене злазу все пложло.

Лялечка кулею зірвалася з місця і вже через секунду тримала в руках красиву німецьку ляльку. Дівчинка підійшла до Алекси й залізла до неї на коліна. Потім вона уважно подивилася їй в очі та важко зітхнула.

– Шкода, що твої очі не бачать. Моя лялька така класуня.

– А можна я «подивлюся» її руками?

Від здивування Лялечка аж роззявила свого маленького ротика.

– Ой! А як?

Алекса взяла ляльку з рук дівчинки і провела по ній рукою.

– Так, красива лялька. І кучері в неї гарні, і одяг. А обличчя взагалі чудове.

Ляля заплющила очі й теж провела по ляльці рукою.

– Ні-і, я так не бачу.

Вона ще уважніше подивилася на руку Олександри.

– Це плавда, твої пальчики так бачать?

Від здивування обличчя дівчинки стало таким кумедним і милим, що Бі не втрималася й погладила її по голові.

– Так, – сумно усміхнулася Алекса. – Щоправда, вони «бачать» не так добре, як очі, але все ж це краще, ніж нічого.

– Не плакай, – Лялечка чуло вгадала настрої своєї старшої подруги, – твої очі будуть бачити, плавда-плавда! Я дядька питала. Він сказав, все буде добре.

– Дядю Генріха? – здивувалася Алекса.

– Ні! Длугий дядько. Пам'ятаєш? Доблого, великого... ну, який Ангел.

– Вибач, Сашенько, – втрутилась у розмову мама Лялі, – вона все фантазує, придумує...

– Мамусю, він наплавду є!

– Гаразд, моя дорога, гаразд...

Лялечка перевела свій погляд з Олександри на Ізабеллу й запитала:

– А ти теж добра? Як Алекса?

– Не знаю... – розгубилася гостя.

Дівчинка вправно зістрибнула з колін Олександри, перебралася на коліна нової подруги і почала уважно

розглядати її обличчя. Бі зніяковіла. Вона відчула себе перед цією дитиною, як перед суворим суддею, якому вона повинна дати відповідь. Від цього проникливого погляду всередині в Ізабелли похололо. Проте раптом Ляля ніжно погладила своєю долонькою її щоку.

– Ти теж добра, – винесла нарешті свій вердикт. І від слів цієї крихітки Бі чомусь стало так радісно, що її серце було готове вискочити з грудей від щастя.

– У тебе класиве ім'я, тільки я не зможу його вимовити.

– Називай мене просто... – з її губ уже мало зірватися улюблене «Бі», але вона раптово передумала: – Белла.

– Белла, – повторила Ляля і, міцно обійнявши нову подругу своїми маленькими рученятами, поцілувала її в щоки.

– Не сумуй, ти добра.

Пізніше, чекаючи Алексу в машині, Ізабелла прокручувала в голові цю дивовижну зустріч. Вона так задумалася над словами малої, що не помітила, як Алекса підійшла до машини під руку з Дмитром Павловичем.

– Не забувайте про нас, приходьте, – сказав Алексі уже немолодий лікар, – й обов'язково вдвох. Беллочко, я такий радий був знову тебе побачити! І пам'ятайте, якщо будуть проблеми – допоможу, чим зможу.

– Дякую, – у два голоси подякували йому подруги і весело помахали руками, прощаючись із улюбленим лікарем.

І знову проблеми

– Чудово! – сіла в крісло Ізабелла. – Так ми з тобою «втечемо» від всіх дале-е-е-ко. Будемо «попереду всієї планети»!

– Так, – відгукнулася Алекса, виймаючи вміст свого портфеля на стіл, – мені теж так учитися подобається. Не залежиш ні від кого, просто займаєшся та й усе.

– А ти бачила здивування математички, як її там? – пирснула від сміху Бі.

– Валентина Олександрівна. Ні, не бачила. Проте з твоєї реакції все зрозуміла.

– Вибач...

– Не переживай. Я майже звикла.

– Не вигадуй. Я ж бачу, що тобі некомфортно жити з усім цим.

– І що ти пропонуєш? Плакати і стогнати, заламуючи руки? Або, може, постійно себе жаліти й зіпсувати життя іншим? Ні, я так не хочу. Наскільки це взагалі можливо, я пристосуюся. А ще я не засмучуюся, бо маю надію... – Алекса трохи помовчала. – А надія вмирає останньою.

– Мені б твою стійкість, – зітхнула Ізабелла.

– Повір, вона у тебе є. Тільки в неї ще не було можливості розправити крила! – усміхнулася Алекса. – Хоча стривай, а як же відмова від... ну, тих димових штук. Це, на мою думку, якнайстійкіша стійкість!

Бі розсміялася.

– Ех ти, письменнице. Хіба так говорять?

– Говорять, коли хочуть підсилити ефект.

– Ну гаразд, підсилюю, а я піду, допоможу мамі... – вона заговклала на півслові й одразу виправилася: – ...твій мамі з обідом.

– Бі, стривай! При мені ти можеш називати моїх батьків, як хочеш. Я ж бачу, як ти їх любиш.

– Я подумаю, дякую.

Двері за Ізабеллою зачинилися, і Алекса залишилася одна. Думки шалено скакали в її голові, обганяючи одна одну. «Гаразд, навчатися так вдається справді непогано. А головне, і мені, і Бі це подобається. Більше свободи і можливостей. Думаю, ми впораємося».

– Так, де ж це мій зошит?

Алекса проводила рукою по кожному зошиту, намагаючись знайти потрібний.

– А-а, ось ти де.

Слова Олександри перервав дзвінок у двері.

– А ось і Гліб – забудькуватий братик. Знову ключі вдома залишив, – розмірковувала про себе, але раптом насторожилася. Знизу долинали незнайомі голоси. Залишивши все як є, Алекса поспішила вниз.

– Мамо, що коїться?

– Щось дуже погане, рідна моя, – обійняла її та за плечі.

– Хто це? – не вгамовувалася Алекса.

– Це поліція. Вони прийшли, щоб забрати Ізабеллу й тата.

Очі Олександри розширилися від жаху, а в горлі застряг клубок.

– Вони кажуть, – продовжила мама, – що тато незаконно утримує Беллу в нас. І що в поліцію надійшла заява з інтернату.

– Але він же домовлявся особисто з директором? – подиву дочки не було меж.

– Я більше нічого не знаю. Треба допомогти татові й Ізабеллі зібратися.

А потім Алекса почула, як мама запитала поліцейського:

– Можу я поїхати разом з ними?

– Їх повезуть у різні місця, – відповів один із правоохоронців. – Дівчинку до інтернату, а вашого чоловіка до відділку.

– Ні, – зупинив його інший поліцейський, – обох до відділку. Потрібно опитати обох. Директриса теж під'їде до нас.

– Так я можу поїхати? – наполягала мама.

– Будь ласка, тільки своїм ходом.

– Але...

– Не можна! – не давши їй договорити, сказав той.

– Не треба, Агато, – втрутився у розмову батько, – поки ти доберешся до дільниці, мене вже відпустять.

Мама нічого не відповіла, але Алекса зрозуміла, що вона плаче.

– А де Бі? – запитала Алекса невідомо в кого.

– Я тут. Алексо, не сумуй, – і Белла міцно обняла її, – усе проясниться, і я знову буду тут. Ти навіть скучити не встигнеш.

– Мені б твою стійкість, – сумно всміхнулася Алекса, повернувши подрузі її ж слова.

– Усе, громадяни, на вихід, – пролунав голос поліцейського.

– Бувай, Алексо, – тільки й встигла крикнути їй Ізабелла, і двері за ними голосно зачинилися.

– Мамусю, – розгублено промовила дочка, – що ж буде далі?

– Нічого, рідна, тримайся! Усе буде добре. Тато з Ізабеллою скоро повернуться, ось побачиш.

Алекса з останніх сил подолала кілька сходинок, що ведуть нагору. Зачинивши за собою двері, вона впала обличчям на подушку. Її нерви були перенапружені, а голова була готова вибухнути від думок, що там роїлися і плодилися з неймовірною швидкістю. Не витримавши такого напруження, вона провалилася у важкий неспокійний сон, більше схожий на півзабуття. Прокинулася Алекса від гучної розмови внизу.

– Тату! – радісно закричала вона, почувши голос батька, і поспішила вниз.

– Таточку, вас відпустили! – кинулася вона на його голос і опинилася в міцних обіймах батька. – А де Бі?

Відповіді не було. У кімнаті повисло важке мовчання.

– Тату, чому ти мовчиш?! Не лякай мене! – благала донька, і сльози хлинули з її очей.

– Ну-ну, заспокойся. Усе буде добре, потрібно тільки трохи зачекати.

– Але якщо тебе відразу відпустили, отже, це якась помилка, так? І де Ізабелла?!

– Нічого собі «відразу»! – почула Алекса голос Гліба. – Три години допитували!

Алекса стала як укопана. Невже вона проспала цілих три години?! «Ох лишенько! Я нікого за цей час навіть не підтримала! Я просто спала, коли всім іншим було дуже погано!» – задзвеніли в її голові обвинувачувальні слова.

– Мамо, тату, пробачте... я не знаю, як так вийшло. Я просто нічого не пам'ятаю, наче мене відключили.

– Нічого страшного, Сашенько! – почала заспокоювати її мама. – Це добре, що ти поспала. Мабуть, твої нерви просто не витримали.

– Тату, а де Ізабелла? З нею все гаразд?

– Сподіваюся. Сядьмо, і я все вам розповім.

Усі без зайвих слів усілися навколо обіднього столу.

– В інтернаті, – почав тато, – змінився директор. Замість Сергія Олеговича, з яким я і домовлявся, призначили Іраїду Ігорівну. Вона була завучем.

– Бі щось про неї говорила, – вставила Алекса, – щось не дуже хороше.

– Саме так, – погодився батько, – не дуже хороше. Мабуть, вона діяла, як то кажуть, усіма правдами і неправдами, тільки щоб Сергія Олеговича звільнили. Однак це вже на її совісті. І тепер вона посіла його місце. Та це не найгірше. Наша Белла встигла їй чимось насолити. Загалом, з поведінки Іраїди Ігорівни я зрозумів, що Ізабеллу вона, м'яко кажучи, не любить. Так, до речі, мої розписки та заяви кудись зникли. І, дізнавшись про це або приклавши до цього руку, нова директриса викликала поліцію, написавши в заяві, що я без відома керівництва інтернату забрав їхню вихованку до себе й утримую її.

– Але ж це стаття за викрадення людини! – втрутився Гліб.

– О ні! – вирвалося у Алекси.

– Спокійно-спокійно, не переживайте так. Слава Богу, знайшовся вчитель, який був присутній при нашій розмові з колишнім директором. Він не побоявся піти проти Іраїди Ігорівни й підтвердив, що бачив усі необхідні документи. І не тільки бачив, а й допомагав їх укладати. І тепер мені, мабуть, у гіршому випадку загрожує тільки штраф. Хоч я в цьому не впевнений. Невідомо, що ще може придумати вельмишановна директриса.

– А що буде з Бі? – ледве вимовила Алекса.

– Аось тут все не так добре, як бихотілося. Беллу повернули до інтернату. І директриса при розмові віч-на-віч

дала мені зрозуміти, що зробить усе можливе, щоб до нас вона більше не потрапила.

Алекса не витримала й розридалася.

– Не плач, не треба, – підійшов до неї батько й погладив по голівці, – ми щось обов’язково придумаємо.

– Потрібно найняти адвоката, – запропонував Гліб.

– Це хороша ідея, – погодилася мама, – тільки ось боюся, що коштів на це в нас просто немає!

– Є! – негайно відповів тато. – Я відкладав усі свої преміальні на «чорний день». Мабуть, він настав.

– І ти зробиш це для Бі? – тремтячим голосом промовила Алекса. – Вона ж просто моя подруга.

– Вона вже не просто подруга, – спокійно відповів їй батько, – вона член сім’ї.

– Я так вас усіх люблю! – кинулася йому на шию дочка. – Ти найкращий тато на світі!

– Тільки заради цих твоїх слів я вже готовий гори звернути!

Йти вперед і не здаватися!

Вставши вранці з ліжка, Алекса відчула, що не може тримати рівновагу. Від падіння її врятувало лише те, що вона встигла схопитися рукою за спинку крісла.

— Цього ще не вистачало... — вимовила вона вголос і почала повільно одягатися. У двері постукали.

— Хто там?

— Алексо, ти встала? — почула вона голос Гліба.

— Встаю...

— Добре, я чекаю тебе внизу. Снідаємо — і до школи.

— Так, я зараз, — відгукнулася вона, а потім тихо додала, — ще б упоратися з цим одягом...

Так-сяк одягнувшись у шкільну форму і зібравши ранець, вона ледве-ледве спустилася вниз.

— Алексо, ну чому так довго? — дорікнув їй брат, але раптом занепокоївся: — Мамо, може їй варто залишитися вдома?

Мама уважно поглянула на дочку.

— Сашенько, як ти себе почуваєш?

— Не дуже, — відповіла та, — але вдома я не залишуся.

— Розумію, — важко зітхнула мама, — тоді через пів години виїжджаємо.

– Тату, ти зможеш відвезти мене після школи до Ізабелли?

– Відвезти-то я відвезу, та тільки ось...

– Що?

– Невідомо, чи дозволять нам зустрітися.

– У них що, колонія для неповнолітніх? – обурився Гліб.

– Слушних приводів для відмови можна знайти скільки завгодно, – відповіла мама.

– Але ми спробуємо, – батько накрив своєю долонею долоню Алекси.

– А коли ти звільнишся? – запитала дочка.

– Я взяв кілька днів за рахунок відпустки. Потрібно все залагодити. Чекатиму тебе після уроків.

– Добре.

* * *

День у школі не клеївся. Алекса була така неуважна, що не чула жодного слова викладачів. Усі її думки були зосереджені на друзі.

– Коли вже закінчатся ці нескінченні уроки! – промовила вона вголос і опустила голову на складені на парті руки.

– Олександро, тобі погано? – запитала її Тетяна Іванівна, яка проводила урок історії. – Дівчинко моя, та ти вся гориш!

– Оленко Горєва, – звернулася вона до однієї з учениць, – проведи Сашу до медсестри.

– Я сама дійду, – відгукнулася Алекса і, склавши все в ранець, вийшла із класу.

* * *

– Ого! – вигукнула Ніна Миколаївна, глянувши на шкалу градусника. – Так у тебе температура тридцять

дев'ять. Тобі потрібно терміново в ліжко! Як мені зв'язатися з твоїми батьками?

– Не треба. Це останній урок. Тато, напевно, вже чекає мене біля школи.

– Тоді я тебе проведу.

– Не треба...

– Це не обговорюється! – не дала їй договорити медсестра і взяла дівчинку під руку.

* * *

Упавши на заднє сидіння машини, Алекса запитала батька:

– Ти щось знаєш?

– Є хороша новина і погана.

– Починай із поганої, – зітхнула донька.

– В інтернат нам дорога закрита.

– Що це означає? Я не зрозуміла.

– Ось вона – сучасна молодь. Літературної мови ви вже не розумієте, – спробував пожартувати тато.

Але жарт повис у повітрі. Атмосфера останніх днів була занадто гнітюча. Відчувши це, тато пояснив:

– Це означає, що в дитбудинок нас не пустять. Вони придумали якийсь карантин. Хоч я впевнений, що всі інші можуть туди пройти абсолютно безперешкодно.

– І що ж тепер робити? Мені дуже потрібно знати, що з Бі все гаразд.

– А ось тут – хороша новина. У мене є інформація про Ізабеллу. Адвокат, якого я найняв, зумів пройти до директорки, і не тільки до неї. З достовірних джерел він дізнався, що Бі в ізоляторі й до неї нікого не пускають.

– Вона що, теж захворіла?

– Не знаю, але, ймовірно, її просто там замкнули.

– Але в такому разі це справжнісінька в'язниця! – вигукнула Алекса, і сльози відчаю бризнули з її очей.

– Не думай про погане! Ми повинні знайти в собі сили йти вперед і не здаватися. Ми з Божою допомогою переможемо. Ось побачиш!

– Я починаю в цьому сумніватися.

– Згадай Лялечку! Така маленька, а не здалася. І тепер вона жива і здорова. А оптимізму й доброти стільки, що на всіх вистачить.

– Так, ти маєш рацію. З Лялі варто взяти приклад.

– Ну що, тоді додому? До того ж ваша медсестра сказала, що ти захворіла.

– Так, є трохи. Як приїду, відразу ж ляжу в ліжко.

Але сили зовсім її залишили, і бідолашна заснула прямо в машині.

Прокинулася вона в повній тиші у своєму ліжку. Навіть із вулиці не долиняло жодного звуку.

– Ага, значить, уже ніч, – міркувала Алекса, – що ж, це добре.

Тихенько підвівшись, намагаючись рухатися якомога повільніше (у якійсь книзі вона читала, що під час хвороби не можна робити різких рухів), Алекса піднялася з ліжка й відшукала в письмовому столі свій блокнот і ручку. Там само був і трафарет, зроблений батьком під час поїздки на море. І хоч вона вже з легкістю писала без нього, усе ж цей шматочок картону надавав їй упевненості. Зручно вмостившись за столом, вона відкрила блокнот, розмістила на ньому трафарет і почала писати.

«Шановна Іраїдо Ігорівно!

*Будь ласка, прочитайте цей лист до кінця.
І для початку познайомимося. Мене звуть Олександра Добродєєва, але можна просто Алекса,*

так називають мене друзі. Напевно, Ви зрозуміли, що я б дуже хотіла з Вами подружитися. Ні, ні, не вважайте це за неввічливість! Це від щирого серця».

Алекса на хвилину замислилася. А чи варто взагалі писати цій поганій жінці? І як вона оцінить цей лист? Однак у її пам'яті знову спливали слова Лялечки: «Він сказав, щоб я робила добро всім». Ця думка змусила її знову взятися за перо. І слова самі собою полилися на папір. Алекса писала цій невідомій Іраїді Ігорівні про те, як вона осліпла, як їй було погано і як вона вважала себе тягарем для всіх. А ще про те, як важко їй було змиритися з усім цим, але що саме в цей час вона знайшла в своєму житті чудових, просто чудових людей. Вона написала директрисі про Лялю, про Дмитра Павловича, про Віточку, про свою сім'ю і, звичайно ж, про Беллу. Про те, як усі вважали Ізабеллу хуліганкою, а вона виявилася дивовижною подругою, готовою пожертвувати багато чим заради дружби.

«Можливо, у Вашому у житті теж сталося щось жахливе, – продовжила Алекса своє послання, – або Вас хтось сильно образив? Тоді я Вас добре розумію. Але для себе я збагнула децю дуже важливе: добро допомагає нам жити краще. Воно, як лампочка, що горить у темній кімнаті. Ось, тільки-но була непроглядна темрява, а тепер усе навколо залито яскравим світлом. Не знаю, чи зрозуміло я пояснюю, письменник з мене кепський... Просто я хотіла поділитися з Вами, Іраїдо Ігорівно, своєю надією. Життя – це хороша “штука”, правда. І воно буде прекраснішим, якщо в ньому буде місце для доброти».

Алекса знову задумалася, згадуючи все, що написала.

– Що ж, принаймні я спробувала поділитися з нею чимось хорошим.

Вона взяла ручку й дописала:

«Р. S. Іраїдо Ігорівно, дуже прошу, не думайте, що я хотіла Вас образити! Правда-правда! Це зовсім не так! Але якщо щось у моєму листі Вам не сподобалося, вибачте мені.

Щиро, з повагою, Алекса».

Задоволена своєю роботою, Алекса вирвала сторінки з блокнота і вклала їх у конверт, який, до речі, недавно зробила разом з Ізабеллою. Дівчинка охайно його підписала й поклала в ранець.

– А тепер можна і відпочити! – сказала вона сама собі.

Але не встигла вона згорнутися калачиком під теплою ковдрою, як почула внизу голоси батьків.

– Ось і відпочила. Ну тоді підйом.

І з цими словами вона легко зістрибнула з ліжка і зрозуміла, що від її вчорашньої хвороби не залишилося й сліду.

Несподіване послання

– Глібе, – потягнула Алекса брата за руку біля входу до школи, – ти повинен мені допомогти.

– Добре, як?

– Розумієш, мені потрібно потрапити в інтернат.

– Ну вже ні, сестричко! Ти пам'ятаєш, що сказав тато? У жодному разі. Ми можемо все зіпсувати.

– Ні, ти мене не так зрозумів, я не хочу бачити Ізабеллу... Точніше, хочу, звісно, але я збираюся йти не до неї. Мені потрібно лише передати листа директорці.

Гліб задумався.

– Не думаю, що це хороша ідея.

– Глібе, це непогана ідея, повір.

– А що ми скажемо батькам? Вони хвилюватимуться. Ми ж їх не попередили.

– Попередили... я попередила, сказала, що ми з тобою хочемо після школи трохи пройтися.

– Та ти справжня шпигунка, – усміхнувся брат. – Гаразд, ходімо. Думаю, туди й назад ми впораємося за годину.

* * *

Інтернат зустрів їх незвичайною тишею.

– У них що, тиха година? – пошепки запитала брата Алекса.

– Звідки я знаю. Зайдімо до будинку.

– Ви до кого? – раптом встав у них на шляху солідний на вигляд охоронець.

– Ми... я... – зам'ялася Алекса, – до директорки.

– Не можна! У нас карантин.

– Добре, тобто погано, звичайно, – запинаючись продовжила відвідувачка, – мені треба їй листа передати.

– Кому?

– Директорці, – втрутився в розмову Гліб, – ми ж вам уже сказали.

Охоронець зміряв хлопчину зневажливим поглядом і процідив крізь зуби:

– Щодо листів заборон не було. Давайте, передам.

– Вельми дякую! – зраділа Алекса, – а ви не будете проти, якщо я скористаюся вбиральнею?

Правоохоронець на хвилину задумався.

– Гаразд. Прямо та праворуч. Перші двері. Куди?! Я тільки їй дозволив, – грубо зупинив він Гліба.

– Нічого, я дійду... напевно, – звернулася Алекса до брата й вивільнила свою руку з його руки.

Тут охоронець, напевно, зрозумів, що дівчинка сліпа, і знехотя сказав:

– Гаразд, проведи її, тільки потім вийдеш із правого коридору і станеш так, щоб я тебе звідси бачив.

– Добре, – ледве стримуючи гнів, сказав Гліб.

Діти рушили довгим коридором і незабаром знайшли потрібні двері. Алекса зайшла всередину, а Гліб вийшов із бічного коридорчика до центрального прохо-

ду. Алекса спробувала відшукати вмивальник й раптом відчула, як чиясь рука поклала її руку на кран.

– Дякую, – насторожено вимовила Алекса невідомій помічниці.

– А ти Алекса? – пролунав у відповідь дитячий голосок.

– Так, а що? І звідки...

– Почекай, – перебила її дівчинка, – нікуди не йди! Будь ласка!

І вхідні двері зачинилися за невідомою співрозмовницею. Алекса відкрила кран і вмила своє розпашіле обличчя холодною водою. Потім вийняла з кишень хустинку, ретельно витерла чоло та щоки. Двері знову рипнули. І їй в руку вклали згорнутий аркуш паперу.

– Сховай у взуття, – пролунав той самий дитячий голос, – а то Біта й обшукати може.

– Що?!

– Не «що», а «хто». Це ми так охоронця прозвали. Він злий і б'ється!

– А що за папірець ти мені дала і звідки мене знаєш?

– Тс-с! Тихіше, не так голосно! – перейшла на шепіт її співрозмовниця. – Це від Бі, лист... Вона сказала: «Якщо побачиш у нас сліпу дівчинку, віддай їй». Тільки веліла запитати, як звуть. А мене звуть Даша.

– Дякую, Дашенько! А де вона сама?

– Там все написано, дізнаєшся. Мені пора, а то... – фраза обірвалася, і знову грюкнули двері.

Постоявши ще трохи, щоб прийти до тями, Алекса сховала записку в кросівок і вийшла в коридор. Гліб негайно взяв її під руку, і вони попрямували до виходу.

– Щось ви довго, нічого у нас не прихопили? – похмуро пробурчав охоронець.

– Два рулони туалетного паперу! – різко випалив Гліб.
– А ти не огризайся, щеня! А то я і силу в хід пустити можу!

Алекса відчула, як напружилися м'язи брата. Вона міцніше притиснула його руку до себе і тихо прошепотіла:

– Не треба, усе гаразд.

Гліб стримався і промовчав. І вони без додаткових інцидентів вийшли на вулицю.

– Так, справді в'язниця! – глибоко вдихнувши свіже повітря, сказав брат.

– За нами ніхто не йде? Взагалі, поруч хтось є? – пошепки запитала його сестра.

– Нікого, а що?

– Мені передали записку від Ізабелли. Скажи, коли ми відійдемо так, щоб нас не було видно з жодного вікна цього жахливого закладу.

– Ну і ну! Прямо шпигунські пристрасті якісь!

– Тепер ти розумієш, як важко там Бі?

– І не кажи. Швидше б її звідти витягти.

– Навіть якщо їй дозволять бути в нас, жити їй все одно тут...

– Так, це правда... А я, якщо чесно, до неї вже звик. Вона поступлива, весела, жартівлива і справедлива.

– Так, вона хороша, – знову важко зітхнула сестра, і їй на очі набігли сльози. Витерши їх носовичком, вона запитала:

– Ну що, відійшли вже?

– Думаю, так. Ми звернули за ріг. Тут нас точно не побачать.

– Тоді підтримай мене.

З цими словами Алекса сперлася на плече брата й підняла праву ногу. Вийнявши з взуття записку, вона віддала її Глібу.

- Оце маскування! – усміхнувся брат.
- Краще мерщій читай!
- Добре.

Він розгорнув аркуш паперу із зошита й почав читати: *«Привіт, Алексо! Сподіваюся, що ти отримаєш мого листа, хоч надія ця дуже слабка. Та все ж... Писати особливо ніколи, можуть застукати (вибач, не знаю, як це сказати більш літературно), тому коротко. По-перше, дякую тобі та всій твоїй родині за те, що ставилися до мене, як до людини, і навіть більше – як до члена сім'ї».*

Гліб зупинився.

- Схоже на прощання, тобі так не здається?
- Читай далі! – нерви Алекси ледве витримували таке напруження.

«А по-друге, – продовжив читати брат, – я так більше не можу. Мене закрили в ізоляторі і не випускають ні до школи, ні навіть на прогулянку. Директриса чекає на моє каяття. А я нічого такого і не зробила, просто заступилася за Дашу, коли та їй вичитувала нотацію, теж, до речі, ні за що. Загалом, я вирішила втекти! Так, не засуджуйте мене. Краще шматок хліба зі смітника, але на волі, ніж у цій в'язниці. Хоч, якщо чесно, їжею мене тут теж не балують. Але це так, до слова. Я планую тікати з вівторка на середу. Так, треба число написати, невідомо, коли ви отримаєте цю записку. З двадцять п'ятого на двадцять шосте. Вересня, звичайно».

– Сьогодні двадцять шосте, – розгублено промовила Алекса.

- Далі читати?
- А є ще щось?
- Ще трохи.

– Звісно читай!

«Ну і, по-третє, я вас усіх дуже люблю! Навіть зануду Гліба».

Гліб знову зупинився.

– І ніякий я не зануда.

– Взагалі-то вона має рацію. Там нічого більше немає?

– Є.

– То читай швидше!

«А ти, Алекс, мені як сестра. І батькам своїм передай, що дні, які я провела з вами, – це найщасливіші дні в моєму житті! Ось і все... Усіх цілую... Слабко вірю, звичайно, але, може, ще побачимося. Ваша Белла».

– І де вона зараз? – стримуючи ридання, схлипувала Алекса.

– Не переживай завчасно. Ми ще нічого не знаємо. А ось записку цю потрібно дати прочитати батькам і віднести адвокату.

– Так-так, ти маєш рацію! Ходімо швидше!

І брат із сестрою поспішили додому, щоб розповісти цю новину батькам. Однак удома на них чекав дуже неприємний сюрприз.

РОЗДІЛ 21

Обшук!

– Мамо, у нас новина! – з порога почала Алекса, але відразу ж осіклася.

Вона зрозуміла, що в будинку сторонні люди. До неї підійшов батько й обійняв за плечі.

– Що коїться? – пошепки запитав у нього Гліб.

– Обшук, – коротко відповів той.

– Що?! – здивувався син.

– Потім, усе потім. Відведи сестру до кімнати, там уже все оглянули.

– Добре, – Гліб швидко взяв сестру під руку. – Пішли, Алексо, не будемо втручатися.

Вони піднялися нагору і ввійшли до кімнати Алекси.

– Не йди, будь ласка, мені так страшно! – попросила Алекса.

– Нічого не бійся, ми ж не злочинці якісь. Поліція скоро в усьому розбереться.

Замість відповіді сестра розплакалася.

– Не плач, будь ласка, – заспокоював її брат, – усе буде добре, ось побачиш.

– А раптом ні?

– Усе має бути добре! – твердо і впевнено, наче на-самперед доводив це собі, сказав Гліб. – Я вірю, що правда все одно переможе!

Упевненість брата якимось незрозумілим чином одразу ж передалася й сестрі. Вона випросталася і витерла сльози зі своїх щік.

– Сховай лист знову в кросівку, – запропонував Гліб, – так, про всяк випадок.

Алекса негайно послухалася поради, а потім запитала:

– Цікаво, чи довго вони ще будуть шукати? І що вони шукають?

– Не «що», а «кого», – почула вона голос батька, який увійшов до неї в кімнату, – Ізабелла втекла з дитячого будинку. Зараз її шукають у тих, з ким вона спілкувалася.

– Я так і подумав, – відгукнувся Гліб.

– Але вона ж не голка, чому вони так довго її шукають? – додала Алекса.

– Не знаю, – тихо відгукнувся батько.

– Вони прощаються з мамою, – вловила Алекса своїм гострим слухом, – тату, ти, напевно, повинен іти.

– Так, – швидко схопився той на ноги й кинувся донизу.

– Ходімо й ми, – запропонував Гліб, – можливо, батькам буде потрібна наша допомога.

– Пішли? – тихо запитала Алекса, коли вони спустилися в передпокій.

– Так, – тремтячим голосом промовила мама.

– Ти теж злякалася? – підійшла до неї Алекса на звук її голосу. Мама обійняла доньку.

– Звісно ні. Поліцейські були дуже ввічливі й оглядали все з нашого дозволу. І навіть вибачилися за клопіт, коли йшли. Просто я переживаю за Беллочку! Де вона зараз, бідолашна? Як подумаю, що вона одна бродить десь холодними похмурими вулицями... – мама тихо схлипнула.

По щоках Алекси теж покотилися сльози.

– Усе, поїхали, – повідомив усім Гліб, що пильно стежив за правоохоронцями з вікна, – Алексо, покажи батькам записку.

– Яку записку? – насторожено запитав батько.

– Мамо, тату, пробачте мені, будь ласка! Я вмовила Гліба піти до інтернату. І там якась маленька дівчинка передала мені записку від Бі.

– Ох! – замахала руками мама. – Де ж вона?!

Дочка вийняла з взуття складений учетверо аркуш паперу й віддала батькові, а той прочитав його вголос для мами.

– Бідна дівчинка, – знову заплакала та, – скільки випробувань випало на її долю.

– Тут є кілька серйозних звинувачень на адресу Іраїди Ігорівни, – сказав тато. – Потрібно терміново віднести цього листа адвокату. Агаточко, якщо ти не заперечуєш, я поїду?

– Звичайно!

– Мамо, а ми знайдемо Бі? – запитала Алекса, коли за батьком зачинилися двері.

– Звичайно, моя хороша! Ми обов'язково її знайдемо!

І мама з дочкою міцно обійнялися.

– Я хочу запропонувати дещо, – втрутився в їхню розмову Гліб, – думаю, нам потрібно згадати всіх, з ким Ізабелла познайомилася через нас. Можливо, вона в когось попросила допомоги. Адже до зустрічі з нами в неї, ймовірно, не було знайомих поза інтернатом.

– Це дуже хороша ідея, Глібе. Який ти в мене розумний!

– Я вже й ручку приготував. Головне, нікого не забути.

І через кілька хвилин у них був готовий список, в якому було більше десятка спільних знайомих.

– Ось повернеться тато, і ми обговоримо, як нам їх усіх обійти.

– Можна зателефонувати, – знову запропонував Гліб.

– А ось тут ти не правий, – не погодилася з ним мама, – по телефону можна багато втратити, не помітити чогось головного. Імовірно, Ізабелла просила тримати її місце перебування в таємниці навіть від нас, аби не зашкодити нам.

– Так, ти маєш рацію, я про це не подумав.

На цьому мінізасідання неповної ради закінчилося. Проте мати з дітьми так і залишилися сидіти разом. Вони відчували, що дуже потрібні один одному. Близькість додавала їм сили й дарувала надію.

РОЗДІЛ 22

Вулиця

Їм... але не Бі. Вибратися з інтернату їй вдалося навіть раніше, ніж вона розраховувала, – у вівторок після вечері. Коли Ізабелла опинилася на волі, спочатку її переповнювало захоплення. Їй здавалося, що тепер ніхто не посміє її принизити, ніхто не зачинить, як в'язня. Її серце раділо і співало. Однак ця ейфорія тривала недовго. Уже через декілька годин перебування на вулиці дівчинка зрозуміла, наскільки вона самотня та нещасна. Так, вона не сидить більше під замком, і це було добре, але навколо неї не було нікого з друзів, готових розділити її смуток. І ось тепер вона одна блукає безлюдними вуличками передмістя без будь-якої надії в душі. Не впоравшись зі сльозами, які душили її, Ізабелла сіла на першу-ліпшу лавочку й розридалася. Виплакавши свій біль, вона трохи заспокоїлася. Але, витерши сльози і піднявши очі, Бі мало не підстрибнула з переляку. За два кроки від неї стояв неприємного вигляду чоловік і, хитро примруживши очі, спостерігав за її поведінкою. Зібравши в кулак усю свою мужність, вона якомога спокійніше запитала:

– Ви щось хотіли?

– Зириш у корінь, мала! Це ти правильно підмітила. Я хотів і хочу, щоб ти зі мною поділилася.

– Чим? – ледве вимовила Бі тремтячим від страху голосом.

– Дай-но подумати, – з неприємним скрипом у голосі розсміявся співрозмовник, – речі твої мені по фасону не підійдуть, а от гроші... Так, гроші – вони однакові для всіх. Тому пропоную поділитися. Або краще обмінятися. Ти мені даси такі хрусткі купюри, а я тобі... гм, дай подумати, що ж я можу тобі дати? О! Життя і свободу.

Чоловік знову неприємно засміявся, наче кашляв під скрип старих дверей.

Оцінивши ситуацію, Белла зрозуміла, що втекти вона не зможе. Та й допомоги попросити теж. Навколо не було ні душі. «Господи, – подумала вона про себе, – невже мені і правда доведеться віддати всі свої дрібні гроші?!» І сльози знову хлинули з її очей.

– Ти мені тут театр не розігруй, – огризнувся, втрапивши терпіння, негідник, – викладай гроші, і хутчіш! А не хочеш по-хорошому, то я і по-поганому можу.

З цими словами він вийняв із кишені складний ніж і, клацнувши, відкинув лезо. Ізабелла зрозуміла, що він не жартує. Вона вже було відкрила свій ранець, щоб дістати звідти ті дрібні гроші, що залишилися в неї, коли її забирали з дому Алекси, як хвіртка будинку, біля якого вона сиділа, відчинилася, і з неї вийшов чоловік міцної статури з величезною собакою. Відразу оцінивши ситуацію, він різко звернувся до її кривдника:

– Що тобі потрібно від цієї дівчинки? А ну геть звідси! І щоб духу твого тут більше не було!

Не сказавши у відповідь ані слова, бандит негайно ретирувався.

– А ти тут звідки? – строго запитав Ізабеллу її рятівник.

– Я... переплутала автобус, не туди заїхала, і ось сіла відпочити.

– Непогано сіла, – пожартував той.

А потім чоловік уважно придивився до її обличчя і сказав:

– А плакала чого?

– Злякалася, – ледве видавила з себе Ізабелла, – спасибі вам.

– Гарзд, – пом'якшав співрозмовник, – що вже там. Нумо я тебе до зупинки проводжу, усе одно мені Герду вигуляти потрібно. А то розвелось тут бомжів, нормальним людям проходу немає!

– Але бомжі теж різні бувають, – наважилася заперечити Бі.

– Бомжі – вони і є бомжі! – перебив її чоловік. – Спилися, усе втратили, ось і живуть, як нелюди. Гнати їх треба втришия!

Його слова чомусь надали Ізабеллі сміливості, і вона сказала:

– Я теж раніше так думала. А тепер зрозуміла: будь-яка людина гідна того, щоб їй зробили добро.

– І навіть тому стерв'ятникові, що тебе пограбувати намагався?

На секунду Белла задумалася, але потім твердо відповіла:

– Так, навіть йому. Просто він розучився жити нормально. А доброта здатна на багато що. Ви навіть не уявляєте собі її силу! Так, так, я не жартую. Вона й мене змінила.

– Дивна ти, – усміхнувся її провідник, – ну гарзд, бувай. Он зупинка, – він показав рукою на протилежний бік дороги, – а ось тобі на проїзд.

З цими словами чоловік дістав із кишені велику купюру і вклав її в руку здивованої дівчинки.

– Не попадайся більше таким... – він на секунду запнувся, а потім з усмішкою додав: – ...бомжам, які не отримали добра.

– Дякую, я навіть не знаю, як вам дякувати! Мене Белла звуть, а вас?

– Гнат, ну або Гнат Петрович.

– Ще раз спасибі, Гнате Петровичу! Ви навіть не уявляєте, скільки добра мені зараз подарували!

– Дивно, звичайно, але я чомусь теж став трохи щасливішими! Напевно, твоє добро заразне.

Вони розсміялися й потиснули один одному руки. У цей момент під'їхав автобус, і Бі спритно в нього застрибнула.

– Прощайте, Гнате Петровичу, – тихо промовила Ізабелла й помахала йому рукою з вікна заднього майданчику, – добра ви людина.

Коли чоловік із собакою зникли з очей, юна мандрівниця всерйоз замислилася. Її планом була втеча з дитбудинку й тільки. Дівчинка навіть не задумалася про те, що робитиме, коли опиниться на вулиці, ще й зовсім одна. А якщо вона не подбала про це заздалегідь, потрібно було серйозно обмірковувати все зараз. І одне вона вже для себе зрозуміла: залишатися на вулиці – це не просто погана ідея. Залишитися на вулиці небезпечно для життя! Чого-чого, а таких пригод з неї досить. Вийшовши з автобуса, вона вирішила триматися серед людей в освітлених місцях. Ніяких більше безлюдних закутків. Тому, побачивши неподалік вивіску «Кафе», Бі попрямувала туди. Влаштувавшись за зручним столиком і замовивши собі чай із пиріжком, вона дістала аркуш паперу й ручку.

«Так, – міркувала вона про себе, – до кого я можу піти? Сім'я Алекси відпадає. Там мене шукатимуть у першу чергу. Так підставляти їх я не буду. Хто ж ще? Шкільні знайомі? Мої колишні однокласники відразу мене здадуть. Я в них явно не в пошані. А з нової школи... я з

ними ще не встигла потоваришувати, та й адреси їхньої в мене немає. Хто ж, хто ж іще?! Думай, Бі, думай!»

Від напруги й відчаю у неї на чолі виступив піт. Офіціантка – молоденька дівчина років двадцяти – зауважила сильне занепокоєння на обличчі своєї юної клієнтки й підійшла до її столика.

– Я можу тобі чимось допомогти? – неголосно запитала вона дівчинку.

Та підняла голову і через силу відірвалася від своїх невеселих думок.

– Ні, якби це було так просто...

– Вихід завжди є, і навіть не один, – ласкаво усміхнулася їй співрозмовниця, – посидь тут до кінця моєї зміни. Це хвилин тридцять, не більше. Я закінчу, і ми зможемо поговорити. А поки принесу-но я тобі ще пиріжок, виглядаєш голодною.

– Але... – спробувала заперечити Бі.

– Не хвилюйся, я пригощаю.

На очах Ізабелли виступили сльози вдячності.

«А все-таки добрих людей багато», – подумала вона про себе і взялася за частування.

* * *

– А ось і я, – підійшла до неї незабаром нова знайома, – прогуляймося? Мені просто необхідне свіже повітря.

Бі кивнула головою на знак згоди.

Коли вийшли на вулицю, дівчина запитала:

– Як тебе звати? Мене Катя, можна Кет.

– А мене Бі, – брови співрозмовниці злетіли вгору від подиву.

– Це для друзів, – усміхнулася дівчинка, – а повне ім'я Ізабелла.

– А-а, тепер зрозуміло. Ну, Бі, розповідай.

– Про що?

– Що з тобою сталося? А якщо не хочеш говорити передісторію, можеш перейти відразу до проблем.

Ізабелла зважила в голові всі «за» і «проти» й чесно зізналася:

– Я втекла з інтернату, і мені нікуди йти.

– Так, коротко й чесно. Ціную. Молодець, що не стала викручуватися. Поважаю чесних людей. Ну що ж, Бі, у мене для тебе дві новини.

– Погана і хороша? – сумно усміхнулася їй дівчинка.

– Ага. Почну з поганої. Тобі доведеться мені все розповісти.

– Навіщо?

– А ось це вже гарна новина. Я запрошую тебе пожити в мене. Але якщо вже я даю тобі притулок, то, погодься, маю повне право все знати.

Ізабелла не вірила своїм вухам.

– Ти серйозно?! Ні-і, такого просто не може бути!

– Може-може. Ну так ти згодна?

– Ще б пак, звичайно! Ой, – схопилася Бі, – а я тобі не заважатиму?

– Ні, ми живемо вдвох із Грицем.

– Так?.. – одразу знітилася дівчинка. – Тоді я точно не піду.

– Ще й як підеш! Тому що Гриць – це мій... кіт!

Подивившись одна на одну, вони обидві весело розсміялися.

* * *

– Ну, ось ми і прийшли! – промовила Кет, відчиняючи масивні залізні двері квартири. – Сьогодні на нас чекають вечерея та ночівля. Усі розмови завтра.

– А хіба ти не підеш завтра на роботу? – запитала Бі, розглядаючи чистеньку затишну квартиру.

– Ні-і, у мене завтра законний вихідний. А сьогодні я – це не я. Я – вичавлений лимон. Ось тобі капці, халат і рушник. Ванна тут, туалет там. Спатимеш на дивані. Усе, я в душ, розташовуйся.

– Боже, дякую! – мимоволі вирвалося з грудей Белли. – Алекса була права: добро повертається!

Усі на пошуки Бі!

– Підйом! Увесь день проспеш! Уставай, уставай, сніданок холоне.

Як тільки голова Бі прояснилася після сну, втікачка відразу ж вловила чудовий запах ванілі, м'яти й чогось іще. І тільки тоді Ізабелла зрозуміла, наскільки вона голодна.

– Уже біжу, – відгукнулася вона й відкинула м'який пухнастий плед.

– Умитися не забудь, – крикнула їй з кухні Кет.

– М-м, як смачно! – накинулася Бі на їжу.

Вона ніколи не думала, що пшоняна каша може бути такою смачною. Покінчивши з кашею, Ізабелла блаженно відкинулася на стільці.

– Наїлася? – звернулася до неї Кет. – Тоді розповідай.

Бі задумалася, з чого б їй почати, а потім вирішила розповісти Каті все своє життя. Дівчина слухала її уважно, не перебиваючи і не підганяючи. Нарешті гостя вимовила:

– Ось так я й опинилася у твоєму кафе.

Закінчивши, вона важко зітхнула.

– Так, все складно, – зробила висновок Кет, – а знаєш, чому я, не роздумуючи, запросила тебе до себе?

І, не чекаючи відповіді, вона встала і взяла з книжкової полиці велике фото в рамці. Бі відразу впали в очі великі літери вгорі фотографії.

– Дитячий будинок? Ти що, теж була в дитячому будинку?
Кет кивнула.

– Не тільки була, але й утікала.

– Розкажи.

– Що ж, слухай. Мій батько загинув, коли я була ще крихіткою. Я його взагалі не пам'ятаю. Мама, залишившись одна, ледве зводила кінці з кінцями. Я пам'ятаю, як ми перебиралися з однієї квартири на іншу, змінюючи ці брудні «кути», як рукавички. А потім мама захворіла. Вона злягла і більше не встала. Звісно, мене відправили в інтернат. Мені тоді було шість років. Не буду тобі розповідати, як мені там жилося, ти і сама все прекрасно знаєш. І коли чаша мого терпіння переповнилася, я просто взяла і втекла. Я, як і ти, наївно думала, що знайду на вулиці свободу. Проте приниження, через які я там пройшла, багато чого мене навчили. Я вже готова була повернутися до дитбудинку, але тут мені на шляху зустрівся мій рятівник. Вельми чудова людина! Він допоміг мені повернутися до нормального життя.

– Як?

– Він мене удочерив.

– Ні, такого не буває!

Кет розсміялася.

– Буває, і я тебе з ним сьогодні познайомлю. А поки він на роботі, ми йдемо до парку. На нас чекають атракціони, кілограми морозива та будь-якої іншої смакоти.

– Кет, спасибі.

– А чому так кисло? А ну йди-но сюди, я перевірю, чи може вихованка інтернату обійматися.

Бі ніби тільки цього й чекала. Вона кулею підлетіла до Кет, і вони міцно обнялися.

– Ніколи не впадай у відчай, – шепнула їй на вухо нова подруга, – з будь-якої ситуації є вихід.

– І навіть кілька, – підхопила її вчорашні слова Бі.
Подруги знову весело розсміялися.

* * *

У цей же час у сім'ї Алекси бурхливо обговорювався план дій.

– Отже, – нарешті підбив підсумок тато, – Гліб і Саша йдуть ось за цими адресами. Вони недалеко, і ви цілком встигнете обійти їх до вечора. А ми з мамою об'їдемо далекі місця. Зустрічаємося біля будинку Дмитра Павловича о сьомій. Якщо хтось знайде Беллу або її «сліди» раніше, телефонуємо. Ну що, уперед?!

І вся родина дружно рушила на пошуки Ізабелли.

– Алексо, ти як? – запитав Гліб у сестри, коли вони відвідали останнє місце в їхньому списку. – Дуже втомилася?

– Ні, але засмутилася. Я так сподівалася, що ми її знайдемо.

– Не переживай, ми все одно її відшукаємо. Можливо, татові з мамою пощастить більше, ніж нам.

– Сподіваюся, тільки вони теж досі не зателефонували.

– Ми її обов'язково знайдемо! – заспокоював сестричку Гліб.

– Дякую. Без тебе я вже давно б зневірилася.

– Саме тому нас двоє, – усміхнувся брат і міцніше стиснув руку Алекси.

– Ну що, напарнику, – відповіла йому з усмішкою сестра, – йдемо до Дмитра Павловича? Цікаво, як він живе.

* * *

– Усе, усе! Більше ніяких атракціонів! Я накаталася на все життя, – заявила Кет, відстібуючи пасок безпеки на сидінні каруселі.

– Добре, як скажеш, – розсміялася Ізабелла.

– Ого! Час, час! Тато вже нас чекає. Бі, – скомандувала старша подруга, – як каже мій тато: «Ноги в руки – і бігом»!

Белла пирснула зі сміху, і вони швидким кроком попрямували в бік багатоповерхівок.

– Ну-с, проходите, панночко! – широко відчинила перед дівчинкою двері в під'їзд Кет. – Це улюблене звертання мого любого татуса.

Бі зупинилася, вражена її словами.

– Так говорить і один мій хороший знайомий.

– Мабуть, він справді хороший, – усміхнулася Кет і натиснула кнопку дзвінка.

Двері відчинилися і, на своє велике здивування, Ізабелла побачила на порозі... Дмитра Павловича.

– Бі, це... – почала було Кет.

– Дмитре Павловичу, здрастуйте! – перебила її дівчинка.

– Беллочко! Який же я радий тебе бачити!

– Гм... сюрприз не вдався... так ви, виявляється, знайомі?

– Ще б пак! – вигукнув господар. – А що це ви на порозі тупцюєте? Мерщій у кімнату! Хутчіш, хутчіш!

Нарешті вони розсілися навколо великого круглого столу, і Дмитро Павлович почав нетерпляче розпитувати Ізабеллу.

– Так, – втрутилася Кет, – спочатку дайте відповідь на моє запитання. Звідки ви один одного знаєте?

– Доню, ти забуваєш, що я дитячий лікар. Белла лежала в мене у відділенні.

– Зрозуміло. Ну, тоді ви спілкуйтеся, а я на кухню, вечерю готувати.

Кет хазяйновито підійшла до холодильника й уважно оглянула його вміст.

– Знову одні концентрати. Добре, хоч капуста є. О, і навіть картопля! Живемо.

З цими словами вона дістала великий кухонний ніж і почала спритно чистити й нарізати овочі.

Минуло менше години, а Дмитро Павлович усе розпитував і розпитував Ізабеллу про те, що з нею сталося. І раптом у двері подзвонили.

– Тату, ти на когось чекаєш?

– Ні, але ти відчини, будь ласка!

– Добре, – відповіла дочка й пішла до дверей.

– Здрастуйте, – привітно усміхнулася вона незнайомцям, що стояли на сходовому майданчику: – А ви до кого?

– Ми до Дмитра Павловича, – сказав чоловік і всміхнувся.

«Напевно, це сім'я, – подумала про себе Кет, – прийшли тата про щось просити. А дівчинка, схоже, не бачить. Так, так “в нікуди” дивляться тільки сліпі».

Усі ці думки вихором пронеслися в її голові.

– Проходьте, будь ласка, – і вона відійшла від дверей, пропускаючи гостей у передпокій, – тату, це до тебе!

На поклик дочки з кімнати вийшов господар. Побачивши хто увійшов, він сторопів.

– Що з вами, Дмитре Павловичу? – злякано запитала мама Алекси. – Ми, напевно, невчасно, так? Вибачте, що без попередження. Але ми щодо Белочки.

Усе ще нічого не відповідаючи, немов слова застрягли в нього в горлі, лікар жестом запросив гостей пройти до кімнати.

– Алексо, Глібе, ви?! – захоплено вигукнула Ізабелла й кинулася в обійми близьких людей. – Як ви мене знайшли?

Її слова загубилися в галасливих обіймах і радісних вигуках.

– Бі, рідненька! – міцно обіймала подругу Алекса. – Ми вже всіх обійшли та все обшукали. Дмитро Павлович був нашою останньою надією!

– Якщо чесно, – вставив лікар, – я сам її щойно побачив. Так-так, вона з'явилася тут абсолютно випадково!

– Це як так? – розгублено запитав Петро Семенович.

– Пропоную нам усім сісти й розібратися, – сказав Дмитро Павлович.

Усі дружно його підтримали. У невеликій кімнаті було тісно від такої кількості відвідувачів, проте місця знайшлися для всіх.

– Отже, нумо відновлювати картину, – продовжив господар будинку. – Ізабелла втекла з дитячого будинку. Ви всі її шукали, а знайшла її моя дочка Катя.

Кет, яка стояла увесь цей час на порозі, помахала всім рукою.

– І вона ж привела її сьогодні до мене просто познайомитися.

– Оце так! – вигукнув Гліб. – Буває ж таке!

– Катрусю, – звернувся Дмитро Павлович до дочки, – ти в курсі, хто це?

– Тепер усе склалося, як у мозаїці. Так, Бі мені розповідала.

– Думаю, такий момент потрібно відсвяткувати! – запропонувала Агата Віталіївна. – Ми з Катрусєю можемо щось приготувати, поки Гліб із татом підуть за тортком.

– А ми? – в один голос запитали Белла і Алекса.

– А ви знайдете, про що пошепотітися. Усі згодні?

Замість відповіді гості й господарі зайнялися своїми справами.

Подія з наслідком

– Чудовий торт, але більше в мене ні шматочка не влізе, – простогнала Алекса, – так погуляти хочеться!

– Підіть, – відгукнулася мама.

– А як же?.. – не договорила своє запитання дочка.

– Думаю, недалеко від будинку можна, – сказав Петро Семенович і вийняв із кишені телефон, який задзвонив. – Це адвокат!

Усі відразу стихли і насторожилися.

– Не може бути! – вибухнув від радості голос тата. – Дякую, Валерію Вікторовичу!

Він вимкнув телефон і ледь не затанцював.

– Усе просто чудово, друзі мої! Краще не буває! Слідство закінчене. З нас зняті всі звинувачення. А ось проти Іраїди Ігорівни за новими фактами порушено справу.

– Ура! – закричала Ізабелла. – Прощайте, поневіряння! Я вільна! Алексо, біжімо мерщій на вулицю!

– Залюбки! – відгукнулася та, і подружки кинулися геть із задушливої кімнати на свіже повітря.

– Ну що ж, – сказав Петро Семенович, – пора і нам честь знати. Дякую вам, Дмитре Павловичу, і вам, Катрусю. На таких людях, як ви, світ тримається.

Гості попрощалися і вийшли, залишивши батька з дочкою одних.

– Так, і в детективі такого не придумаєш, – усміхнувся Дмитро Павлович, – вони такі щасливі!

– А ми хіба ні? – обійняла батька Катруся.

– І ми, – задоволено сказав лікар.

Проте не встиг він закінчити фразу, як у квартиру почали дзвонити і стукати одночасно.

– Хто це? – злякалася Кет, збираючись встати.

– Я сам, сиди.

І він швидким кроком попрямував до дверей.

– Дмитре Павловичу, миленький, Алексу вбили! – голосила на порозі збожеволіла від горя Агата Віталіївна.

– Де вона? – швидко запитав лікар, накидаючи на ходу курточку.

– За будинком, там... – і бідна жінка, втративши свідомість, повільно сповзла по стінці на підлогу.

– Катрусю, приведи її до тями! Швидко!

Спустившись униз, Дмитро Павлович без зусиль виявив місце події.

– Швидку викликали?! – запитав він Гліба, нахилиючись до потерпілої.

– Так, їде.

– Усім відступити на три кроки назад! – голосно командував Дмитро Павлович. – Вона жива, але їй потрібне повітря! Велика крововтрата. Глібе, тримай ось так!

Лікар помістив руки хлопчини туди, де кровоточила рана. А сам продовжив оглядати дівчинку. Зовсім поруч загула сирена «швидкої».

– Усе буде добре! Головне, тримайтеся!

У цей момент до них підбігли двоє лікарів швидкої допомоги з ношами в руках.

– Дівчинка, дванадцять років, ножове поранення в живіт. Велика втрата крові! – чітко відрапортував їм бувалий лікар. – Їдемо в дитячу, там приймуть.

– Так, Дмитре Павловичу, – відгукнувся парамедик, – я вас упізнав.

І вже за хвилину машина невідкладної допомоги швидко везла Алексу в дитячу міську лікарню.

Майже світало, коли сірий від втоми лікар вийшов з операційної.

Усі кинулися до нього, боячись поставити найважливіше запитання, яке мучило кожного з них. Дмитро Павлович обвів поглядом усіх цих змучених горем людей, які вже стали дорогими його серцю, й усміхнувся.

– Жити буде! Операція пройшла успішно. Сашеньці пощастило, що ніж увійшов неглибоко і майже не зачепив внутрішні органи.

– Слава Богу! – вигукнула мати дівчинки.

– Спасибі, Дмитре Павловичу, – обійняла його Ізабелла. – Якби Алекса загинула, я би собі ніколи цього не пробачила. Адже все це через мене.

– Не звинувачуй себе, дівчинко моя, ти ні в чому не винна, – хотів заспокоїти її лікар, але Бі сплеснула руками і, затуливши ними обличчя, заридала.

– Вона, вона, – ледве чути було крізь схлипи її слова, – замість мене... вона мене закрила.

Усі присутні притихли. А Белла, трохи заспокоївшись, продовжила:

– Це був той самий бомж, який хотів мене пограбувати вчора. Ми з Алексом тільки-тільки вийшли з під'їзду, а він щось виймав зі сміттевого бака. Він подивився на мене й відразу впізнав. А потім вихопив ніж і кинувся до нас, вигукуючи, що вб'є мене. Я, правда, не встигла нічого зрозуміти, а ось Алекса встигла й одразу загородила мене собою!

І Бі знову розридалася. Павло Семенович підійшов до дівчинки та міцно її обійняв.

– Усе буде добре! Вона жива, і ти теж. А це найголовніше. Тут немає твоєї провини. Просто Сашенька не могла вчинити інакше.

– Так, друзі мої, – долучився до розмови Дмитро Павлович: – Усі по домівках! І без розмов. Кожному з нас потрібен відпочинок.

– Ні, я залишуся, – заперечила Агата Віталіївна.

– Ні, ні і ні! Петре Семеновичу, відвезіть дружину додому. Охоронці тут не потрібні, а доглядальниць у нас вистачає. Тільки-но Сашенька опритомніє, я вам обов'язково зателефоную. А тепер усім на добраніч!

* * *

Останні дні вересня радували своїм теплом. У палаті, де лежала Алекса, було світло й затишно. Остаточоно стряхнувши із себе сон, дівчинка розплющила очі і... Вона бачила!!! Насилу дотягнувшись до дзвінка на стіні, вона тремтячою рукою натиснула на кнопку. Через дві хвилини в палаті з'явився літній чоловік у білому халаті. По звуку його кроків Алекса зрозуміла, що це був Дмитро Павлович. Побачивши його вперше, вона почала уважно розглядати його добре обличчя.

– З поверненням, – усміхнувся він їй.

– А я вас таким собі й уявляла.

Лікар уважно придивився до своєї пацієнтки.

– Алексо, ти...

– Так, Дмитре Павловичу! Я бачу!

– Ось це чудо, просто диво! Тоню! – голосно покликав він медсестру.

– Біжу, – відгукнулася та з коридору і через хвилину вже увійшла до палати.

– Іди, познайомся з Алексой.

– Так ми вже, мабуть, знайомі.

– Не так знайомі, Тонечко! Зовсім не так!
– Ого! Та невже?! Дівчинко моя, ти бачиш!
– Так, Тоню, бачу! – радісно відгукнулася Алекса.
– Біжу телефонувати твоїм! – повернувся лікар і швидко зник із палати.

– Як ти себе відчуваєш? – схаменулася медсестра.
– Непогано, тільки живіт сильно болить.
– Ще б пак! Зараз я тобі зроблю укольчик, а ти постарайся заснути. Уві сні все загоюється швидше.

З цими словами Тоня вийняла шприц і зробила дівчинці укол, а потім вийшла, залишивши її одну. Алексі дуже хотілося спати, але вона чомусь боялася заплющити очі. А раптом, прокинувшись, вона знову нічого не побачить? Але слабкість взяла верх, і бідолаха заснула міцним сном.

Розкриваючи секрети батьків

Прокинувшись знову, Алекса зрозуміла, що в палаті хтось є.

«Мама з татом, – подумала вона про себе, – зроблю-но я їм сюрприз!»

І вона вже хотіла було з ними привітатися, як раптом почула таке, від чого її кинуло в жар. Алекса зробила вигляд, що ще не прокинулася, а батьки тим часом продовжували свою розмову.

– А пам’ятаєш, як ми принесли її з будинку малятка? – майже пошепки вимовила мама.

– Так, вона тоді була така маленька та безпорадна.

– А як ти думаєш, якщо вона дізнається, що ми не її справжні батьки, то змінить своє ставлення до нас?

– Не знаю, – важко зітхнув батько, – хай там що, для мене вона найрідніша дочка на світі!

– Це точно!

У душі Алекси творилося щось неймовірне. Спочатку в ній закипіла образа. «Чому вони мовчали весь цей час?! Це нечесно!» Але потім вона подумала: «А як би ти жила, якби всі навколо тикали в тебе пальцями, кричачи, що ти не рідна, що ти з дитбудинку?! Можливо, і батьки цього боялися? А в якій любові ти жила весь

цей час?!» А ще їй згадалися страждання подруги. «Ось вона була б рада, якби її удочерили! Вона на собі випробувала всі «принади» інтернату. І взагалі, про що я зараз думаю? Я повинна бути вдячна мамі й татові! Я повинна в ніжки їм вклонитися, що позбавили мене такого! Так, саме вони мої справжні батьки, і край».

Алекса трохи заспокоїлася від вихору всіх цих думок і розплющила очі. Радість від того, що вона знову може бачити цих люблячих і коханих людей, переповнила її серце.

– Мамо, тату, – тихо поклікала вона.

– Доню, рідна! Яке це щастя! – стала на коліна біля її ліжка мама.

А на очах батька, який витримував будь-які життєві незгоди з високо піднятою головою, з'явилися сльози. Їхня радість була безмежна. А коли всі захоплення вляглися, Алекса промовила:

– Тату, мамо, вибачте мені, але я все чула... чула, що я – прийомна.

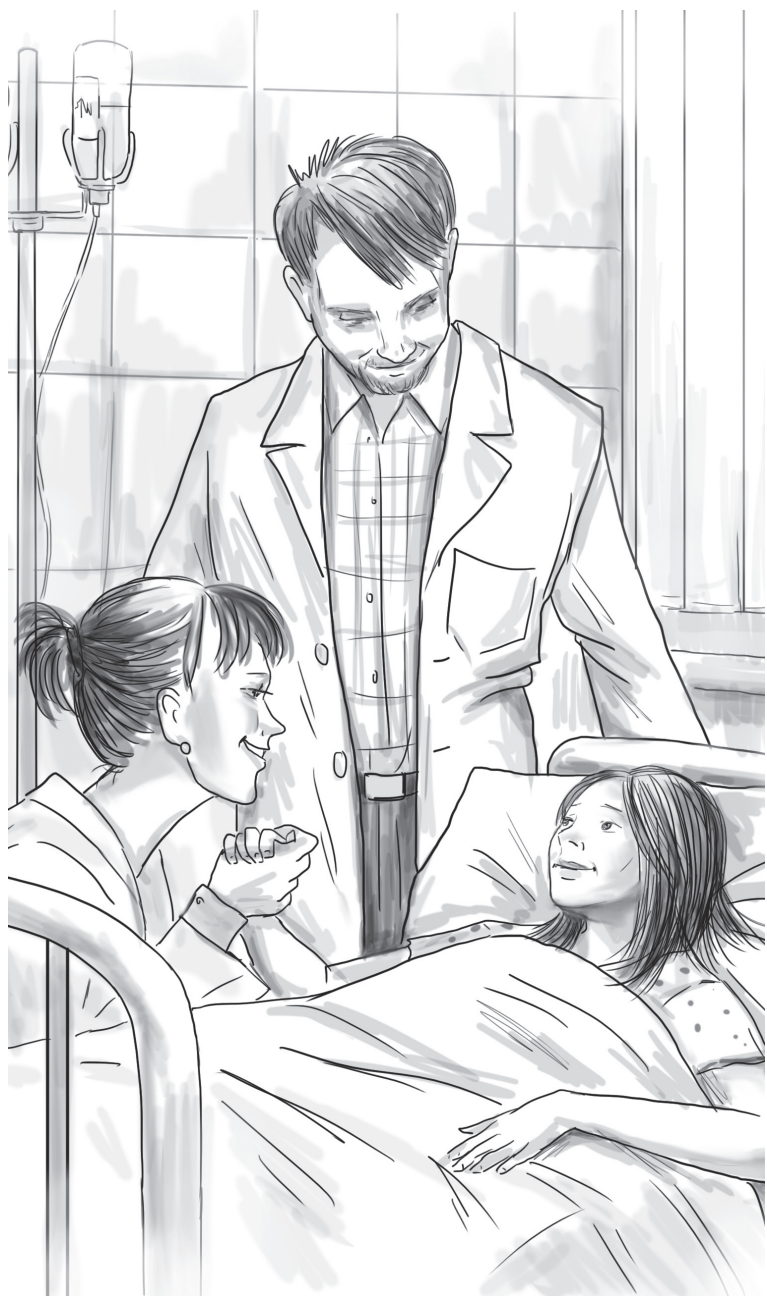
В очах Агати Віталіївни відбився жак.

– Ні-ні, не переживайте! Ви просто не уявляєте, як я вам вдячна, що врятували мене від жахливої долі бути вихованкою дитбудинку. Правда! Дякую! Величезне спасибі! А що до справжніх батьків, так ви і є мої справжні батьки! Й інших у мене немає. Я вас дуже люблю!

– Донечко моя! – заплакала мама й поцілувала Алексу в щок.

Трохи оговтавшись після важкої розмови, батько сів на стілець поруч із ліжком дочки і сказав:

– А в нас для тебе ще одна новина. Гліб уже в курсі. А ось Ізабеллі поки не говори, нехай це буде для неї сюрпризом.

– Тату, не муч, – усміхнулася Алекса.

– Агаточко, може, ти? Щось мене голос зовсім не слухається.

– Добре, Петрику, – відповіла йому мама й перевела погляд на дочку. – Ми хотіли тобі сказати, що вже декілька тижнів тому, ще до всіх цих подій, подали документи на удочеріння Ізабелли. А вчора отримали згоду. Беллочка тепер житиме з нами. Ти ж не проти?

– Проти?! Я?! Та я тільки за! – від радості Алекса мало не зіскочила з ліжка.

– Спокійно, спокійно, тобі не можна робити різких рухів, – стримав її тато.

– Мамо, тату, ви у мене найкращі в світі! А-а... – раптом запнулася Алекса.

– Що, моя хороша? – занепокоїлася мама.

– А Гліб не проти? Як він сприйняв цю новину?

– Він зрадив, – заспокоїв її батько, – а потім пожартував. Каже, менше з Алексой возитися доведеться.

– Упізнаю братика! – засміялася Алекса, і раптом на її обличчі з'явилася гримаса болю.

– Бідолашна, обережніше, – погладила її руку мама.

У цей момент двері до палати відчинилися.

– Прохання всім, хто тут «не прописаний», звільнити приміщення, – пожартував, увійшовши, Дмитро Павлович, – пацієнтці потрібен відпочинок і не тільки.

– А що ще? – приречено дивлячись на свого улюбленого лікаря, запитала Алекса.

– А ще процедури. Зараз підійде Тоня і все зробить.

– Болючі?!

– Скажімо так, неприємні. Але ти ж знаєш, у нашої Тоні рука легка.

Дівчинка невесело зітхнула.

– Гаразд, давайте ваші процедури.

– Ми прийдемо після обіду, – попрощався батько, і двері за ними зачинилися.

– Дмитре Павловичу, а ви вмієте зберігати секрети? – хитро примруживши очі, запитала лікаря пацієнтка.

– Шурочко, – подивився на неї з-під окулярів літній чоловік, – могла б і не питати.

– Тоді слухайте! Мама з татом удочерили Бі!

– Ого! – зрадів Дмитро Павлович. – Це дуже хороша новина!

– Так хочеться її скоріш побачити! Цікаво, яка вона?

– Через кілька годин побачиш. А поки – відпочивати!

І ще одна приголомшлива новина

– Сашенько, сонечко, ти прокинулася? – з любов’ю поправляючи ковдру пацієнтки, вимовила медсестра Тоня.

Дівчинка спробувала потягнутися, але відразу скрикнула від болю.

– Нічого-нічого, незабаром усе мине. Так, до речі, до тебе там ціла делегація. Але сюди можна пускати тільки по двоє та ненадовго. Ось переведемо тебе днями у звичайну палату, тоді будь ласка.

– А Белла теж прийшла?

– Хуліганка наша? А то! Уже цілу годину коридор кроками міряє.

– Поклич її, будь ласка.

– Добре, – кивнула Тоня та вийшла з палати. Майже відразу туди зайшли Гліб і знайома-незнайома дівчинка. Алекса вп’ялася в неї поглядом, намагаючись розгледіти кожну рисочку її обличчя.

– Ти така гарна, – замість привітання сказала Алекса.

– Не балуй її компліментами, – відповів на репліку сестри брат, – а то звикне ще й носа задерет!

– Ні, вона не задерет!

Бі підійшла до подруги, і вони ніжно обійнялися.

– Нарешті моя мрія здійснилася!

– Так, я така щаслива, що ти знову бачиш! – вигукнула Ізабелла.

– Я зараз про іншу мрію, – усміхнулася Алекса, – я побачила тебе.

– Так, сестричко, – перебив їх Гліб, – я зараз вийду й покличу інших.

– Сюди не можна всім відразу.

– Дмитро Павлович дав нам десять хвилин. Кажуть, що це важливо! Дуже! – з цими словами він вийшов у коридор, а Бі присіла на стілець.

– Прости мене. Якби не я, ти б не постраждала.

– Ти не винна, – просто відповіла Алекса. – Звинувати тебе – мені б таке навіть і в голову не прийшло!

– Дякую, – усміхнулася їй подруга, і в цей момент двері в палату широко розчинилися. І справді увійшла велика компанія. Мама, тато, Гліб і ще один незнайомець.

– Привіт, Алексо, – почав батько прямо з порога, – це Валерій Вікторович – наш адвокат.

– Тобі не здається, що він занадто молодий? – шепнула Бі на вухо подрузі.

Та кивнула їй в знак згоди.

Тим часом молодий чоловік пройшов уперед і відкрив свій шкіряний портфель.

– Ось завірені нотаріусом документи, що підтверджують, що Віденіна Ізабелла Миколаївна стає прийомною дочкою Добродєєва Петра Семеновича та Добродєєвої Агати Віталіївни. Прийміть мої вітання!

Бі застигла від подиву. Лише потоки сліз видавали її радість. Усі кинулися до дівчинки з обіймами. Нарешті вона змогла вимовити:

– Це правда?! Ви не жартуйте? І мені більше не потрібно повертатися до дитячого будинку?!

Від щастя вона затулила обличчя руками й заплакала. Алекса міцно обійняла подругу. Емоції переповнювали обох. Дівчата не в силах були вимовити жодного слова. Сестри! Вони тепер стануть сестрами! А чому «стануть»? Кожна з них розуміла, що сестрами одна для одної вони вже стали. А тепер для них починалося зовсім нове життя. Життя, народжене любов'ю та добром.

ЗАМІСТЬ ЕПІЛОГУ

У сутінках великої кімнати біля вікна стояла висока струнка жінка з листом у руках. На конверті великим дитячим почерком було написано: «Іраїді Ігорівні». У роздумах колишня директорка інтернату погойдувалася з боку в бік і тихо твердила одну-єдину фразу:

— Якби я тільки прислухалася до слів цієї дівчинки, то все б склалося інакше...

І вона мала рацію.

Добро здатне творити чудеса!
Але для цього його потрібно
впустити у своє життя!

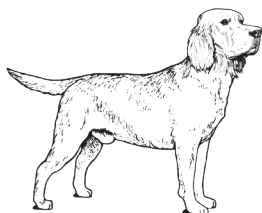
ГЕРОЇЧНИЙ ВЧИНОК СОБАКИ-ПОВОДИРЯ

11 вересня 2001 року собака-поводир на прізвисько Дорадо вивів свого сліпого господаря з 70-го поверху будівлі, що горіла, — Всесвітнього торгового центру — і тим самим врятував йому життя.

Коли почалася пожежа в будівлі, Едуардо, який працював комп'ютерним оператором на 70-му поверсі хмарочоса, зрозумів, що в нього мало шансів на порятунок. Тоді він наказав своєму собаці Дорадо бігти вниз, щоб той міг залишитися в живих. Проте вірний пес не покинув господаря. Собака вчепився зубами за одяг Едуардо і, обходячи всі перешкоди, потяг його вниз до виходу.

СОБАКА-ПОВОДИР – це не просто вірний друг, але й опора та підтримка для людей з обмеженими можливостями.

Які породи найбільше підходять для цієї ролі?

Лабрадор-ретривер

Вирізняється терпінням, веселою вдачею і дружелюбністю.

Золотистий ретривер

Комунікабельний, легко навчається і дресирується, любить дітей і тварин.

Коллі

Тонко відчуває настрій господаря, терплячий і дуже уважний.

Німецька вівчарка

Вирізняється сміливістю, слухняністю і вірністю.

ПІДГОТОВКА СОБАК-ПОВОДИРІВ

Крок 1 «Ретельний відбір»

Не з усіх собак можна виростити гарного помічника для людей, що мають проблеми із зором. Тому співробітники навчально-кінологічного центру ретельно відбирають цуценят. Вони дивляться на їхню поведінку та вивчають характер. Якщо цуценя проявляє агресію, то воно не підходить для цієї ролі.

Крок 2 «Виховання в сім'ї»

Щоб цуценя звикало до людей, його віддають у сім'ю волонтерів на виховання. Там за ним доглядають і розвивають необхідні навички. Сім'ю часто відвідують кінологи й навчають цуценя.

Крок 3 «Школа для собак-поводирів»

Коли цуценя трохи підростає, то проходить спеціальне навчання у школі для собак-поводирів. Спочатку це загальний курс дресирування. Його навчають стандартним командам. Після цього цуценя вчать водити людину.

Крок 4 «Іспит»

Наприкінці навчання собака обов'язково складає іспит, як у справжній школі. Він повинен виконати команди, а також провести певним маршрутом дресирувальника, у якого зав'язані очі.

Крок 5 «Знайомство з новим господарем»

Тільки після того як собака склав іспит, він знайомиться зі своїм майбутнім господарем, який два тижні живе в навчальному центрі разом із собакою. Людина та її новий чотирилапий друг звикають один до одного, освоюють основні маршрути пересування по місту.

З М І С Т

Розділ 1. Я нічого не боюся!	3
Розділ 2. Несподіване знайомство.....	9
Розділ 3. Смирення – це не бездіяльність!.....	14
Розділ 4. Неспокійна ніч	18
Розділ 5. Сюрприз	25
Розділ 6. Море	30
Розділ 7. Подаруй радість!.....	36
Розділ 8. Яка краса!.....	43
Розділ 9. Вона зникла!	48
Розділ 10. Преображення Торі	52
Розділ 11. І знову лікарня	55
Розділ 12. Подруги?	63
Розділ 13. У похід!.....	67
Розділ 14. Вірний друг	79
Розділ 15. Прощавай, школо?	88
Розділ 16. А & Бі	94
Розділ 17. Радісна зустріч.....	100
Розділ 18. І знову проблеми.....	105
Розділ 19. Йти вперед і не здаватися!	111
Розділ 20. Несподіване послання	118
Розділ 21. Обшук!	124
Розділ 22. Вулиця	129

Розділ 23. Усі на пошуки Бі!	136
Розділ 24. Подія з наслідком	142
Розділ 25. Розкриваючи секрети батьків	147
Розділ 26. І ще одна приголомшлива новина	152
Замість епілогу	155
Підготовка собак-повадирів	157

Світлана Крутова

**А & Бі, або
Кому в цьому світі потрібна доброта?**

Директор видавництва В. Джулай

Головний редактор Л. Качмар

Переклад Н. Качмар

Редагування С. Шутко

Коректура О. Мехоношина

Художник О. Калашнікова

Комп'ютерна верстка Т. Романко

Відповідальна за друк Т. Грицюк

Формат 84x108'/32. Папір офсетний. Друк офсетний.

Підписано до друку 28.02.2020 р. Гарнітура Калібрі. Наклад 4 400 екз.

Свідоцтво: серія ДК № 787 від 28.01.2002 р.

Видавництво «Джерело життя» 04107, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А

тел. (044) 425-69-06, факс 467-50-64, e-mail: dzherelo@ukr.net